COLECȚIA SFINX

FLORIAN GRECEA

PROFESORUL DE DANS

BAR
BAR

BAR

Lei 4,75

EDITURA
MILITARĂ

FLORIAN GRECEA

PROFESORUL DE DANS

roman

EDITURA MILITARĂ – 1974

Ilustrația copertei
N. NOBILESCU

1

Odată barba perfect rasă, Dinu Vanețe se privi cu insistență în oglindă, cercetîndu-și îndeaproape mai ales ridurile și pungile de sub ochi, după care cu spuma albă a unui „Gordon-spray“ își fricționă îndelung obrajii și tîmplele pînă aproape obosi. O loțiune de „Men's club“ îl învioră însă pe dată și satisfăcut își zise că iată, la cei șaizeci de ani ai săi, dar fără nici un fel de exagerare, nu s-ar da, de pildă, pe-un tînăr absolvent de liceu sau pe un oricare altul din pragul maturității. Unii sînt dispuși să zîmbească, crezîndu-l prea plin de sine sau lipsit de simțul ridicolului, mă rog, fiecare are dreptul să creadă ce vrea, dar cine e adeptul purului adevăr, al realismului și sincerității, nu poate să nu-i aprecieze ținuta sportivă, mersul atletic, vioiciunea mișcărilor și mai presus de orice aerul de tinerețe și optimism ce-l degajă în jurul său. Și ce poate fi mai convingător decît faptul că, uite, acum, la vîrsta aceasta, pe un teren de fotbal, încă mai este capabil de-un dribling „ca la carte“ și de o explodantă cursă pe extremă așa cum îl știa întregul oraș cu patruzeci de ani în urmă, cînd juca la „Gloria“... Eh, ce vremuri! Anii au trecut repede, poate prea repede, dar, ce-i drept, nu se poate plînge, categoric nu, viața i-a stat înainte ca o grădină plină cu flori din care a cules atunci cînd a vrut și cît a vrut cele mai încîntătoare petale învăluite de lumină... Nu, nu-i poate suferi pe cei ce se lamentează văzînd cum se scurg anii ca nisipul dintr-o clepsidră. Ce vor la o adică? Nu știu că totul este ireversibil, că

implacabilul destin a hotărît ca drumul vieții să fie singurul fără de întoarcere, deci trăiește-ți fiecare clipă cît mai frumos, cît mai util, încarcă-ți zilele cu bucurii și desfătări dintre cele mai fericite, mai pline de savoare și lumină. Nu știe cum sînt alții, dar în ceea ce-l privește, se simte plin de putere, de viață, totul îi merge cum nu se poate mai bine, mai ales în ultima vreme...

— Noi siamo zingarelle... noi siamo zingarelle... începu el să fredoneze cunoscutul cor din „Traviata" lui Verdi, în timp ce se pieptăna, avînd grijă să-și smulgă ici, colo firele de păr alb ce-i apăreau tot mai multe după fiecare noapte. Va să zică domnul e gata ! Finita !

Se mai privi pentru ultima oară în oglindă, apoi își aranjă articolele de toaletă, rînduindu-le frumos pe suportul de cristal, după care se gîndi să iasă din baie. Dar nu făcu decît doi pași, că telefonul instalat pe o măsuță în dormitor începu să sune prelung și repetat ca un sîcîitor semnal de alarmă. Instinctiv, își strînse pijamaua la piept și tîrșindu-și papucii din piele alergă spre camera cufundată încă în întuneric, deoarece nu ridicase storurile la ferestre. „Cred că e Maria, își zise, gîndindu-se la subțirica, dar tulburătoarea vînzătoare de ceasuri și bijuterii din magazinul aflat sub conducerea lui și căreia de vreo cîteva luni îi făcea o asiduă curte. A acceptat și-mi comunică ora... Excelent ! Nu, nici nu se putea altfel... A înțeles dragostea mea sinceră, curată și acum..."

Cu aceste înflăcărate gînduri ridică receptorul și-l duse la ureche.

— Alo, domnul Dinu Vanete ?

— Eu în persoană...

— Bună dimineața, spuse o voce baritonală de la celălalt capăt al firului. Profesorul Dimitriu vă deranjează. Mă scuzați, sînt cam matinal, dar împrejurările...

— A, dumneavoastră ! se miră Vanete și fără să lase receptorul, luă de pe măsuță o țigară, scăpără bricheta și o aprinse. Nu m-ați deranjat în nici un fel, nu dormeam, cu toate că fiind duminică, aș fi putut lenevi mai mult în pat. M-am sculat însă mai de mult, tocmai am terminat cu bărbieritul.

— Deci tot v-am deranjat...

— V-am spus că nu. Vă rog... vă ascult...

— Vă telefonez în legătură cu statueta ce-o am la dumneavoastră, la magazin. Aș vrea să trec în dimineața asta cu un fotograf să fac cîteva poze...

— Poze ? rîse Vanete slobozind fumul către tavan. Dar ce, măritați zeița aceea sau...

— Îmi trebuiesc pentru o comunicare științifică ce vreau s-o fac la București, ca argument vizual al relatărilor mele. Pînă ce voi prezenta obiectul mai e timp, așa că...

— Mă rog...

— Aș fi venit mîine, e luni, zi de lucru, nu v-aș fi deranjat tocmai azi, duminica, urmă profesorul, dar ca la orice început de săptămînă e aglomerație în magazin, sînteți ocupat și apoi, să fiu sincer, nici n-aș vrea să atrag atenția vînzătorilor, cu atît mai mult a clienților...

— La ce oră doriți să veniți cu fotograful ?

— Cînd hotărîți dumneavoastră...

— Acum este ora nouă fără zece, spuse Vanete luînd ceasul brățară de pe măsuță și încercînd să-i privească cadranul prin întuneric. Pe la unsprezece e bine ?

— E foarte bine, acceptă profesorul. Vă aștept în fața magazinului. Vă mulțumesc foarte mult și vă asigur că voi fi punctual...

Profesorul Alexe Dimitriu, om trecut de șaptezeci de ani, era o celebritate științifică a orașului, necontestată de nimeni, dar nici evidențiată îndeajuns de către oficialități spre a pune în valoare tot ce agonisise el cu îndărătnică pasiune într-o viață de om. Încă de tînăr, apoi de pe timpul cînd zi de zi preda elevilor de la cele două licee istoria, dar mai cu osebire acum, în anii de pensie, el adunase în adevărate colecții tot ceea ce, poate, un ins neavizat ar fi socotit strădania lui o simplă joacă demnă de distracțiile unui copil. În cele trei camere ale sale, din modesta-i locuință aflată undeva în marginea urbei, odăi transformate cu timpul și prin forța lucrurilor în muzeu, puteai vedea, de pildă, sute de ceasuri, de la cele mai variate forme și sisteme folosite în trecut și pînă la cele mai moderne din zilele noastre, apoi zeci de călimări, nelipsind nici chiar modelul ce-l purtau grămăticii la teșchereaua chimirului din piele sau cele din cancelariile domnești, lîngă ele lulele de diferite mărimi și lu-

crături, instrumente muzicale rudimentare, monezi, feștile din pămînt ars, din bronz și alamă, rame de ochelari, într-un cuvînt tot ce socotise el că ar prezenta interes și i-ar pasiona pe cercetători să cunoască evoluția unora dintre obiectele necesare omului. Cunoscîndu-i-se faima profesorului pensionar, nu-i de mirare deci, că într-una din zile, nu cu mult timp în urmă, venise la el un bătrîn țăran dintr-o comună nu prea îndepărtată de oraș și-i oferise o mică statuetă din metal galben, nu mai mare decît înălțimea unei cărți obișnuite și pe care spunea că o găsise în timp ce săpase un puț la vreo zece metri adîncime. Statueta înfățișa o femeie cu un giulgiu pe cap și palmele încrucișate pe piept, capul fiindu-i puțin plecat ca în timpul unei rugăciuni. Bucuros, profesorul îi oferise țăranului drept recompensă cîteva sute de lei și chiar în după-amiaza aceea s-a și apucat de lucru, îndepărtînd de pe statuetă impuritățile ce-i acopereau o mare parte din forme. După cîteva clipe nu mică i-a fost mirarea cînd a văzut că are de-a face cu un obiect din aur curat, masiv, ce cîntărea nici mai mult, nici mai puțin decît trei kilograme și patru sute de grame. „O adevărată comoară! exclamase el surprins, cu ochii aprinși de o neascunsă bucurie. Dincolo de valoarea ei materială imensă, categoric are și o valoare istorică. O voi preda statului, dar pînă ce voi sfîrși cercetările în jurul ei, cred că nu e bine s-o țin acasă. Prudența e mama înțelepciunii, spune un proverb, așa că am s-o țin undeva unde să nu-mi dea dureri de cap. Mai știi ce derbedeu, aflînd despre această piesă, vine noaptea peste mine în casă și pe lîngă toate îmi mai ia și viața?“ Căutase, chibzuise, și pînă la urmă socotise că cel mai sigur loc în care statueta ar sta în deplină siguranță n-ar fi altul decît safé-ul magazinului „Central“, în care se țin bijuteriile aflate în vînzare. Îl cunoaște foarte bine pe responsabil, pe Dinu Vanete. Înainte de a se muta la blocuri, acesta îi fusese vecin mulți ani de zile, socotindu-l drept unul din prietenii lui. Așa că nu mai stătuse pe gînduri și-i ceruse acestuia sprijinul. „Cu plăcere, cu plăcere, aduceți piesa la mine, din safé-ul magazinului nu se clintește nici măcar un ac de cravată! îl asigurase binevoitor Dinu Vanete, dornic să vină în ajutorul bătrînului profesor.

Chiar mă supăr dacă mă ocoliţi...“ aşa că omul nu mai stătuse pe gînduri, ci după două zile venise cu statueta într-o cutie de carton şi o depusese personal în safé-ul aflat undeva la subsolul magazinului şi către care nu puteai pătrunde decît după ce mai întîi treceai printr-o uşă masivă din fier forjat. După aceasta, profesorul plecase încîntat că rezolvase favorabil securitatea importantei piese istorice, mulţumindu-i de zeci de ori inimosului responsabil care se arătase atît de binevoitor întru a-l ajuta. „Om simplu, dar pîinea lui Dumnezeu! îşi spunea bătrînul colecţionar gîndindu-se la Vanete. Pe lîngă necazurile magazinului, acum s-a mai încărcat şi cu grija statuetei mele!“

—

Dinu Vanete ridică storurile la ferestre şi deodată lumina acelei dimineţi de vară inundă camera dormitor. Deschise ferestrele să intre aer curat şi grăbit să nu întîrzie, se apucă să facă puţină ordine în încăpere. Strînse pijamaua, cearşaful şi pledul, scutură scrumiera, şterse praful de pe studio, de pe televizor şi radio, trecu cu cîrpa şi peste ramele tablourilor, după care hotărî să se îmbrace. Era singur, divorţase de soţie în urmă cu zece ani, femeia fiind o fire extrem de geloasă, prilej de nenumărate şi îndelungate discuţii cu şi fără temei, aşa că omul se gospodărea acum cum putea, socotind că îi este puţin greu, dar liniştea într-un cămin este mai presus de orice. Chibzuit, calculat, dar un zgîrcit cînd era vorba de propriile-i plăceri, strînsese bani şi-şi construise un apartament compus din două camere, hol şi bucătărie, îl mobilase cu gust, fără însă a renunţa la ideea lui mai veche de a avea şi maşină. Aşa că şi-a cumpărat un Trabant cu care duminica face excursii prin împrejurimi, bineînţeles nu singur (asupra relaţiilor lui sentimentale afişa o discreţie desăvîrşită), simţindu-se destul de bine, chiar fericit pentru strălucita situaţie ce reuşise să-şi aranjeze. Unele zvonuri aminteau că ar mai avea şi o frumuşică sumă la C.E.C. însă el nu a pomenit niciodată, nimănui ceva despre acest lucru, ce rost are să te destăinuieşti unuia şi altuia? Mi-a plăcut să muncesc dom'le, de mic mi-a plăcut să muncesc! spunea el cui se nimerea, îndată după ce cumpărase maşina şi asta mai mult

pentru a închide gura bîrfitorilor. Am fost băiat de prăvălie la patron, într-un timp am crezut că fac bani cu fotbalul, dar mingea a rămas o simplă distracție a tinereții, așa că m-am așezat pe treabă și m-am angrenat în comerț. Uite-mă după aproape patruzeci de ani de meserie la tejghea, astăzi sînt responsabil de magazin. Și nu-i rău deloc. Pot spune că am dus-o și o duc foarte bine !"

Odată treaba terminată, privi pe fereastră. Cu toate că era vara, afară era o zi ca de toamnă, cenușie, ploua mărunt ca prin sită, cerul se arăta leșios și sumbru. Timpul acesta îl cam indispunea pentru că nu știa cum să se îmbrace, în orice caz intenționa să treacă pe la Maria, fermecătoarea lui vînzătoare care-i promisese că-i va telefona, dar poate că renunțase, iată a trecut de mult ora stabilită și n-a dat încă nici un semn de viață. În orice caz, pentru această vizită, ca întotdeauna, trebuia să-și pună un costum mai deosebit, o haină bine croită, un pantalon călcat, o cravată asortată, într-un cuvînt, eleganța unui bărbat îi poate asigura acestuia cît de cît un succes așteptat. Deschise, așadar, ușile șifonierului, își privi îndelung șirul de haine și pînă la urmă alese un costum gri închis, pe care nu-l mai îmbrăcase de multă vreme și care știa că-l prinde destul de bine. Luă apoi balonzaidul, pălăria, încuie și coborî scările blocului. În fața intrării cîțiva copii băteau o minge cam dezumflată și, atent, se feri din calea lor ca nu cumva să fie murdărit cu stropi de noroi. Cu cheile mașinii în mînă, se îndreptă apoi spre locul de parcare al Trabantului. Mașina, cam prăfuită, cum venise cu ea aseară din cartierul unde locuia Maria, stătea acum posacă și sărăcuță, aliniată între celelalte turisme mai arătoase și care sclipeau de curățenie. „Nu-i chiar un hîrb, dar nici de mine nu mai face, își spunea Vanete descuind portiera. Ehei, peste un an, doi știu eu ce volan țin în mînă !"

Puse contactul, porni motorul, debraie și cu un imens sul de fum negru în urmă-i, zdrăngănind să-și dea duhul. Trabantul trecu printre blocuri și ieși la drumul principal ce ducea spre centrul orașului.

Vanete conducea atent, dînd prioritățile de rigoare, strecurîndu-se cu grijă printre alte mașini, mai ales că

mîzga de pe asfalt făcea uneori Trabantul să patineze. Nu se culcase tîrziu, la puțin timp după miezul nopții, dar se simțea obosit, cu toate că baia de dimineață îl mai înviorase cît de cît. Aseară, poate s-ar fi culcat mai devreme, dar invitația a fost atît de tentantă, încît n-a putut-o refuza, mai ales că venea din partea îndrăgitei lui vînzătoare, Maria. „Dom'le Dinu, insistase ea sîmbătă dimineața, vino la bar, să știi că mă supăr dacă nu vii, vreau să vezi ceva, o surpriză, le-am chemat și pe fetele de la celelalte raioane, vino și 'mneata, pe cuvînt n-o să-ți pară rău!" Bar în orășelul lor? Da, bar. De cîteva zile, afișe multicolore fuseseră prinse pe ziduri sau puse la vedere prin vitrinele magazinelor și nu puteai trece pe lîngă ele, fără ca chemările lor să nu-ți atragă atenția.

T.A.P.L. loco
anunță onor clientela că sîmbătă 13 cor. ora 21
se va deschide în piața Libertății

BARUL COLORADO

Muzică, antren, veselie, numere de atracție
Vor face senzație celebri dansatori

MEYRA și FERNANDO

veniți direct din București
Vinuri alese, vischi, coniac, servici de înaltă clasă
Rețineți locuri, intrarea avantajoasă.

Este de la sine înțeles ce aglomerație a putut fi aseară în fața noului local. Dar Dinu Vanete, fiind unul dintre cei mai cunoscuți în lumea comercială a orașului, s-a putut strecura cu ușurință, ocupînd un loc la o masă mai centrală, chiar în fața ringului de dans. Și de cum s-a așezat pe scaun și și-a rotit ochii în jur, la lumina discretă a lampioanelor a putut distinge la mesele vecine cîteva personalități de seamă ale urbei pe care le-a salutat cu o eleganță de loc reținută: directorul Băncii cu soția, maiorul Stănescu, comandantul Miliției-oraș cu doi prieteni, bătrînul farmacist Frangulea ce-și pregătise și-un binoclu, însoțit, spunea el, de-o nepoată, studentă, venită

pentru cîteva zile în oraș, apoi doctorul Crișan, directorul spitalului cu soția, cîțiva tineri ingineri de la exploatarea carboniferă din apropiere, într-un cuvînt toți cei care dintr-un motiv sau altul, dar în primul rînd din curiozitate, veniseră să vadă primul bar deschis în micul lor orășel în care un cinematograf, două restaurante, o casă de cultură la care cînd și cînd, o dată pe an, mai poposea cîte un turneu teatral, un stadion periferic, cam neîngrijit și un mic bulevard umbrit de castani erau cam toate distracțiile sau prilejuri de recreere ce se puteau oferi celor ce doreau pentru o seară să renunțe la ecranul televizorului sau la obișnuitele vizite între familii.

— Singur, singurel dom'le Vanete? observase farmacistul în timp ce cu bricheta îi oferea un foc frumoasei lui nepoate. Cum e posibil, tocmai dumneata...

— Nu-i duce grija, tovarășe Frangulea! intervenise maiorul Stănescu, rîzînd, de la masa de alături. Un șef de magazin știe întotdeauna să se... aprovizioneze!

Vanete le zîmbise îngăduitor, puțin jenat, în orice caz se simțise măgulit de cuvintele ofițerului de miliție și drept răspuns le arătase scaunul gol de la masa sa, făcîndu-le un semn și asigurîndu-i că în curînd va fi și acela ocupat. De către cine? Vor vedea ei...

Dar iată că timpul trecea, ospătarii îmbrăcați în haine de culoarea muștarului, cu revere de mătase neagră și pantaloni tot negri au început să mișune printre mese, luînd comenzi, servind consumatorii, se auzeau pocnetele dopurilor de la sticlele de șampanie, clinchetele paharelor și peste murmurul scăzut din local, orchestra formată din cinci chitariști, a început să atace o muzică beat, zgomotoasă și stridentă încît îți măcina nervii. Vanete, neliniștit s-a tot uitat prin sală, fixînd mai ales ușa centrală, așteptînd-o, după cîte a înțeles, pe frumoasa lui vînzătoare de la magazin, dar aceasta nu se arăta în nici un fel. Să evite o situație ridicolă și în același timp penibilă, cînd toți mîncau și el stătea ca un școlar pedepsit, a comandat chelnerului un Cinzano și un mic aperitiv, atrăgîndu-i atenția că mai așteaptă pe cineva și va servi masa mai tîrziu. Și tocmai cînd sorbea din licoarea cu gust dulceag-amărui, pe ringul de sticlă colorată, luminat dedesubt de becuri puternice, a apărut un ins în haine

negre de seară, cu un minuscul microfon în mînă. În aceeași clipă, orchestra a dat un semnal de atenție, zdrăngănind prelung chitarele, iar insul s-a întors către instrumentiști cerîndu-le să meargă cu semnalul mai „piano". După aceea a anunțat patetic, cu voce gravă :

— Stimați consumatori, conducerea TAPL loco vă spune bun venit în noul nostru local. În astă-seară, de inaugurare a noului bar, în cadrul programului artistic, vă prezentăm numărul nostru de atracție : frumoasa dansatoare Meyra și distinsul ei partener Fernando din București !

Zicînd acestea, prezentatorul s-a retras discret, orchestra a intrat forte, cu o melodie modernă de dans, becurile de sub podiumul de sticlă al ringului au clipit de cîteva ori, s-au aprins deodată două reflectoare de urmărire și în pași ușori, cei doi artiști și-au făcut apariția, sub ropotele de aplauze ale întregii săli. Ea, într-un maieu complet alb, ce se mula perfect pe trupu-i subțire ca o nuia, desculță, cu părul negru strîns într-o diademă argintie, el suplu, în maieu albastru, cu mijlocul înconjurat de-o centură aurie, amîndoi plini de grație și dezinvoltură. Și atunci, în sală parcă a încremenit totul, ospătarii au înțepenit care pe unde se aflau, furculițele au fost așezate încetișor lîngă farfurii, paharele au rămas să se odihnească, goale sau pline, așa cum le surprinsese apariția celor doi dansatori. Bărbații s-au așezat mai bine pe scaune cu ochii țintă către ring, femeile au început să-și facă semne discrete, era evidentă invidia ce-o arătau Meyrei, farmacistul își regla mereu ocularele binoclului, iar Dinu Vanete, complet năucit, aproape că-și înfipsese unghiile în carne să se dezmeticească, fiindu-i imposibil să-și creadă ochilor cele ce vedea : Meyra semăna perfect cu dulcea și fermecătoarea lui vînzătoare, al cărei scaun la masă continua să rămînă gol, în timp ce el își pierduse orice răbdare așteptînd-o. „Dom'le ce asemănare ! își vorbea de unul singur, tot frecîndu-se la ochi, jenat de lumina strălucitoare a ringului. Leit ea !"

În acest timp, balerinii își continuau dansul, însoțiți cînd și cînd de nenumărate aplauze. Figurile, piruetele, ritmul mișcărilor, totul demonstra măiestrie, siguranță,

o bună pregătire artistică. Apoi el s-a retras pe neobservate în penumbra ringului și ea a rămas să întruchipeze, în dansul următor, sentimentele unei tinere fete cuprinsă de visul dragostei. Grațiile Meyrei, felul cum își unduia corpul și mișca brațele, sublinierile propriilor sentimente prin ușurința cu care parcă aluneca pe ring, electrizase întregul local. Cel puțin Dinu Vanete era de-a dreptul amețit.

— Dom'le Frangulea, s-a întors el către farmacist, dă-mi te rog pentru o clipă binoclul dumitale !

— E superbă, Dinache !-a zîmbit farmacistul întinzîndu-i-l. Nu mă lipsi mult de plăcerea de a o admira...

Vanete a privit cu insistență, s-a mai frecat la ochi, iar a privit și mut de uimire a înapoiat binoclul farmacistului, fără să scoată un cuvînt. „Nu, cred că m-am ramolit de tot ! își spunea plin de nedumerire. Aș paria pe orice că e Maria !"

După puțin, Fernando a revenit în ring și a continuat un nou dans, de astă dată spaniol, sau cel puțin în ritm spaniol, după care perechea de balerini, în aplauzele entuziaste ale întregii săli, s-a retras. Îndată luminile s-au reaprins, orchestra a continuat să cînte în timp ce murmurul sălii a început să crească. Și tocmai cînd, tulburat, Vanete chema ospătarul să-i mai comande un Cinzano, printre șirurile de mese și-a făcut apariția Maria, surîzătoare, cu ochii ei negri ștrengari, într-o rochie albă, călcînd ușor și făcînd semne de bun găsit cu mîna. S-a apropiat, Dinu Vanete s-a ridicat imediat de la masă și i-a prins fîstîcit mîna sărutîndu-i-o, după care a poftit-o să ia loc.

— Cum ?... dumneata ?... a șoptit el încă pierdut, și a arătat cu capul către ringul de dans. De cînd ?... nu, nu mai înțeleg nimic... pe cuvînt dacă pot pricepe ceva...

— Surpriza mea, a zis Maria așezîndu-se sub privirile admirative ale celor din jur, mai ales ale farmacistului și ale comandantului miliției-oraș.

— Dar cum este posibil ? zău, sînt complet zăpăcit.

— Destul de simplu. Urmam niște lecții de dans, dacă vă amintiți, la Casa de cultură... În ultima vreme a venit un nou profesor de la București, cel cu care m-ați văzut

pe ring și m-a convins să dansăm într-un program artistic seară de seară aici, la bar, unde să apărem sub cele două nume... E ceva nelalocul lui în toată chestiunea asta ?

— Nu... dar... În orice caz vă felicit... vă felicit...

După o clipă, Vanete plin de sine a aruncat o privire discretă în jur. Toți ochii erau ațintiți asupra mesei sale, mai ales asupra frumoasei dansatoare care continua să atragă atenția tuturor. Și de ce n-ar recunoaște, omul se simțea într-al nouălea cer că stă alături de fermecătoarea balerină ce-i fascinase pe toți cu dansul ei. Așadar, cine mai putea fi ca el ? Ce n-ar fi dat, de pildă farmacistul să fie în locul lui ? Sau oricare altul dintre bărbații ce în mod sigur îl invidiau în clipele acelea ? „Mare noroc am avut că am angajat bobocul ăsta de fată la magazin, își spunea el satisfăcut. Frumoasă, talentată, dacă mi-ar accepta și dragostea pot zice că-s cel mai fericit om din lume !

— Cum am dansat ? a întrebat în șoaptă Maria, aplecîndu-se puțin peste masă. A fost bine ?

— Extraordinar ! Superb ! nu și-a reținut admirația Vanete. Nu știam că o salariată a magazinului meu are atîta talent ! Felicitări ! Sincere felicitări !...

Nu după multă vreme a venit la masa lor și Fernando, partenerul de dans al Mariei. Căuta pe cineva și s-a oprit cîteva minute să schimbe două vorbe cu fata, după care a plecat și s-a așezat la o altă masă împreună cu cîțiva bărbați și femei pe care pesemne îi cunoștea de mai multă vreme.

— El este profesorul dumitale de dans ? a întrebat plin de curiozitate Vanete, privind în urma bărbatului înalt și suplu ce se strecura cu dezinvoltură printre mese. Parcă așa am înțeles...

— Da, el...

— E străin ?

— De ce să fie străin ?

— Păi... Fernando, după nume așa se deduce...

— Da, de unde ! a zîmbit Maria, sorbind cu delicatețe din paharul cu Cinzano pe care un ospătar atent la semnul lui Dinu Vanete numai ce-l adusese. Îl cheamă Fer-

dinand, Ferdinand Pasăre, cam bizar, e drept, dar ăsta-i numele lui...

— Şi cum de a ajuns în orăşelul nostru ?

— A fost, după cîte mi-a spus, instructor de dans la ansamblul unei mari întreprinderi din Bucureşti. A plecat de acolo din pricina unor neînţelegeri în privinţa salariului şi s-a angajat aici, la Casa de cultură...

— E bun dansator, a ţinut să remarce Vanete. Ştie meserie...

— E dintr-o familie de artişti. Cu zeci de ani în urmă tatăl şi mama au dansat într-un cabaret, apoi în pauze la diferite cinematografe. Se spune că ar trăi acuma prin Canada... Şi el, a primit un angajament pentru străinătate, să danseze la un bar...

— Deci Meyra şi Fernando ! a rîs Vanete mîngîind mîna fetei cu o anumită gingăşie, atent să nu-l vadă careva din jur. Nu mi-am închipuit altceva decît că avem de a face cu doi balerini străini...

— Ideea a fost a unuia din conducerea T.A.P.L., mi se pare tovarăşul Cristache, altfel, zicea el, nu prea vine lumea dacă ştie că artiştii sînt din orăşelul nostru. L-am înţeles. La insistenţele domnului Pasăre am semnat un contract şi asta-i ! Ce să fac în timpul liber, seara ? Şi-apoi şi lecţiile acelea ce le-am luat la Casa de cultură trebuiau să aibă un scop, nu ?

— Evident ! Dar cu timpul o să se afle că amîndoi sînteţi români get-beget...

— Lumea nu ne prea cunoaşte, a ţinut să precizeze Maria. Profesorul de-abia a venit, iar pe mine cine să mă ştie de acolo dinapoia tejghelei din magazin ? Şi-apoi, după un timp, dacă dansul place şi clientela barului e mulţumită, puţini vor fi aceia care s-or mai interesa de originea noastră. În definitiv, dansatori buni pot fi pe tot pămîntul, ce contează originea ? Nu sîntem tot oameni, nu avem acelaşi talent ?

— Asta aşa e ! a convenit Dinu Vanete.

O plăcea mai de mult pe fată, cum i s-a făcut recomandarea a angajat-o imediat, ulterior rămînînd chiar încîntat că propunerile lui, seara să ia masa împreună la un restaurant, să facă o plimbare cu maşina la un camping în apropiere, sau să o viziteze cînd şi cînd acasă,

n-au întîmpinat un refuz; dimpotrivă, fata arăta a fi primit totul cu multă amabilitate și bunăvoință, însă în cadrul unor limite pe care, de fiecare dată, Maria ținea cu tot dinadinsul să le precizeze, avîndu-se în vedere faptul că avea un logodnic plecat pentru un an cu o echipă de tehnicieni petroliști în Iran, cu care la întoarcere vroia să se căsătorească.

— Domnule Vanete, mă înțelegeți, n-aș vrea ca în orășelul ăsta unde se aude tot și se vede tot să înceapă să se bîrfească pe seama noastră. Ce-ar zice părinții lui Gigi?

— Evident, evident!

— Îmi face plăcere să fiu în compania dumneavoastră, de ce nu aș recunoaște-o, sînteți un om agreabil, distins, manierat, plin de amabilitate, dar... știți... totul cu o limită... Țin foarte mult la Gigi...

— Evident... evident...

Dinu Vanete nu forța lucrurile cu speranța că totuși într-o zi, fata copleșită de atențiile lui, de dragostea lui, va ceda și-și va da seama că-și poate aranja o situație mai strălucită lîngă un ins ca el, cu apartament, mașină, fără să mai vorbim de faptul că aproape o divinizează, decît lîngă unul care umblă de colo pînă colo, cheltuie banii pe te miri ce, toată afecțiunea se rezumă la niște scrisori, fără să mai vorbim de faptul că nici nu prea știi cu cine-și împarte nopțile prin îndepărtatele părți ale lumii...

— Ne-am jurat credință, domnule Vanete...

— Evident... evident... Cît se poate de firesc...

Cînd programul de bar a fost pe sfîrșite, Dinu Vanete a condus-o pe Maria acasă cu mașina, undeva într-un cartier mărginaș, stabilind ca în dimineața aceasta să-i facă o vizită. Vor bea obișnuita cafea în doi, se va duce la magazin, se va întîlni cu profesorul pensionar, va rezolva ce este de rezolvat, după care se va întoarce, o va lua pe fată după cum au plănuit și vor face o plimbare în afara orașului, pe drumul din pădurea Stăniceștilor. În liniștea codrului, la o masă a cabanei, alături de fermecătoarea Maria, nu poate fi decît o dumnezeiască desfătare!

2

Cînd Dinu Vanete opri mașina în fața magazinului „Central", de pe artera principală a orașului, o mulțime de oameni ce se agita îmbulzindu-se în spatele curții interioare a imensei clădiri îi atrase atenția. Ce să se fi întîmplat? Zărind și mașina miliției parcată peste drum, înțelese fără greutate că la mijloc e ceva grav și căută să coboare cît mai repede. Dar nici nu apucă să încuie portiera, că-i și ieși în cale profesorul pensionar Dimitriu, un bătrîn slab și înalt, cu barbișon, monoclu și nelipsita-i umbrelă în mînă.

— Bună dimineața! îl întîmpină amical Vanete băgînd cheile în buzunar și aranjîndu-și balonzaidul care se cam șifonase. Ce s-a întîmplat dom'le profesor?

— Vă referiți la mulțimea din spatele magazinului?

— Evident...

— Cineva a descoperit acum un ceas, în curtea luminătorului din spate, cadavrul unui om...

— Ce vorbești, domnule! rămase mirat Vanete fără să mai facă un pas. Păi cum? Al cui e cadavrul?

— Se zice că ar fi al fostului magistrat Titus Soreanu, administratorul blocului de vizavi...

— Dar cine și pentru ce l-a omorît?

— Nimeni nu știe nimic, înălță din umeri Dimitriu. Nevastă-sa spune că azi-noapte, în timp ce împreună cu bărbatu-său scriau listele cu cheltuielile de întreținere pentru locatari, magistratul ar fi zărit o umbră cățărîndu-se pe scara de incendiu din luminătorul din spate al magazinului. A ieșit să vadă ce este și nu s-a mai întors. Nevastă-sa a bănuit la început că, după obiceiul lui, bărbatu-său iar a inventat ceva numai ca, scăpat de sub supravegherea ei, să fugă pînă la bodega din colț și să tragă cîteva rachiuri pe gît... Dar uite că pînă la urmă s-a întîmplat cu totul altceva...

Surprins de cele petrecute, dar mai ales intrigat la culme, Vanete nu-l mai ascultă pînă la capăt pe profesor și grăbind pasul se amestecă de îndată în mulțime să vadă personal despre ce este vorba. Doi subofițeri de miliție încercau să facă ordine, îndemnînd curioșii să

părăsească interiorul curții și să-și vadă de treburi sau să treacă pe trotuarul celălalt. O anchetă nu se face în îmbulzeala mulțimii, sub întrebările insistente ale unuia și altuia, printre îmbrînceli și ghionturi. Un fotograf, urcat pe un scaun, ridicat asemenea unei statui peste capetele celorlalți, își scăpăra la intervale scurte blitz-ul, făcînd poză după poză, cu o repeziciune care uimea.

— Tovarășe căpitan, fac și scara de incendiu ?

— Și...

— Și geamul spart de sus...

— Tot... Și nu uita, încă o dată poziția cadavrului...

Vanete îl recunoscu pe dată și pe procurorul Vasiliad, un ins scund și îndesat, îmbrăcat într-un pardesiu gris, cu ochelari fumurii și pălăria trasă adînc peste ochi, stînd de vorbă cu medicul legist Pandelescu, un bătrînel subțire și delicat, cu o servietă galbenă sub braț.

— A venit ! se auzi dintr-o dată careva strigînd în mulțime şi toți întoarseră capetele. A venit, nu mai telefonați...

— Cine a venit, dom'le ?

— Tovarășu' responsabil al magazinului...

Dinu Vanete înțelese că era vorba despre el și că era așteptat. Fără să-și piardă cumpătul, totuși surescitat, își făcu loc să vină mai în față, îmbrîncit de unul și de altul, încît aproape că era să rămînă fără balonzaid. Văzîndu-l, căpitanul de miliție mai spuse vreo două vorbe fotografului, după care îi ieși în întîmpinare și se prezentă :

— Căpitanul Dicu de la miliția-oraș. Tovarășul Vanete?

— Eu în persoană, spuse Vanete, mai mult bîlbîindu-se.

— Vă rog buletinul dumneavoastră.

— Pentru ce ? întrebă responsabilul magazinului și începu să-și descheie cu degetele tremurînde nasturii balonzaidului. N-am făcut nimic, nici nu știu despre ce este vorba. Abia am venit. Dealtfel, mă cunoaște și tovarășul procuror Vasiliad, și tovarășul doctor Pandelescu...

— Și eu vă cunosc. Totuși, așa cer formalitățile. A avut loc o crimă, probabil cu intenție de jaf în magazin și trebuie să anchetăm. Dealtfel v-am telefonat și acasă, n-a răspuns nimeni...

— Da, plecasem. Tocmai veneam aici, aveam o întîlnire cu profesorul Dimitriu...
— Cel cu muzeul personal de antichități ?
— Cu dumnealui...
— Întîlnire unde ?
— La magazin, v-am spus...
— Pentru ce ? În ce scop ?
— Are la mine în păstrare o statuetă de aur, vroia s-o fotografieze...
În acest timp, un plutonier de miliție se apropie și șopti ceva căpitanului. Ofițerul îl privi atent pe Vanete, apoi întrebă :
— Aveți un Trabant, mașina dumneavoastră ?
— Da...
— Unde ați fost aseară începînd de la ora 23 ?
— La barul Colorado...
— Cu mașina ?...
— Da, cu mașina.
— Precis ?
— Foarte precis. Am stat la o masă alături chiar cu tovarășul comandant al miliției orașului, maiorul Stănescu. Am schimbat și cîteva vorbe cu dumnealui, poate să confirme. Mai era acolo farmacistul Frangulea...
— La ce oră ați părăsit localul ?
— Foarte tîrziu. În orice caz după orele două noaptea... Cînd am ieșit, a ieșit și tovarășul maior Stănescu. Mașina dumnealui era parcată lîngă a mea...
— V-ați dus acasă ?
— Nu. Mai întîi am condus-o în cartierul Cărbunari pe domnișoara Maria Cazacu, una din salariatele mele, care a dansat la local și apoi a luat masa împreună cu mine...
— Aveți vreo defecțiune la mașină ?
— Nu, nici una...
— Lampa stop din spate dreapta e spartă. S-au găsit resturi de celuloid roșu chiar aici, lîngă trotuar și ele corespund exact cu ce a mai rămas la mașină. În timpul unei manevre, mașina a fost lovită de tamberonul unui gunoier. Omul dormea puțin cherchelit chiar pe treptele de la intrarea magazinului...
— Nu se poate ! făcu Vanete ochii mari și simți pe dată că-l cuprinde amețeala. N-am nici un stop spart.

La ora aceea, v-am spus, am fost la bar. Dar de ce nu-l întrebați pe șeful dumneavoastră? Ar fi cel mai bine, nu s-ar face acuzațiuni fără temei...

— Probele atestă, ca și martorii, e vorba de gunoier și soția administratorului, că mașina dumneavoastră a fost parcată aici în dreptul magazinului în jurul orei 23. Ora cînd s-a produs crima... Ați împrumutat cuiva mașina?

— N-am dat-o în viața mea nimănui...

— Pînă lămurim lucrurile, tovarășe Vanete, încheie căpitanul desfăcînd larg brațele ca o scuză, sînteți la dispoziția noastră...

— Arestat? întrebă acesta cu sufletul la gură, tremurînd tot ca prins de friguri.

— Nu, reținut. În interesul cercetărilor...

Cadavrul fostului magistrat zăcea lîngă scara de incendiu, fără să prezinte vreo leziune sau vreo urmă care să ateste că fusese ucis cu premeditare. Omul era destul de în vîrstă, purta o cămașă cadrilată, cam ponosită, o vestă din flanel și niște pantaloni uzați, cu bazoane la spate și în genunchi. Degetele mîinii drepte îi erau murdare de cerneală, încă proaspătă, ceea ce confirma că, într-adevăr, după declarațiile nevesti-si, scrisese toată seara la listele ce trebuiau afișate a doua zi la scările blocului. Numai spre încheietura gîtului, în partea stîngă, o ușoară urmă vineție, ca o linie prelungită, atrăgea atenția în mod deosebit, dar medicul legist Pandelescu nu se putea încă pronunța cu nimic, constatînd numai ora aproximativă a decesului și atît. Restul avea să întreprindă la morgă, după disecție, urmînd a-și prezenta concluziile miliției chiar în cursul acelei zile.

După ce procurorul și ofițerul de miliție dispuseră ridicarea cadavrului, lumea se împrăștie și-și văzu fiecare de-ale lui. Dicu se urcă pe scara de incendiu din luminator să constate cum se făcuse spargerea geamului și în ce scop. În acest timp, un plutonier de miliție, tot de la serviciul de criminalistică, cerceta locul în jur, ridica urme plantare, iar un altul încerca să depisteze cîțiva martori luîndu-le primele declarații de rigoare și invitîndu-i pentru a doua zi dimineața la sediul Miliției.

După cîteva clipe, căpitanul Dicu coborî de pe scara de incendiu și spuse lui Vanete să deschidă ușa magazinului, dacă avea cheile la el.

— Da, sînt la mine, vorbi precipitat responsabilul, căutîndu-se prin buzunare. V-am spus, venisem pentru domnul profesor, să-și fotografieze statueta...

De cum intră în magazin, Dicu rămase cîteva clipe locului și privi în toate părțile, de parcă ar fi vrut, scormonind cu ochii toate ungherele, să-l descopere chiar în secundele acelea pe criminal ascuns undeva. Nu zări însă nimic deosebit. Rafturile, tejghelele, vitrinele interioare se înșiruiau tăcute în imensitatea localului. Nici o marfă deranjată, totul la locul lui, într-o ordine perfectă, așa cum obișnuia seară de seară personalul magazinului să lase sectoarele de activitate.

— Aveți bani în casă? se întoarse căpitanul și-l întrebă pe Vanete.

— Nici un leu! răspunse Vanete venind mai aproape. Totul se varsă seara la bancă conform instrucțiunilor. Dar credeți că a intrat cineva în magazin?

— Presupun, din moment ce am găsit geamul de la luminator spart. La mijloc poate că nu este o simplă crimă. Poate că scopul principal al criminalului a fost jaful...

— Jaful asupra victimei?

— Victima n-a avut bani asupra ei. E vorba de jaful magazinului...

Dicu, urmat de cei doi subofițeri de miliție, se îndreptă spre colțul în care sus, aproape de tavan, se vedea geamul spart. Pe jos, în jurul raftului în care se găseau viguri de stofe, mulțime de cioburi de geam, unele dintre ele strivite cu talpa piciorului. Căpitanul ceru să se aprindă toate luminile, după care se aplecă și, servindu-se și de lanterna proprie, începu să cerceteze cu de-amănuntul podeaua.

— Cel ce a făptuit crima a fost în magazin, concluzionă el. Dovadă că a călcat din nebăgare de seamă pe cioburi. Dumitrică! chemă el întorcîndu-se către unul din subofițeri.

— Ordonați!

— Deschide trusa și dă-mi penseta...

Dumitrică trase fermoarul genții speciale în care se găseau diferite instrumente necesare anchetei și-i întinse căpitanului o pensetă nu mai mare decît un creion.

— Dă-mi și lupa !

Dicu luă ambele obiecte din mîna plutonierului și, lăsîndu-se în genunchi, studie mai întîi cu privirea toate cioburile de sticlă dintre raftul cu stofe și tejghea. Ceru lanterna, plimbă lumina ei puternică peste podea, apoi cu penseta ridică un ciob de sticlă și-l puse într-o cutie de zinc ce i-o întinsese de îndată Dumitrică.

— Aveți o scară în magazin ? îl întrebă el pe Vanete.

— Avem...

— Aduceți-o. Vreau să cercetez puțin locul pe unde a intrat, și să-mi dau seama cum a coborît criminalul în interior...

Dicu se cățără deasupra pe ultimul palier al raftului și cu lanterna căută să descopere o nouă urmă care să ateste pătrunderea infractorului prin fereastră. Dar nu descoperi nimic de luat în seamă. Spera să afle ceva amprente pe cerceveaua ferestrei, pe zid sau pe vreunul din rafturi, dar strădania-i fu zadarnică. Coborî, își scutură palmele de praf, mai privi o dată ciobul de sticlă din cutia de zinc și ceru să fie dus la laborator pentru expertiză.

— Nu vă dați seama, vă lipsește ceva din magazin ? se întoarse el și-l întrebă pe Vanete.

— La prima vedere nimic, tovarășe căpitan. M-am uitat, totul e la locul lui. Iar cît despre bani, v-am spus, în casă, seara, nu avem niciodată nimic.

— Ce mărfuri de preț comercializați ?

— Păi... toate sînt de preț, răspunse evaziv Vanete, tot tamponîndu-și fruntea cu o batistă. Și stofele, și mătăsurile, și pantofii, totul. E un magazin universal...

— Dețineți și bijuterii, nu ?

— Da, și bijuterii. Și ceasuri...

— Unde este raionul respectiv ?

— Acolo, în dreapta...

— Să mergem să-l cercetăm puțin...

Vitrinele, sub sticla cărora se aflau cîteva zeci de ceasuri, erau intacte. Nici cele în care se aflau bijuterii nu prezentau vreo urmă de forțare sau spargere. Inelele, bră-

țările, colierele se înșiruiau frumos pe pernițele lor de catifea roșie, fără să fi fost clintite din locul în care fuseseră amplasate. Geamurile nu aveau amprente. Pe podea, în jur, nimic deosebit...

— Vedeți, îndrăzni Vanete să-l clintească pe căpitan din gîndurile ce-l cuprinseseră. Să zicem că individul a vrut să spargă vitrinele astea. Iacă, nici nu s-a atins de ele. Atunci de ce să fi intrat în magazin ?

Dicu nu-i răspunse. Scoase o țigară din pachetul ce-l avea în buzunarul de la piept, o aprinse și slobozi în sus cîteva rotocoale de fum. Nu era un fumător pasionat, dealtfel nici nu se prea pricepea să țină țigara în mînă, dar, totdeauna cînd vroia să-și alunge o stare de nervozitate, găsea de cuviință că cel mai nimerit lucru este să aprindă un „Snagov" și să urmărească plutirea lină a fumului albăstrui, undeva spre înalt.

— În afară de bijuteriile și ceasurile din vitrinele astea mai aveți și altele ?

— Pe cele din aur veritabil, răspunse de îndată Vanete, dar despre acelea nici nu poate fi vorba...

— De ce ?

— Sînt într-un seif la subsol și, așa cum este blocată intrarea, nici cu gîndul nu poți pătrunde...

— Pe acelea cum le vindeți ? Sau le scoateți numai cînd vi se comandă o piesă sau alta ?

— Nu, le avem în cursul zilei în magazin. Seara, în prezența vînzătorului de la raionul respectiv sau a vînzătoarei, depinde cine este în tură, se ridică toate casetele cu ceasuri și inele și le încui în acel seif...

— Cine păstrează cheile ?

— Eu. Am doar gestiunea în primire...

— Aveți cheile la dumneavoastră ?

— Da. Vroiam tocmai să vin, să deschid și să dau domnului profesor Dimitriu statueta ce-o are în păstrare la mine, ca s-o fotografieze...

— Despre ce statuetă este vorba ? se arătă interesat căpitanul.

Vanete îi povesti ofițerului de miliție despre propunerea profesorului pensionar ca să-i țină în siguranță statueta găsită de un țăran, pînă ce avea s-o ducă la București ca să i se stabilească acolo adevărata valoare.

— Și statueta asta se află în seif ?
— Da.
— De cît timp ?
— Păi de vreo trei zile...
— Bine. Pe unde se poate ajunge la seif ? întrebă în cele din urmă căpitanul trăgînd din țigară.
— Pe coridorul acela de lîngă ușa biroului meu...
Porniră cu toții într-acolo. Vanete înainte, arătînd calea, Dicu împreună cu cei doi milițieni după ei. În stradă, pe la vitrine, în dreptul magazinului și chiar pe trotuarul de peste drum lumea nu se împrăștiase încă. Grupuri, grupuri, oamenii neavînd ce face în acea dimineață de duminică stăteau și comentau cele întîmplate, curioși să afle cu un ceas mai devreme cine îl omorîse pe administratorul blocului și dacă miliția va pune mîna pe criminal.
Vanete învîrti un șaltăr și scara în formă de spirală ce cobora spre o încăpere la subsol fu inundată de lumină. Vru apoi să o ia înainte, dar Dicu îl opri și-i făcu semn să rămînă mai în urmă.
— S-ar putea să fie careva ascuns aici, zise căpitanul. Poate că făptașul n-a mai îndrăznit să iasă prin același loc pe unde a intrat, dîndu-și seama că după săvîrșirea crimei alarmîndu-se careva, este așteptat...
Zicînd acestea, Dicu porni înainte, coborînd precaut scările de ciment. După el, cei doi milițieni și Vanete. De jos venea un miros de aer închis, rece, ca de pivniță. Ajunseră și se opriră în fața unei uși masive din tablă groasă, prevăzută cu două inele prin care trecea un lanț destul de greu, încheiat cu un lacăt enorm. Vanete vru să descuie lacătul, dar Dicu îl opri.
— O clipă, vă rog !
Vanete se dădu la o parte, făcînd loc ofițerului de miliție. Căpitanul cercetă mai întîi felul de închidere, starea lanțului și a lacătului, vrînd să descopere și aci vreo urmă suspectă. Totul însă arăta că nimeni nu s-a atins de ușa de fier, deci neputînd fi vorba de-o forțare a ei sau de vreo spargere.
— Puteți deschide.
Vanete scoase inelul cu chei, alese una tip yale, o vîrî în lacătul masiv și-l descuie. Trase apoi lanțul afară

de pe cele două inele, mai căută o cheie și descuie și ușa. Apăsă apoi mînerul gros din fontă și dădu ușa la o parte, lipind-o de perete. De astă dată apăru un grilaj, tot din fier, cu broască la mijloc. O nouă cheie descuie și această broască. Vanete trase grilajul, care se strînse ca o armonică lîngă canatul ușii, făcu cîțiva pași într-un coridor întunecos și cu altă cheie deschise o ușă cu tăblii de lemn, așa cum sînt mai toate pe la casele obișnuite. Răsuci un șaltăr și o mică încăpere, nu mai mare decît o gheretă de santinelă, se umplu de lumină. Pe cei trei pereți, trei rafturi, pe etajerele cărora se aflau o mulțime de casete din carton negru.

— Poftiți ! spuse Vanete și se dădu la o parte să-i facă loc lui Dicu să intre. E cam strîmtorat locul, dar altundeva n-am avut unde aranja un asemenea seif...

Căpitanul intră și privi toate rafturile de sus pînă jos, privi și casetele negre din carton, deschise la întîmplare capacul uneia, apoi al alteia și întrebă :

— Vă puteți da seama dacă vă lipsește ceva ?

— La prima vedere, nimic ! zise Vanete înălțînd din umeri. Însă trebuie să fac inventarul. Dar...

— Ce „dar" ? nu-l slăbi ofițerul de miliție.

— Din moment ce n-am găsit ușile forțate și nici nu văd cum ar fi fost forțate, e limpede că n-a intrat nimeni aici. Așa că ce rost ar avea să fac inventarul ? Dar stați, o clipă ! aproape că strigă el în acel moment plin de spaimă și se aplecă în fața unuia din rafturi, bîjbîind cu mîna cînd pe-o etajeră, cînd pe alta. Le luă apoi la rînd pe toate, se întoarse la primele și din nou le cercetă pe fiecare în parte.

— Ce este ? Ce s-a întîmplat ? îl întrebă căpitanul calm, încercînd să-i urmărească starea aceea de surescitare ce pusese deodată stăpînire pe el. Lipsește ceva ?

— Da. Lipsește cutia de carton cu statueta de aur a profesorului...

— A fost aici într-unul din rafturi ?

— Da. A fost aici...

— Cînd ați văzut-o ultima dată ?

— Aseară, cînd am adus bijuteriile din magazin...

— Singur depuneți aceste bijuterii sau în prezența cuiva ?

— În prezența vînzătorului care este în tura de după-amiază.

— De pildă aseară cu cine ați fost aici la depunerea bijuteriilor ?

— Aseară, ca niciodată, am fost singur...

— De ce ?

— Vînzătoarea de la raion, domnișoara Cazacu, mi-a cerut voie să plece mai devreme. Și i-am permis acest lucru...

— Pentru care motiv s-a învoit ?

— Vedeți, zîmbi Vanete trecîndu-și mîna prin păr, inițial m-a mințit. Spunea că așteaptă o rudă la gară. Dar cînd am fost aseară la bar, unde ea a dansat, făcîndu-ne o surpriză, am înțeles că frumoasa Meyra, ați văzut cred afișele prin oraș, avea de fapt nevoie de timp pentru a se pregăti în vederea primei ei apariții ca dansatoare la „Colorado"...

— Nu înțeleg ! se arătă nedumerit căpitanul și deveni mai atent. Ce legătură este între balerina aceea și vînzătoarea dumneavoastră ?

— Este una și aceeași persoană ! zîmbi mai departe enigmatic Vanete. Nici eu n-am știut. Încă de ieri dimineață, fata a insistat ca atît eu cît și colegele ei să venim seara la bar. N-am știut pentru ce insistă atît de mult. Abia cînd a apărut pe ring însoțită de acel Fernando ne-am dat seama de surpriza care ne-o pregătise...

— Mda... făcu Dicu și rămase cîteva clipe pe gînduri, frecîndu-și bărbia și privind absent rafturile încărcate cu cutii ale seifului. Vreau să vă mai întreb ceva, tovarășe Vanete, urmă el, ieșind din mica încăpere parcă lipsită de aer.

— Vă răspund cu plăcere...

— Sînteți sigur că statueta era de aur ?

— Cel puțin așa a afirmat profesorul Dimitriu și anume că era din aur. Aur brut, foarte puțin prelucrat...

— Cine mai știa despre faptul că profesorul Dimitriu v-a încredințat în păstrare acea statuetă ?

— O singură persoană. Domnișoara Cazacu...

— Dumneaei a văzut-o ?

— Nu. De fapt nici n-a avut cînd. Statueta mi-a fost adusă acum trei zile, iar domnișoara Cazacu urma să vină

cu mine aici, la seif, abia aseară. Ori v-am spus, a plecat mai devreme...

— Înseamnă că o putea vedea, vorbesc de statuetă, cealaltă persoană, care v-a însoțit la închiderea seifului vineri seară, de pildă. Vînzător sau vînzătoare ?

— Tot o vînzătoare, Emilia Bălan, trebuie să iasă la pensie...

— Ei, Emilia Bălan a văzut-o ?

— Nu, v-am spus, stărui Vanete. Numai domnișoarei Cazacu i-am încredințat acest secret. Dealtfel, și profesorul Dimitriu mi-a atras atenția, spunîndu-mi că n-ar vrea încă să se știe în oraș de prezența acestei statuete...

— Și de ce numai domnișoara Cazacu a avut privilegiul acesta ?

Vanete se îmbujoră pe dată, plecă privirea, vădit jenat și nu dădu nici un răspuns. Cu unghia încerca să rîcîie o mică pată de vopsea sau de ceară de pe mîneca hainei.

— Este la mijloc o chestiune mai delicată ?

— Nu, nu-i vorba de nici o chestiune delicată...

— Atunci ? insistă căpitanul. De ce i-ați încredințat un secret numai dumneaei, cînd de fapt vi s-a atras atenția, după cum singur afirmați, de către profesorul Dimitriu să nu se știe că v-a dat în păstrare acel obiect prețios...

Vanete continua să tacă, fără să înalțe fruntea. Se vedea că este încă copleșit de starea aceea de jenă, de la început.

— Vreți să tragem noi concluziile de rigoare ?

— ...

— Vedeți, vă rog, dacă vă mai lipsește ceva de aici ! ceru căpitanul și se dădu la o parte făcîndu-i loc lui Vanete să cerceteze rafturile.

Vanete luă la rînd cutie cu cutie, plimbîndu-și în același timp privirea pe paginile unui mic registru cu coperți de vinilin albastru, însemnînd cifre, făcînd diferite socoteli, uitîndu-se cu multă atenție la fiecare bijuterie, colier sau ceas în parte. Fruntea i se îmbrobonise de sudoare, părul îi cădea mereu peste ochi și enervat, cu un gest al capului, și-l dădea pe spate, dar nu reușea

în nici un fel să și-l aranjeze. Într-un tîrziu, închise registrul și spuse :

— Nu lipsește nimic, tovarășe căpitan. Inventarul este complet...

— Deci obiectul furtului a fost numai statueta! concluzionă Dicu și arătă că e timpul să meargă sus, în magazin. Faptul că infractorul, respectiv criminalul, nu și-a însușit bijuterii, ceasuri, mă rog, aurul care-l avea aici la dispoziție, ne determină să îndreptăm cercetările într-o anumită direcție... Vă rog să închideți...

Vanete încuie ușa de lemn, apoi trase grilajul de fier, cealaltă ușă din tablă groasă și la urmă fixă lanțul greu prin cele două inele masive. Dicu făcu un semn și unul dintre subofițeri căută repede într-o servietă, scoase un baton de ceară roșie și o cutie de chibrituri.

— Sigilează! ordonă Dicu și porni pe scări în sus.

— Bine, dar ce facem mîine cu marfa ? întrebă Vanete total contrariat de hotărîrea căpitanului. Ne vin clienți și...

— Lasă, dumneata nu te îngrijora, spuse Dicu întorcîndu-se pe jumătate. Or să stea clienții cîteva zile și fără bijuterii sau ceasuri...

— Nu-i vorba de asta, ci de verighete. Încep nunțile, sînt cereri multe, oamenii insistă, fac reclamații...

Dar Dicu nu mai luă în seamă ultimele cuvinte ale lui Vanete și, grăbit, porni pe scări să iasă în largul magazinului. Plutonierul Dumitrică după el, zorit să-l ajungă, suind cîte două trepte deodată. Vru să-i urmeze și Vanete, dar subofițerul care începuse să sigileze, îl opri numaidecît.

— Stați, nu vă grăbiți, că trebuie să mergeți cu mine.

— Unde ? se miră Vanete.

— La Miliție. După cîte am înțeles cercetările vor începe cu dumneavoastră.

— Cu mine ? Păi de ce cu mine ? Ce rost are să...

— Vorbim discuții cum zic proștii ! zise puțin supărat subofițerul, care tocmai se arsese la un deget cu chibritul la a cărui flacără se topea ceara roșie peste sfoara ce sigila lanțul. Sînt probe, tovarășe ? Sînt. Atunci ?

— Ce probe, mă rog ? Ce probe ? nu se lăsă Vanete, ridicînd puțin tonul, răgușit, vînăt de supărare, în timp

ce-și băga cheile în buzunar. N-am nici un amestec în toată povestea asta. I-am spus și tovarășului căpitan...

— Ba, probe ar fi destule, nu se lăsă subofițerul, scăpărînd chibrit după chibrit sub batonul de ceară roșie. Mașina lovită, cioburile de la stopul din spate aci, lîngă trotuarul magazinului, singur ați încuiat seiful aseară, apoi domnișoara vînzătoare, de... complice cum ar deveni chestiunea, ehei se adună, se adună...

3

În sediul Miliției-oraș, local nou construit pe artera principală a urbei, la etajul trei, într-o cameră nu prea mare, mobilată cu două birouri, un dulap de fier, un cuier și cîteva scaune, se afla biroul plutonierului Dumitrică. Subofițerul stătea la masa sa, încărcată de hîrtii, și-l cerceta pe un țigan între două vîrste, slab și cu fața uscată, îmbrăcat cam jerpelit, cu mustața gălbuie lăsată pe oală, ce învîrtea în mînă o pălărie pleoștită și unsuroasă.

— De ce furați, mă, hai, de ce furați? țipa la el Dumitrică, aprins la față de supărare. De mici aveți mîna lungă...

— Dom' șef, să trăiți, n-am furat... să vezi matali...

— Te-a prins, mă, milițianul cu ceasul la tine? Spune, te-a prins?

— Păi... dom' șef... să vezi matali... pupa-ți-aș copiii...

Dumitrică se ridică în picioare, clipă cînd țiganul se și dădu un pas înapoi.

— De unde aveți voi cratițele astea de umblați pe la cetățeni să le vindeți?

— Le adunăm și noi dom'șef, le cumpărăm, le luăm cu un ban, le dăm pe țoale...

— Le furați!

— Ba, trăite-ar dumnezău, nu le furăm, le luăm cinstit, cu bani...

— Cum ai furat ceasul de la bătrîna aceea?

— N-am furat, dom'șef! nu se lăsă țiganul vorbind cu teamă de lîngă ușă. Mi-a cerut o oală, i-am dat-o

și mi-a dat pe ea niște pantaloni și o flanea. Am luat pantalonii și flaneaua...

— ...și cînd bătrîna s-a întors puțin, tu i-ai șterpelit ceasul de masă de pe frigider !

— Nu, că ea a zis să-l iau. Zice, ia-l că nu-i bun, tot îl arunc. I-am mai dat un lighean pe el...

— Atunci de ce a fugit după tine și a sculat tot blocul în picioare să te prindă ?

— Păi eu știu, dom'șef, di ce ? De zbanghie, că altfel di ce ? Da eu îs cinstit, zău pupa-ți-aș copiii !

În acea clipă sună telefonul și Dumitrică ridică imediat receptorul.

— Da, tovarășe căpitan, vin imediat, spuse subofițerul cu mult respect și puse receptorul în furcă. Apoi ieși pe sală și strigă către una din ușile deschise : Costăchel !

Îndată se auziră pași și în încăpere intră un sergent-major, care luă poziția de drepți, privind cu coada ochiului către țiganul speriat ce se trăsese într-o parte, într-un colț al biroului.

— Ia-ți clientul în primire și fă-i acte !

— Am înțeles !

Dumitrică își controlă ținuta, trecu pieptenul de cîteva ori prin păr și plecă să se prezinte la căpitanul Dicu.

De cum intră în biroul superiorului său, înțelese despre ce este vorba. Pe un scaun, o femeie în vîrstă, cu părul alb, în doliu, plîngea înăbușit cu o batistă mototolită la gură. Mîinile cu vene proeminente, vineții, îi tremurau ușor și întreaga ei înfățișare trăda o evidentă surescitare abia stăpînită. Dicu stătea la birou, fuma scuturînd ușor scrumul țigării într-un vas de ceramică înnegrit și încerca s-o consoleze pe bătrînă vorbindu-i cu calm și multă bunăvoință.

— Lăsați, doamnă, vă asigurăm că ne vom face datoria. Nu mai are rost să vă zbuciumați...

— A fost un mare om, domnule ofițer comandant, un mare om !

— Știm, doamnă, știm...

— A fost cineva în tribunalul orașului, nu-l cunoașteți, sînt vremuri de mult trecute...

— Am auzit... am auzit... eh, așa i-a fost soarta...

— Dar de ce tocmai el? De ce? Ah, că era bătrîn, dar încă un argint viu, domnule ofițer comandant, nu avea astîmpăr de dimineața pînă seara. El a cerut și s-a băgat ca administrator, apoi de ce să nu recunosc ne-a și convenit, de, înțelegeți dumneavoastră, pensia cam mică, lui îi mai plăcea să ia ca pe timpuri, în colț la bodegă, ba o măslină, ba un coniac, banul se duce...

— Da, așa este... Dumitrică! dădu căpitanul cu ochii de subofițerul, subalternul său, stînd în picioare lîngă ușă. Știi că am primit ordin să elucidăm problema dosarului „Magazinul Central". Lucrezi cu mine...

— Am înțeles încă de ieri, tovarășe căpitan!

— Prea bine, eu sînt mulțumit că vom conlucra. Uite, dumneaei este văduva victimei, doamna Claudia Soreanu...

Dumitrică înclină ușor capul salutînd femeia și bătrîna, cu ochii în lacrimi, îi răspunse tăcut, în același mod, încă stăpînită de plîns și de durere.

— Te rog, ia-i dumneaei o declarație în legătură cu tot ce știe despre cele întîmplate sîmbătă seara. Începem completarea dosarului cu această primă piesă...

— Am înțeles, tovarășe căpitan.

— Doamnă, se adresă apoi Dicu bătrînei femei, vă rog să-l urmați pe dumnealui. Și încă o dată vă rog să aveți încredere în lucrătorii Miliției noastre. Criminalul va fi descoperit și-și va primi pedeapsa meritată...

— Vă mulțumesc, domnule ofițer comandant, vă mulțumesc! Zicînd acestea, bătrîna se ridică încet de pe scaun, cu o anume greutate, își șterse ochii de lacrimi, își îndreptă rochia neagră cam uzată și puțin șifonată și după ce-i mulțumi încăodată căpitanului pentru bunăvoință porni încet spre ușă. Dumitrică, politicos, sări și apăsă clanța, să-i facă loc să iasă înaintea lui.

De cum ajunse în birou, el o invită pe bătrînă să ia loc pe un scaun și o întrebă dacă servește o cafea.

— Aș servi, domnule ofițer, dar...

— Sînt subofițer, o corectă amabil Dumitrică.

— Ei, tot aia e, urmă ea fără să se sinchisească, zic aș servi însă cine o face s-o facă cu caimac...

— După dorința dumneavoastră, doamnă!

Zicînd acestea Dumitrică ieși pe sală, intră într-o altă încăpere, după care se întoarse foarte grăbit și-și reluă

locul pe scaun înapoia biroului. Făcu puțină ordine printre hîrtiile albe din fața sa, apoi împreunîndu-și mîinile pe tăblia mesei, dădu să se înțeleagă că este gata s-o asculte pe bătrîna interlocutoare.

Bărbatul ei a fost o capacitate în lumea justiției, începu ea, ani de zile a servit numai în tribunalul acestui oraș, fără să mai amintim că un timp a lucrat și în București, la Curtea Supremă, în colectivele unor mari magistrați. S-a bucurat, întotdeauna, de prietenia tuturor concetățenilor, a fost foarte amabil, binevoitor, apropiat de orișicare, lipsit de prejudecăți, fără măcar să se fi certat vreodată cu careva. A fost un om activ, nu i-a plăcut să lenevească, trebuia să-și treacă timpul cu ceva, așa că după ieșirea la pensie, cînd s-a pus problema găsirii unui administrator la bloc, el s-a oferit singur și tot timpul și-a făcut datoria cu multă conștiinciozitate. Nu a avut nimeni să-i reproșeze vreodată nimic. Corect, drept, ordonat, și-a îndeplinit serviciul fără greșeală și nu o dată locatarii au avut numai cuvinte de laudă la adresa lui.

— A avut dușmani în viață ? S-a certat cu careva ? întrebă Dumitrică, încercînd să facă unele însemnări sumare pe-o hîrtie din fața sa.

— Dușmani ? Niciodată, domnule, niciodată ! Prieteni da, cu sutele, cu miile, dar dușmani niciodată ! Bărbatu-meu a fost un domn în adevăratul înțeles al cuvîntului, un om de onoare, aș putea spune un diplomat al relațiilor cu cunoscuții. Chiar dacă în vreo împrejurare oarecare s-ar fi ivit vreun incident, trebuie să știți că avea abilitatea omului de justiție să evite orice urmare a acelei discuții...

— Mă refer la ultima perioadă a vieții lui, insistă Dumitrică, la ultimele luni, săptămîni sau chiar la ultimele zile...

— Nu, n-a avut nimic cu nimeni. Mi-ar fi spus...

— Întreb toate astea pentru că trebuie să stabilim dacă crima are vreo legătură cu furtul din magazin. S-ar putea ca crima să aibă un mobil și spargerea magazinului să fie altă poveste...

— Ambele săvîrșite de același om ? întrebă cu naivitate bătrîna, puțin mai liniștită.

— Tocmai asta vrem să stabilim : relația dintre aceste două fapte condamnabile...

— Nu știu, domnule, nu știu ce să vă spun, înălță bătrîna din umeri. Dacă aș avea o putere dumnezeiască să pun mîna pe cel ce i-a luat viața bărbatului meu, uite acuma aș face-o ! Cît sînt de slabă și de bună la suflet, cred că eu i-aș lua viața aceluia care nu l-a lăsat pe altul să se bucure de viață, atît cît mai avea de trăit...

Începu să plîngă din nou, îngropîndu-și fața în batista umedă, suspinînd din adîncul pieptului, cu fruntea plecată, femeie mică și gheboșată, ascunsă parcă în ea și în suferința ei. Dumitrică o lăsă, n-o tulbură, o înțelegea, nu erau rare cazurile cînd avea de-a face cu astfel de situații destul de neplăcute, ce-i drept, dar inevitabile. Lucra de vreo doisprezece ani în Miliție și în acest timp văzuse multe și trecuse prin multe, dar învățase să procedeze cu tact, să-i înțeleagă pe cei interogați și mai ales să aibă multă, foarte multă răbdare. În cercetarea unui caz de crimă sau de furt, în depistarea unei infracțiuni sau în urmărirea unor înrăiți certați cu legile, cine se pripește în luarea deciziilor, cine se grăbește și nu judecă cu foarte mult calm și sînge rece lucrurile, întorcîndu-le de zeci de ori pe toate părțile, acela nu va dobîndi niciodată vreun rezultat cît de cît favorabil. Calmul, răbdarea, analiza, cum s-ar spune, la rece, a situațiilor ivite sînt arme nelipsite din arsenalul unui milițian.

— O singură dată bărbatu-meu a fost puțin supărat, urmă bătrîna mototolind batista în mînă și privindu-l pe Dumitrică printre lacrimi, o singură dată, dar mai de mult, să tot fie un an sau doi în urmă, nu-mi mai amintesc bine cînd...

— De ce a fost supărat ? se arătă interesat subofițerul.

— A primit o scrisoare de la un om, nu știu cum îl cheamă și de unde era, o scrisoare în care acela îl blestema și-l amenința, spunîndu-i că odată și-odată are să-i facă de petrecanie dacă-i va ieși în cale. Și chiar dacă nu-i va ieși are să-l caute el...

— Ce scrisoare și despre cine este vorba ? ceru Dumitrică devenind foarte atent. Aveți scrisoarea ?

— Da, o am acasă.

— Puteți să vă reamintiți ce conține ?

— Da, aș putea, mi-a citit-o bărbatu-meu de cîteva ori, am citit-o și eu, încă el a făcut și haz de treaba asta și n-a crezut o iotă în amenințările aceluia...

— Despre ce amenințări este vorba ?

— Cel ce-i scria, mi-a povestit bărbatu-meu, a fost condamnat cu cincisprezece-douăzeci de ani în urmă pentru crimă. Judecător a fost bărbatu-meu, eram în Slatina sau în Caracal, nu mai știu. Făptașul a ieșit din închisoare și în acel an sau mai tîrziu a aflat de bărbatu-meu și a ținut să-i aducă aminte că, după credința lui, a fost condamnat pe nedrept. Dar bărbatu-meu era de-acuma pensionar, nu mai lucra în justiție, așa încît, v-am spus, citind rîndurile ăluia, a început să rîdă zicînd : „iată cît am fost în activitate nu m-a amenințat nimeni, iar acuma, la anii pensiei, s-a găsit ăsta s-o facă !“ Dar am să vă aduc scrisoarea...

— Bănuiți că acela ar putea fi criminalul ?

— Eu știu ? înălță femeia din umeri. De unde să știu ?

— Pe scrisoare se află numele și adresa aceluia ?

— Nu are nici nume, nici adresă. Spune numai așa, după cîte îmi aduc aminte : „Eu dom'le judecător sînt ăla care v-a căzut în genunchi în instanță și v-am rugat să nu mă trimiteți la ocnă și dumneavoastră ați pus polițaii să mă îmbrîncească în boxă, zicînd că v-am înjurat în timpul procesului. Vreau să-mi vedeți fața dacă aveți curajul de-atunci...“ și așa mai departe...

— Mda... făcu Dumitrică și începu să bată darabana cu degetele pe tăblia mesei de lucru. Doamnă, vă rog, să-mi aduceți scrisoarea. Chiar dacă nu are adresă, tot îl vom descoperi pe cel cu amenințările. Și asta cît de curînd...

— Să vă ajute Dumnezeu ! zise bătrîna suspinînd și ștergîndu-și lacrimile cu batista. Cînd să v-o aduc ?

— Chiar în cursul zilei de azi...

— Bine, domnule ofițer, mă duc și vin îndată...

Zicînd acestea, bătrîna se ridică de pe scaun, își îndreptă rochia pe trupu-i slăbit, băgă batista într-o poșetă din piele bună, acum scorojită și cîrpită grosolan din loc în loc. Dumitrică se ridică și el, gata să o conducă.

— A, dar cafeaua? își aminti bătrîna și parcă o undă de lumină îi trecu pe fața-i smochinită și pudrată exagerat de mult, părînd de cocă. Ați zis că...

— Imediat, doamnă, imediat! se scuză subofițerul și ieși.

— Că poate aveți din aia braziliană... că pe la noi e numai „Menado", asta nu face zaț și dacă nu face, mai poți ghici privind fundul ceștii?

Dar Dumitrică n-o mai auzi. Se întoarse îndată cu o farfurioară pe care se găsea o ceașcă nu prea mare, cu cafea aburindă.

— Luați loc, doamnă! o invită el pe bătrînă, arătîndu-i scaunul. Și iertați-mă că luat cu discuția am uitat de cafea...

— Nu face nimic... nu face nimic! zise văduva magistratului, punînd poșeta ei ponosită peste hîrtiile de pe masa subofițerului. Vai ce aromă! Splendid... splendid...

Luă ceașca, o ținu cîteva clipe în palmă suflînd peste aburul fierbinte și începu să soarbă cu o voluptate rar întîlnită.

Foarte bună, domnule ofițer... foarte bună... braziliană, mi-am dat eu seama... eh, scumpă, nu prea am bani, eu iau, cum v-am spus, „Menado"...

Dumitrică o asculta, privind-o cum soarbe cu o anume demnitate din cafea, încercînd în clipele acelea să-și definească unele probleme legate de căsnicia ei cu fostul magistrat. Cum oare și-or fi dus viața împreună? Care erau relațiile dintre ei în ultima vreme? Ce putea ști ea în legătură cu prieteniile soțului ei? Oare nu-și poate aminti exact cîte ceva din ultima lor discuție dinaintea comiterii monstruoasei crime? „Neapărat, trebuie să-i fac o vizită la domiciliu, conchise el, socotind că unele informații ale vecinilor sau ale unor locatari din bloc pot să ducă la capătul unui fir ce ar dezlega multe enigme. Nu se poate să nu știe ea adevăratul motiv al părăsirii domiciliului de către magistrat aproape de miezul nopții..." Și își întări această convingere observînd la încheietura mîinii stîngi a bătrînei, ascunsă sub mîneca rochiei, o brățară de aur, încrustată cu cîteva briliante. Poate că bărbatu-său, ca orice fost om cu avere și ajuns în pragul unor lipsuri financiare, se ocupa cu mici

aranjamente de vînzări-cumpărări ale unor obiecte prețioase, în afara legii, bineînțeles. Și în această ipostază să fi fost chiar părtaș la devastarea magazinului, el păzind în acel luminator intrarea și ieșirea infractorului complice, cu care trebuia să împartă prada sau să se facă intermediarul aceluia în plasarea ei.

— De unde aveți brățara, doamnă? întrebă într-un tîrziu Dumitrică, în clipa cînd bătrîna puse ceașca de cafea pe masă. Îmi dau seama că este un obiect de mare preț...

— A, asta? tresări femeia, dezgolindu-și încheietura mîinii și privind brățara cu oarecare superioritate. O am de la bărbatu-meu. Patruzeci de ani, domnule! Cadou de nuntă... Eh, alte vremuri, uite dumneata ce lucrătură, meșterul a fost un artist în adevăratul înțeles al cuvîntului...

— Mai aveți și alte bijuterii de la dumnealui? Sau din altă parte?

— Da de unde să mai am?! regretă ca un repro bătrîna, clătinînd capul a părere de rău. Cîte le-am avut, le-am dat. Aproape pe nimic... În vremurile cînd nu am prea avut bani... Că noi, domnule ofițer, am fost învățați să ducem o viață, cum să vă spun eu, mai deosebită, să avem tot ce ne trebuie, să nu ducem lipsă de nimic, să ne facem toate poftele, toate gusturile și plezirurile și dacă el a ieșit la pensie, cu cît a ieșit, și dacă un timp nici n-am avut unde locui, că am plătit chirie cît nu face pînă a ne construi garsoniera asta în care stau, am tot vîndut ba una, ba alta, să facem cum s-ar spune, o compensație...

— Cine s-a ocupat cu vînzarea bijuteriilor dumneavoastră? întrebă interesat Dumitrică.

— Cum cine? Bărbatu-meu, cine altul... Ce, credeți că la prețurile de nimic pe care le-am dat mai aveam nevoie și de misiți?

— Mai am o întrebare, vorbi ca o scuză Dumitrică, căutînd să privească drept în ochii bătrînei. Și vă rog să-mi răspundeți cu sinceritate...

— Da, domnule milițian, vă ascult.

— Dacă spuneți că ați dus-o foarte greu cu banii, mai ales în ultima vreme, încît ați fost nevoită să vindeți din

bijuterii, care mă rog, aveau pentru dumneavoastră, pe lîngă o valoare financiară, și una morală, cum de ați putut să vă faceți această garsonieră, proprietate personală ?

— Multă lume ne-a întrebat, domnule ofițer, ceea ce mă întrebați și dumneavoastră acum, zîmbi șters bătrîna, aranjîndu-și cu gesturi delicate brățara pe braț. Dar să știți că totul se datorează unui noroc, aș putea spune orb. Da, orb ! Bărbatu-meu a cîștigat la loz în plic un automobil...

— Ce vorbiți ! se miră sincer Dumitrică.

— După cum vă spun, a cîștigat un automobil.

— Și ?

— Și dacă l-a cîștigat, noi ce ne-am zis ? Ce să facem noi cu el ? Ne-am hotărît să-l vindem. Și l-am vîndut, dar am cam fost trași pe sfoară la preț...

— Cui l-ați vîndut ?

— Domnului Vanete, Dinu Vanete, responsabilul magazinului „Central"...

— O mașină „Trabant" ?

— Da, marca asta...

— V-a dat toți banii o dată ?

— Nu toți, cu toate că ne-a cam tras și pe sfoară la preț, așa după cum ne-a spus toată lumea. Cu cel puțin zece mii de lei ne-a tras...

— Cu cît ați vîndut-o ?

— Cu douăzeci de mii.

— Și cît v-a dat din ei ?

— Jumătate, adică zece mii la început și zece mii ne-a spus că nu-i are și o să ni-i dea mai tîrziu. Apoi dacă am pus bani la garsonieră, am zis că ce a mai rămas, cei zece mii, să-i depună dumnealui în contul nostru, în rate, așa cum a fost înțelegerea cu bărbatu-meu și cum a fost făcut actul...

— Ce act ? Un act legalizat la notariat ?

— Nu, că a zis domnul Vanete că o să-l facă mai tîrziu, că n-a avut timp să se ocupe de treaba asta. Dar i-a dat lui bărbatu-meu o chitanță de mînă. Bărbatu-meu, de, ca jurist, n-a vrut, dar pînă la urmă ce-au făcut, ce-au dres, s-au înțeles și rămăsese ca astăzi, luni, să meargă și să facă actul așa cum trebuie...

— Prin care domnul Vanete se obliga să vă achite ratele la garsonieră, nu ?

— Așa, domnule ofițer, chiar așa...

— Cînd i-ați vîndut mașina ?

— În urmă cu vreo șapte luni...

— Și de atunci nu v-a achitat nici o rată ?

— Nu, ne-a tot dus cu vorba, că azi, că mîine, că mai întîi să se facă actul și uite așa au trecut zilele. Încă bărbatu-meu cînd a văzut sîmbătă seara mașina trasă în fața magazinului a zis, uite-l pe responsabil, mă duc să văd ce mai face cu banii noștri...

— L-a văzut chiar pe Vanete în mașină ?

— Nu știu, el așa a zis, uite-l pe responsabil, că într-adevăr, era mașina lui, am văzut-o și eu, dar de ce să mint, pe domnul Vanete nu l-am văzut, sau era noaptea și nu mi-am dat bine seama...

— La prima discuție cu dumneavoastră ne-ați spus că bărbatul dumneavoastră a ieșit afară pentru că așa avea cîteodată obiceiul, pleca chiar foarte tîrziu seara la bodega din colț să ia o sută de grame de coniac sau de țuică...

— Da, așa mi-am zis la început, dar cînd am văzut mașina m-am încredințat că l-a văzut pe domnul Vanete și pentru el s-a dus.

— Ați mai spus că soțul dumneavoastră ar fi ieșit pentru că ar fi zărit o umbră cățărîndu-se pe scara de incendiu de la luminatorul din spatele magazinului... Și a vrut să vadă ce se întîmplă...

— Da, așa am spus...

— Păi, iertați-mă, stimată doamnă, se arătă puțin iritat Dumitrică, vă rog să fiți foarte explicită, foarte clară și foarte exactă în afirmații. Ori a ieșit pentru că a văzut mașina lui Vanete și a vrut să discute cu el despre bani, cu toate că, fie vorba între noi, nu era o oră chiar potrivită pentru asemenea discuții, ori pentru motivul acela cu umbra ce se cățăra pe scara de incendiu. Cum stă treaba ?

— Domnule milițian, vorbi bătrîna puțin precipitat, fără să se piardă însă cu firea, eu să știți că-mi dau seama de tot ce vă spun...

— Mă rog, chiar așa și trebuie...

— Bărbatu-meu, reluă ea cu calm, dar cu glasul ușor tremurat, lucra la listele cu plata întreținerii pentru locatari. Era, după cum v-am spus, cam după orele unsprezece noaptea. Tocmai cînd scria, a auzit zgomotul unui motor, apoi frînele unei mașini. S-a ridicat de la masă și s-a uitat pe geam. „Ehei, a zis, uite mașina domnului Vanete, ia să mă duc jos și să-i mai spun o dată de bani, că de cîte ori îl caut pe la magazin ba nu este, ba își face de treabă și mă ocolește". Și-a pus o flanea pe el și cînd s-a mai uitat o dată pe geam să vadă dacă mașina a plecat sau nu, a adăugat : „Uite-l pe unu cum se cațără pe scara de incendiu a magazinului. Ce dracului o fi căutînd acolo sus ? O fi paznicul..." Și a ieșit. Eu mi-am zis că toate astea sînt mofturi, că bărbatu-meu zice numai așa ca să aibă motiv să se ducă pînă la colț, după cum îi era obiceiul și să tragă un coniac la măsea. Dar cînd mi-am aruncat ochii pe geam, într-adevăr am văzut mașina și mi-am zis că de data asta nu minte...

— Dar umbra aceea pe scara de incendiu ați văzut-o ?

— Nu, n-am văzut-o, mărturisi bătrîna. Mi-am zis că despre aceea bărbatu-meu a spus numai așa ca să aibă un motiv în plus să plece sau a fost numai o părere a lui. Se întîmplă... Cîți nu vedem lucruri destul de bizare, care după un timp ne dăm seama că au fost simple fantasmagorii !

— Dar mașina ați văzut-o !

— Am văzut-o ! Da, mașina am văzut-o !

— Pe domnul Vanete, nu ?

— V-am spus că nu. De el însă, numai bărbatu-meu mi-a vorbit. Că l-a văzut sau nu, nu știu, dar așa mi-a spus : „Uite mașina domnului Vanete, mă duc jos să-i mai spun o dată de bani" ! Și dacă a spus, bănuiesc că l-a văzut și pe el, doar mașina n-a venit singură !

Dumitrică rămase cîteva clipe pe gînduri, continuînd să bată cu degetele darabana pe tăblia mesei. Își trecu apoi mîna prin păr, după care scoase o țigară și o aprinse. Nu știa ce să mai înțeleagă. Că mașina lui Vanete a fost parcată sîmbătă seara la trotuarul de pe strada laterală magazinului, faptul nu mai putea fi pus la îndoială. Existau dovezi suficiente în acest sens : declarația gunoierului, a paznicului de noapte, urmele stopului spart, acuma spu-

sele văduvei magistratului... Dar, oare a existat și cineva care a escaladat fereastra de sus a magazinului, folosindu-se de scara de incendiu? Sau la mijloc a fost numai un truc, spărgîndu-se geamul pentru a-i induce în eroare pe anchetatori? Și furtul a fost organizat pe alte temeiuri, chiar de către responsabilul magazinului?

Bătrîna își luă poșeta de pe masa de lucru a subofițerului de miliție, o deschise, căută în ea ceva, după care renunță. Cu batista mototolită își șterse și ultimele urme de lacrimi din colțul genelor și rămase în așteptare privindu-l cu un aer abătut pe Dumitrică. Acesta trase sertarul mesei, luă o coală albă de hîrtie și i-o întinse bătrînei :

— Vă rog să scrieți aici tot ce mi-ați povestit în legătură cu decesul soțului dumneavoastră...

— Îmi dați și un toc?...

— Poftiți și un toc...

4

A doua zi, după-amiază, căpitanul Dicu convocă în biroul său pe cele două ajutoare ale sale, plutonierul Dumitrică și sergentul major Iordache, toți trei angrenați în elucidarea cazului de la magazinul „Central". Afară era o vreme cenușie, ploua, și apa spăla geamurile prelingîndu-se în dîre leșioase de sus pînă jos pe pervazuri. În cameră se cam întunecase și Dicu fu nevoit să aprindă lampa de birou. Iordache, un tînăr slăbuț, cu față de adolescent, păr negru și ochi albaștri, era proaspăt în activitatea serviciului de criminalistică. Dar dovedea o ambiție demnă de laudă, fapt ce și explica insistențele sale pe lîngă comandant de a lua parte, chiar din primele zile ale venirii sale în acest oraș, la cercetarea și depistarea unui caz, indiferent de gravitatea lui. Dumitrică era de-acum om cu experiență, se afla chiar în pragul avansării și nu o dată, secondîndu-l pe Dicu, un as în materie cum îl considerau subalternii, fără să mai vorbim de șefi, luase parte la „închiderea" unor dosare ce reprezen-

tau probleme dintre cele mai dificile ce se pun în fața unui criminalist.

— Putem să fumăm, tovarăşe căpitan ? ceru el scoţînd din buzunar un pachet de ţigări.

— Se poate, dar Iordache îl știu că nu prea face cu ţigările...

— Aveți dreptate, nu prea...

— Atunci de ce m-ai întrebat „putem să fumăm ?" Era vorba după cîte înțeleg numai de dumneata...

— Am zis că poate încearcă şi el, zîmbi Dumitrică aruncînd o privire celuilalt, scăpărînd un chibrit şi aprinzîndu-şi ţigara. Un criminalist fără lulea nu face poză !

Iordache zîmbi și el la rîndu-i, cu privirea plecată, parcă ruşinat că devenise fără voia lui subiect de discuție în fața superiorului său. Dar îl aprecia foarte mult pe plutonier şi nu-l supărau în nici un fel glumele lui prietenești. Cu atît mai mult cu cît erau făcute, după părerea lui, din sinceră simpatie.

— Ce-ai făcut Iordache cu soția ? Ai internat-o ? întrebă căpitanul, amintindu-şi că de dimineață subalternul său îi ceruse voie să-şi ducă nevasta la maternitate.

— Am aranjat totul, tovarăşe căpitan, raportă scurt sergentul major. Am fost primit cu multă bunăvoință de către tovarăşul doctor Aldescu...

— Acuma stai în aşteptare : băiat sau fată, nu ?

— Sau poate şi băiat şi fată ! rîse Dumitrică, trăgînd cu sete din ţigară. Să-şi ia o grijă...

Iordache lăsă iară privirea în pămînt, zîmbind, şi nu răspunse. Căpitanul se duse la dulapul de fier, îl deschise, luă un dosar şi reveni la birou.

— Ei, v-am chemat, bănuiți pentru care motiv, începu el punînd palmele peste coperţile dosarului. Ia să vedem cum mai stăm cu problema magazinului „Central"...

Deschise dosarul, își luă un carnet de notițe, îl răsfoi în grabă şi netezi una dintre file cu latul palmei, semn că e gata să-şi facă unele însemnări. Fără să mai aştepte, Dumitrică raportă tot ce ştia pînă în acel moment în legătură cu văduva magistratului, cu victima şi chiar cu vecinii. Fusese de dimineață în blocul în care locuia familia fostului administrator, stătuse de vorbă cu mai multă lume, trecuse şi pe la garsoniera văduvei şi con-

cluziile erau destul de limpezi. Fostul magistrat se bucura de simpatie în rîndul locatarilor, nu avusese dușmani, nu era un vicios și nici un tip certăreț care să intre în gîlceavă din te miri ce cu oricare îi ieșea în cale. Dimpotrivă, respecta și era respectat de toată lumea, se comporta destul de manierat, nu avusese un cît de mic diferend cu careva. Cînd și cînd, seara, se mai ducea la bodega din colțul străzii unde se întîlnea cu alții de vîrsta lui, lua un păhărel de coniac sau de țuică, o măslină sau puțin cașcaval și-și trecea vremea în discuții, de multe ori puerile, pe teme minore, cu pensionarii, oameni ai generației lui, stînd pînă aproape la închiderea localului. Era un tip meticulos, ordonat, se purta îmbrăcat curat, bine pus la punct, arătîndu-se chiar pedant în foarte multe privințe. Dumitrică citise scrisoarea de amenințare a fostului deținut, nesemnată, deci fără a-l ști în prima clipă pe cel ce o expediase, dar făcuse investigațiile de rigoare și aflase că acela într-adevăr ieșise din închisoare, fiind amnistiat, stătuse doi ani și jumătate în libertate, timp în care expediase scrisoarea, dar fiind angajat ca vînzător la un „Aprozar“ își însușise o sumă mare de bani și fusese din nou condamnat la trei ani închisoare. Așa încît, în seara crimei, respectivul ins se afla în penitenciar, fiind deci scos din cauză, fără nici un fel de rezerve.

Din informațiile lui Iordache, culese în cursul dimineții, reieșea că Dinu Vanete ducea o viață modestă, era un om foarte retras, nu manifestase niciodată predilecție pentru distracții, nu era risipitor, dimpotrivă era cotat drept un om zgîrcit, închis în el, ocolind prieteniile ce intenționau să-l atragă la petreceri costisitoare. Își construise un apartament cu plata în rate, își cumpărase un „Trabant“, mînca uneori la restaurant, dar de cele mai multe ori se spune că își gătea singur și asta din ziua cînd, în urmă cu zece ani. divorțase de soția-i prea geloasă și cicălitoare ce-l scotea deseori din fire. Ceea ce atrăgea însă atenția în mod deosebit, era afectuoasa lui simpatie pentru Maria Cazacu, vînzătoarea de la raionul de ceasuri și bijuterii, o fată tînără, destul de frumoasă ca să facă să i se învîrtă în preajmă-i nu un singur bărbat, ci o sută și care îl cam scosese din minți

pe Vanete. Responsabilul magazinului avea pentru ea o slăbiciunea deosebită, fără să ascundă în vreun fel această pasiune, așa încît nu o dată celelalte vînzătoare aveau suficiente subiecte de bîrfă la adresa celor doi. Fata era dintr-o comună nu prea îndepărtată de oraș, urmase cursurile liceului, luase și bacalaureatul, dar nu reușise la facultate și pînă în anul viitor socotise că este foarte bine dacă și-ar găsi un serviciu care să-i dea posibilitatea să cîștige un ban, dar nici să n-o stînjenească la învățătură. Avea însă și pasiunea dansului, așa încît se înscrisese la Casa de cultură să urmeze niște cursuri, prilej cu care-l cunoscuse pe Ferdinand Pasăre, venit de puțină vreme din București și care se angajase să-i inițieze pe cei doritori în frumoasa artă a valsului, tangoului, bostonului sau twistului. Dinu Vanete o vizita deseori pe fată acasă, dar în același timp ea fusese văzută nu o dată și în compania profesorului de dans cînd la o cofetărie, cînd la un spectacol de cinema, ceea ce dovedea, deocamdată, că instructorul nu-i era chiar indiferent fetei.

— Cred, tovarășe căpitan, conchise Iordache scurtul său raport, că acest Dinu Vanete nu este străin de furtul statuetei...

— Și de crimă ?

—Nu pot deocamdată să trag concluzia că cel ce a luat viața fostului magistrat este una și aceeași persoană cu cel ce a furat statueta...

— Dumneata crezi că în aceste două probleme au acționat doi indivizi total diferiți ?

— Aș crede că da, zise Iordache puțin cam fîstîcit.

— De ce ? Pe ce te bazezi ?

— Pe faptul că nu văd nici o legătură între magistrat și furtul statuetei. Într-adevăr, el a comercializat în mod ilicit aur, e vorba de bijuteriile soției, asta mai de mult, dar mobilul acelor vînzări nu erau afacerile, ci nevoia de trai, după cîte am înțeles de la tovarășul plutonier Dumitrică...

— Ce zici Dumitrică ? încercă Dicu perspicacitatea principalului său colaborator. Cum vezi chestiunea ?

— Tovarășe căpitan, interveni Dumitrică stingînd restul țigării în scrumiera de pe biroul șefului său, eu,

vedeți dumneavoastră, îmi pun următoarea problemă : bine, nu este nici o legătură între furtul statuetei și moartea magistratului, dar ce căuta Titus Soreanu la ora aceea în spatele magazinului ? Nu cumva, gîndesc, bineînțeles deocamdată fără temei, fostul magistrat care, după cîte știm, se ocupase cîndva de comercializarea aurului, avea acum legături cu unul sau cu altul care-i procura obiecte prețioase și el se ocupa cu plasarea acestora ? Cu alte cuvinte, sistemul cunoscut : unul fură, altul vinde...

— Și atunci ?

— Și atunci în seara respectivă, cei doi, știind de existența statuetei depusă temporar în seiful magazinului, statuetă cu o greutate în aur ce poate tenta pe orice infractor, au hotărît sustragerea ei. Unul intră în magazin prin efracție, celălalt stă la pîndă chiar în locul unde primul escaladează fereastra, folosindu-se de scara de incendiu. Simplu, nu ?

— Nu prea este simplu, vorbi moale căpitanul. Și zic acest lucru gîndindu-mă la următorul lucru : cine a comis totuși crima ? În ce scop ? Și încă o întrebare : de unde puteau ști cei doi de existența statuetei în seiful magazinului, cînd Dinu Vanete a declarat că de acest lucru nu aveau cunoștință decît profesorul pensionar Dimitriu, el și mai apoi tînăra vînzătoare Maria Cazacu ? Deci, dacă am presupune după varianta dumitale, Dumitrică, că la mijloc a fost un furt aranjat de cei doi complici, adică fostul magistrat și un infractor, spărgător de meserie, trebuie să aflăm sursa de unde cei doi au aflat de existența statuetei, nu ? Și această sursă nu poate fi decît cei trei : pensionarul Dimitriu, Vanete și fata. Da ? Ei, care din cei trei au putut vinde acest secret, hotărît de cei trei să fie un secret ?

— Poate că, interveni după o clipă de gîndire Iordache, unul din cei trei, a scăpat într-o împrejurare oarecare o vorbă și... cel interesat, că ăștia au întotdeauna urechile lungi, a prins „pontul" cum se spune și gata. Nu-i greu să presupunem și acest lucru...

— Și care din cei trei a scăpat această vorbă ? întrebă căpitanul. Pe cine să bănuim ?

— Pe oricare dintre ei...

— A scăpat vorba involuntar sau a avut interesul să plaseze „pontul", cum spui dumneata, în schimbul unei recompense ?

— Eu cred, interveni Dumitrică, trăgînd cu poftă din țigară, că dacă e să ne canalizăm presupunerile pe această pistă, am putea face acest lucru prin excluderi și anume : profesorul pensionar Dimitriu — socotim că nu a avut nici un interes să i se fure statueta, cu alte cuvinte nu putea vinde acel „pont". În ceea ce îl privește putea numai să-i scape, fără voia lui, informația că descoperind acea statuetă, a depus-o la magazin în păstrare. Și omul poate spune asta într-un moment de neatenție sau la un pahar de vin...

— Sau poate că nevastă-sa... își dădu cu părerea Iordache.

— Știa și ea de acest lucru ?

— Evident...

— Ei, iacă încă o posibilitate de a fi „transpirat" secretul profesorului pensionar, dar omul în nici un caz, în mod voit nu a colaborat la furtul propriei lui descoperiri. Deci îl excludem ca participant direct la furt...

— Și mai departe, zise căpitanul urmărind cu atenție raționamentul subalternului său, pe care-l știa destul de perspicace în deducțiile logice ce nu o dată au dus la elucidarea celor mai complicate cazuri de crimă sau furt. Ce putem spune mai departe ?

— Mai departe e simplu, urmă Dumitrică scuturînd scrumul țigării cu un gest degajat. Ori Dinu Vanete a vîndut „pontul", ori fata...

— Stai, stai așa ! sări căpitanul, tăind aerul cu palma, cu privirea aprinsă și parcă bucuros că descoperise o fisură cît de mică în logica subalternului. Stai așa, Dumitrică !

— De ce, tovarășe căpitan ?

— Păi frate dragă, ce rost avea ca Dinu Vanete să vîndă un asemenea „pont", adică să-l informeze pe infractor că deține o mică avere în aur în seiful său, cînd putea chiar el singur să și-o însușească ? Adică, după dumneata ar veni cam așa : poftiți, domnilor spărgători de magazine, veniți și însușiți-vă din seiful meu trei kilograme de aur,

că eu în schimbul unei sume de bani mă fac că nu știu, nu ? Cam așa ar veni, nu ?

— Și de ce nu ? zise cu cel mai calm aer din lume Dumitrică. Poftiți, deci, cum ziceți dumneavoastră, iată „pontul", eu nu mă amestec, nu mă bag. De vă prinde Miliția, vă privește... Nu am mai avut asemenea cazuri ?

— Poftiți, spargeți geamul, intrați, omorîți un om...

— Da, alibiul perfect...

— De ce nu, poftiți chiar cheile...

— Da, tot ce este posibil : poftiți cheile ! vorbi precipitat Dumitrică, cu aceeași scăpărătură a ochilor, ce denota că e sigur pe afirmațiile sale, bucuros că a descoperit adevăratul fir al Ariadnei. Poftiți cheile, spargeți și un geam să se creadă că este furt în toată regula...

— Repet, interveni căpitanul, omorîți și un om...

— Tot ce este posibil, nu se lăsă Dumitrică.

— De ce ? zise căpitanul, privindu-l drept în ochi. De ce ? Tot pentru alibi ? Victima era, după cum vrem să stabilim, unul dintre infractori.

— Și ce-i cu asta ? urmă Dumitrică. Iar mă întorc și zic : nu s-au mai întîmplat asemenea cazuri, cînd, după săvîrșirea unei spargeri „grase", complicii s-au certat între ei, certuri urmate chiar de crime ?

— În nici un caz la locul infracțiunii ! zise căpitanul categoric. Ar oferi cu totul nedorit o pistă de cercetare pentru anchetatori. Și cine procedează astfel este un nepriceput, un novice sau un dement. Or, în cazul nostru, după cîte constatăm, nu avem de-a face cu așa ceva...

Dumitrică nu mai răspunse. Rămase tăcut, gînditor, privind pe fereastră noaptea care se lăsa învăluind orașul în întuneric. Iordache se juca cu o cutie de chibrituri, cînd închizînd-o, cînd deschizînd-o, parcă nepăsător la tot ce se discutase în ultimele minute referitor la un caz la care era chemat să contribuie și el pentru elucidarea lui. Căpitanul își făcea unele notițe în carnețel scriind repede ca un adevărat stenograf. Undeva sub fereastră frînă brusc o mașină, se auziră cîteva voci, apoi totul se liniști și în încăpere domni o liniște deplină. Ecoul vocilor aprinse pînă acum cîteva clipe se stinsese și parcă numai rezonanța lor îndepărtată plutea undeva prin ungherele întunecate. Într-un tîrziu, Dicu lăsă stiloul

pe foaia carnetului de notițe, își împreună degetele la mîini, îi privi pe cei doi și zise :

— Este cazul să tragem unele concluzii din cele constatate pînă în prezent, concluzii care ne vor duce, sînt sigur, pe urmele adevărului în ceea ce privește dosarul magazinului „Central"...

Dumitrică scoase o nouă țigară, o aprinse după ce obținu încuviințarea din cap a căpitanului și rămase în așteptare, tot tăcut, ca un școlar pregătit să asculte lecția unui profesor. Iordache, pe scaunul de vizavi, dăduse cutia de chibrituri plutonierului, chiar el îi scăpărase chibritul, cu un gest plin de amabilitate și respect, și acum îl urmărea pe căpitan cum îndepărtează puțin lampa de birou, deoarece îl stînjenea lumina ei puternică.

— În seara crimei și a spargerii, începu căpitanul făcîndu-și de lucru cu stiloul, știm cu exactitate că Dinu Vanete a fost la barul Colorado, unde a stat pînă după miezul nopții. Cu alte cuvinte în jurul orei cînd s-a comis crima și presupunem și spargerea, responsabilul magazinului se afla la masă împreună cu vînzătoarea Maria Cazacu, ce dansase cu acel Fernando în programul barului. Cei doi, Vanete și fata, n-au părăsit localul nici măcar cîteva minute după cum confirmă chiar tovarășul maior Stănescu, comandantul nostru ce a avut masa la cîțiva metri de a lor. Cu Vanete, tovarășul maior a schimbat chiar cîteva cuvinte. Acest lucru mă face să trag deocamdată concluzia că responsabilul și vînzătoarea n-au nici un amestec în săvîrșirea crimei și a furtului...

— N-au nici un amestec direct, interveni Dumitrică zîmbind enigmatic.

— Ce trebuie să înțeleg prin asta ? ceru Dicu, privindu-l cu atenție pe subofițer.

— Readuc pe prim plan presupunerea mea că Vanete ar fi putut oferi altora posibilitatea însușirii statuetei...

— Și riscul săvîrșirii crimei...

— Asta-i altă poveste, spuse categoric Dumitrică. De ce n-am presupune de pildă că fostul magistrat a murit, fără să fi fost asasinat de careva ? Că el, după spusa văduvei, ar fi auzit zgomotul mașinii, dar a și observat o umbră cățărîndu-se pe scara de incendiu. S-a dus să

vadă ce se întîmplă și, cum suferea de inimă, sub șocul unei emoții puternice a sucombat. Posibil, nu ?

— Buletinul medico-legal afirmă într-adevăr că omul a decedat în urma unui atac de cord, dar se mai specifică și faptul că pe gîtul victimei s-a găsit o dungă vinetie în lungime de 12 centimetri ceea ce se presupune că fostului magistrat i s-a aplicat o puternică lovitură la carotidă cu latul palmei, care a dus la stopul cardiac...

— Se presupune, spuneți, zise Dumitrică.

— Da, așa presupun medicii.

— Deci nu e o certitudine.

— Nu...

— Și dacă nu este, o putem lua în considerație ?

— În interesul cercetărilor, pentru elucidarea datelor anchetei, ne bazăm pe orice fapt sau afirmație...

— Rămînem totuși în dilemă în ceea ce privește legătura dintre fostul magistrat și infractorul ce a pătruns în magazin. Nu putem ști dacă crima are vreo legătură cu furtul...

— Asta este adevărat, confirmă căpitanul, însă vom da de firul întregii probleme atunci cînd vom descoperi pe unul din cei doi : criminalul sau infractorul, insul ce a furat statueta. Unul sau altul va declara dacă se face vinovat și de cea de a doua acuzație...

Afară se întunecase de-a binelea. Pe stradă, pe sub fereastra biroului se auzeau rîsete : băieții și fetele liceului din apropiere terminaseră cursurile și acum, grupuri-grupuri, treceau veseli către case. Ferestrele blocului de peste drum se aprindeau și ele treptat, iar dincolo de acoperișurile celorlalte clădiri se înălța un fum gros și dens, negru, prin care scăpărau ca niște licurici mii de scîntei : o locomotivă, sub presiune, părăsea gara nu prea îndepărtată, trăgînd după ea zeci de vagoane.

— Trebuie să mai elucidăm o problemă, urmă Dicu cerînd celor doi subalterni să fie atenți, și anume dacă spărgătorul s-a folosit de chei potrivite sau după cum spui dumneata, Dumitrică, le-a avut chiar pe acelea ale lui Vanete. Am cercetat cu atenție și atît ușa cît și grilajul protector de la seif nu prezentau nici o urmă de forțare sau de distrugere. Apoi mai este o chestiune, urmă Dicu cu glas scăzut. Este limpede că mașina ce a

fost văzută că staționa pe strada lăturalnică de lîngă magazin este Trabantul lui Vanete. Resturile stopului spart, găsite lîngă bordura trotuarului, pledează în mod elocvent în acest sens. Apoi declarația gunoierului, a paznicului de noapte, a văduvei victimei. Se pune însă întrebarea : cine a parcat mașina, cu alte cuvinte cine s-a folosit de ea, dacă el, Vanete, în acel timp se afla după cum ne confirmă chiar și tovarășul comandant la barul Colorado ? Și pentru care motiv mașina a staționat la ora aceea pe strada din preajma magazinului ?

— Cît a staționat, tovarășe căpitan ? ceru Iordache.

— Nu se poate stabili cu exactitate, răspunse cu același glas scăzut Dicu. În orice caz nu mai mult de o jumătate de oră. Și asta în timpul cînd s-a comis crima. Și probabil, spargerea...

— Trebuie să aflăm cui i-a încredințat Vanete mașina în seara aceea, propuse Dumitrică. Ori el, ori altcineva a condus Trabantul. Mașina n-a putut veni singură...

— Vanete spune, vorbi Dicu calm, că n-a încredințat nimănui vreodată cheile mașinii. Avem la dosar prima lui declarație. Dar voi mai sta eu de vorbă cu el în seara asta. Dacă aflăm cine a condus mașina, și-l identificăm pe acela, sînt sigur că vom porni pe drumul cel bun...

— Tovarășe căpitan, interveni Dumitrică, mă scuzați că vă întrerup, dar știți la ce mă gîndesc ?

— La ce ? fu curios să afle Dicu.

— Foarte bine ne-ar încurca presupunerile și altă ipoteză și anume ca mașina să nu aibă nici o legătură nici cu furtul, nici cu crima...

— Cum așa ? se miră Dicu.

— Iaca bine, zise Dumitrică sigur pe el. Mașina a venit condusă de un oarecare, poate fi Vanete sau un altul, a parcat douăzeci-treizeci de minute pentru o cu totul altă problemă decît ceea ce ne interesează și a plecat. De ce trebuie să facem legătură între mașină, crimă și spargerea magazinului ?

— Pentru simplul motiv că Trabantul este al lui Vanete, că această mașină a fost cumpărată de la fostul magistrat, că a fost parcată exact sau cam exact în perioada de timp cît a fost comisă crima și presupunem

și spargerea, că nu știa de existența statuetei decît profesorul Dimitriu, Vanete și fata, deci iară ne lovim de acest nume, Vanete și așa mai departe...

— Bine, de acord, zîmbi Dumitrică, dar tot dumneavoastră ați spus că, după afirmațiile tovarășului comandant, Dinu Vanete nici n-a părăsit barul în seara aceea...

— Asta este adevărat.

— Și atunci? A fost sau nu Vanete cu mașina? Și dacă a fost el sau un altul, cel care a condus are vreo legătură cu crima? Sau cu spargerea?

— Vrei să-ți răspund acum? zîmbi la rîndu-i Dicu. Este o problemă pe care trebuie să o elucidăm toți trei...

Pentru cîteva clipe se lăsă din nou tăcerea în biroul căpitanului. Cei trei se priveau între ei, cu ochii puțin obosiți, molatici, ca înaintea unui somn ce le copleșise simțurile. Se puneau întrebări, se așteptau răspunsuri, desigur nu toate aceste răspunsuri aveau certitudinea unor adevăruri, dar disputele de serviciu, cum le numea Dicu, pe un ton prietenesc, nu aveau alt scop decît să ducă la găsirea acelui capăt de fir, ce odată apucat, să ducă la desfășurarea întregului ghem de fapte ce se cereau lămurite, în lumina anchetei.

— Trebuie să stabilim, deci, conchise căpitanul, ținînd seama și de cele ce spui dumneata, Dumitrică, trei lucruri. Întîi, dacă cel ce a condus mașina are vreo legătură cu problema ce-o cercetăm, crima sau spargerea, nu? În al doilea rînd, dacă între crimă și spargere este vreo legătură directă și în al treilea rînd modalitatea deschiderii seifului: prin chei potrivite sau, așa după cum presupui tot dumneata Dumitrică, chiar Vanete ar fi oferit cheile originale infractorului, ceea ce mă îndoiesc să exprime vreun gram de adevăr. Dar, mă rog, sîntem datori ca, bănuind orice, să presupunem fel și fel de variante. Ca să aflăm răspuns la cele trei întrebări pe care le-am enunțat mai înainte, urmă Dicu, nu este rău cum am procedat pînă în prezent. Dimpotrivă, se pare că unele elemente ne ajută să conturăm din ce în ce mai limpede anumite coordonate pe drumul spre adevăr. Trebuie însă să continuăm investigațiile, fiecare în direcția ce am stabilit-o. Poimîine dimineața din nou aici.

iar între timp eu voi sta din nou de vorbă cu Dinu Vanete... Vă urez succes!

Cei doi subalterni se ridicară de pe scaune, salutară scurt, milităreşte, şi părăsiră încăperea.

5

Rămas singur, Dicu îşi prinse fruntea în palme şi stătu astfel cîteva minute, sub lumina lămpii de birou, fără să se gîndească la nimic. Parcă i se golise creierul de orice reflecţie, totul plutea într-un vid indefinit, tulbure, nedecis. Elucidarea acestui caz începuse să-i macine nervii. Crezuse la început că totul va merge uşor, nu o dată cercetările ce le întreprinsese în diferite alte cazuri, într-adevăr îi dăduseră iniţial multă bătaie de cap, dar prin cercetări ingenioase, nu după mult timp, uneori acest timp fiind măsurat în ore, dăduse de urma adevărului. Acum însă parcă totul îi stătea împotrivă, cu cît trecea vremea lucrurile în loc să se limpezească se încurcau şi mai mult, se iveau diferite ipoteze, care mai de care mai tentantă în analize, dar nu găsea acel indiciu ce nu o dată declanşase ofensiva anchetei pentru prinderea celor vinovaţi.

Într-un tîrziu, ridică receptorul, formă un număr şi ceru să-i fie adus Dinu Vanete. Peste cîteva minute, responsabilul magazinului „Central" îşi făcu apariţia, urmat de-un sergent-major miliţian. Vanete era neras, cu faţa trasă, asprită, iar ochii aveau o privire stinsă, molatecă. Nu purta cravată, nici şireturi la pantofi, hainele îi erau cam boţite, largi şi cămaşa murdară. Cu batista încerca să-şi şteargă mereu nasul...

— Aţi răcit? îl întîmpină Dicu şi-i făcu semn să ia loc pe scaunul dinaintea biroului în timp ce miliţianul se retrase. De ce nu aţi acceptat să primiţi pătură? Nici să vă radeţi...

— Ce importanţă au toate acestea? spuse el aşezîndu-se parcă fără vlagă. Din moment ce sînt arestat...

— Sînteți reținut, nu arestat, ținu să precizeze căpitanul. Reținut în interesul cercetărilor. Ne purtăm în mod civilizat cu oricine avem contact, creăm toate condițiile ca cine ne stă la dispoziție să nu se simtă în nici un fel lezat... Aveți ceva de obiectat în acest sens?

— Nu, nimic.

— Puteați să evitați această situație, dacă din capul locului ne ajutați să cunoaștem vinovatul, ceru Dicu, pregătind carnetul de notițe în față-i. De ce nu vreți să fiți alături de noi în chestiunea asta?

— Cine spune că nu sînt?

— Atitudinea dumneavoastră, cine altcineva...

— V-am spus din primul moment că nu cunosc nimic, sînt complet nevinovat, în afara cauzei, deci nu-mi puteți imputa nimic.

Dinu Vanete vorbea precipitat, se vedea limpede că se află într-o continuă stare de surescitare, mototolea mereu batista umedă în palmă, părea speriat sau numai neliniștit, în orice caz nu era în apele lui și pe chipu-i încruntat se putea citi cu ușurință nervozitatea ce-l stăpînea în clipele acelea. Se considera unul din oamenii marcanți ai orașului, îl cunoștea foarte multă lume, ce-i mai mulți chiar de foarte multă vreme, din timpul cînd în tinerețe jucase cîțiva ani buni fotbal, iar acum avea nenumărate relații, cunoștințe, prieteni și situația nou creată căzuse ca o lovitură de teatru. Cum va mai putea scoate el capul în lume? Cum va mai fi posibil să apară într-un cerc sau altul de prieteni, știindu-se că fusese cercetat de către Miliție și bănuit de un amestec într-o afacere de necinste și crimă? Dar oare cum poate dovedi anchetatorilor că n-are nici cel mai mic gest de vinovăție în toată chestiunea asta? Maria Cazacu poate confirma, a stat cu ea întreaga noapte la masă, pot declara chelnerii care l-au servit, dar oare maiorul Stănescu nu a avut masa alături de el, nu a schimbat cu el cîteva vorbe, nu s-au privit tot timpul, zîmbindu-și, ridicînd uneori paharul unul în cinstea celuilalt, așa cum de fapt a făcut și cu farmacistul Frangulea și cu toți ceilalți din jur? Astea nu sînt probe? Ce pot fi dacă nu probe ce pledează în favoarea nevinovăției sale?

— Bine, dumneavoastră afirmați că nu vă putem imputa nimic, urmă calm căpitanul Dicu, aveți circumstanțe atenuante, în timpul spargerii și crimei ați fost la barul „Colorado“, dar cum vă explicați deschiderea seifului, fără ca cel ce a făptuit treaba asta să spargă lacătul sau să distrugă grila de fier ?

— De unde să știu eu ? înălță din umeri Vanete. Ați văzut că am rămas stupefiat, cînd dimineața împreună cu dumneavoastră am intrat în magazin și am văzut cele întîmplate. Cum v-ați mirat dumneavoastră, așa m-am mirat și eu...

— Nu vă amintiți, ați încredințat în ultima vreme cheile seifului cuiva ?

— Niciodată și nimănui ! răspunse categoric Vanete.

— Cine știa de statuetă ?

— V-am mai spus : eu, profesorul Dimitriu care mi-a încredințat-o și domnișoara Cazacu. În afară de cazul cînd din partea celor doi nu a transpirat chestiunea în vreun fel...

— Cum adică ?

— Și profesorul Dimitriu și domnișoara Cazacu să nu fi spus la rîndu-le despre problema statuetei cuiva dintre cunoștințele lor apropiate. Mă gîndesc totuși mai mult la profesor decît la domnișoara Cazacu...

— De ce ?

— Pentru simplul motiv că domnișoara Cazacu nu prea are cunoștințe, relații. Apoi este o fată foarte serioasă, duce o viață retrasă, izolată, nu prea are prietenii. Cînd i-am spus de statuetă, i-am și atras atenția că e o chestiune care nu trebuie cunoscută și asta pentru faptul că era, cum să vă spun mai exact, o afacere particulară. Nu aveam voie să țin în seif obiecte din aur în afara celor legale, adică cele ce-mi sînt încredințate oficial de către stat prin profilul magazinului. Eu dacă am acceptat să țin pentru cîteva zile statueta, am făcut-o pentru bătrînul profesor față de care, după cum v-am mai spus, am o deosebită stimă și considerație. L-am văzut atunci în mare încurcătură și mi-am zis că pot să-i dau o mînă de ajutor...

— Bănuiți cumva că profesorul a mai spus la cineva despre faptul că v-a încredințat statueta ? ceru căpitanul.

— El personal nu cred să fi făcut lucrul ăsta, fiind cel mai interesat după cum mi-a spus că nu trebuie să știe nimeni despre descoperirea lui. Poate numai nevastă-sa, în cazul cînd i-a vorbit despre locul unde a adăpostit temporar obiectul de aur...

— Soția lui ce profesie are? Sau a avut?

— După cîte știu a fost și a rămas casnică...

— E o femeie guralivă?

— Nu pot ști, răspunse sigur pe el Vanete. Femeile-s femei, cine le poate ghici caracterul? Am fost însurat multă vreme și niciodată n-am știut ce gîndește și ce face nevastă-mea. Femeia-i o enigmă, tovarășe căpitan. A fost și rămîne o enigmă...

— De ce nu v-ați mai recăsătorit?

— N-am vrut. Se spune că cine se frige cu ciorba suflă și în iaurt... Nu știu, din teamă de a nu mai da iară peste un caracter imposibil cum a fost nevastă-mea, din pricina faptului că m-am obișnuit singur, nu știu...

— Și trebuie să cred că astăzi nu mai aveți nici o relație sentimentală? Iertați-mă, vă cer acest lucru pentru a-mi lămuri unele probleme legate de cazul în speță...

— Nu pot să spun că nu am, vorbi puțin jenat Vanete, cu privirea plecată, vedeți, orice bărbat, de-aia e bărbat, că... singur... dar mă rog...

— Din cîte cunoaștem sînteți în relații foarte apropiate cu domnișoara Cazacu, nu?

— Mda... cam așa este. Este o ființă agreabilă, cultă, corectă, o plac foarte mult și desigur că am intenții serioase cu ea. Cu alte cuvinte, la mijloc nu e o simplă aventură sentimentală...

— Vreți să vă căsătoriți cu dumneaei?

— Asta este intenția mea...

— Dar a dumneaei?

— Nu știu, încă n-am discutat la concret treaba asta, dar bănuiesc că n-ar avea nimic împotrivă, de fapt am cam tatonat eu chestiunea și mi-am dat seama că nu-i sînt chiar indiferent...

— Totuși, iertați-mă, diferența de vîrstă... cum să vă spun... știți... poate că ea ar accepta dintr-un anumit interes...

— Știu la ce vă referiți, interveni prompt Vanete, dar asta nu deranjează cu nimic. Chiar mi-a spus, înainte de a întreba-o eu ceva. Iar cît privește acel interes de care aminteați dumneavoastră nici pomeneală. Ce interes poate fi la mijloc? Nu sînt bogătaș, nu am cine știe ce titluri celebre, nu sînt cu alte cuvinte o vedetă. Sînt un om obișnuit, om de caracter, muncitor, corect, un om care cum se spune îmi pun inima pe masă, de poate citi în ea ca într-o carte și ea a văzut lucrul acesta. A văzut mai ales că pentru ea sînt în stare de orice...

— O vizitați la dumneaei acasă sau vine la dumneavoastră?

— Depinde de împrejurare, sau mai bine zis cum hotărîm. Nu-mi place ca însoțind-o să mă plimb pe stradă sau prin parcuri, nici să-mi trec vremea prin restaurante. Vă dați seama, nu mai sînt un adolescent și apoi poziția mea socială aici, în oraș, nu mi-ar permite așa ceva. Mă respect și țin la prestigiul meu...

— Mda... făcu căpitanul și tăcu, rămînînd cîteva clipe pe gînduri, cu mîinile împreunate deasupra hîrtiilor. În acest timp Vanete, puțin mai destins, își ștergea mereu fruntea de transpirație cu batista. Nu era cald în încăpere, dar emoționat sau mai bine zis surescitat, începuse să fie cuprins de-o fierbințeală pe care nu și-o putea explica în clipele acelea.

— Spuneți-mi, reîncepu căpitanul, în ce relații vă aflați cu fostul magistrat, Titus Soreanu? Victima...

— Destul de bune...

— Mă refer la convenția cu Trabantul.

— Nu înțeleg...

— Ați cumpărat de la fostul magistrat Titus Soreanu actuala mașină a dumneavoastră, Trabantul, nu?

— Da, am cumpărat această mașină.

— În ce împrejurare a avut loc tranzacția?

— Am aflat că omul a cîștigat la loz în plic mașina asta, că vrea s-o vîndă și atunci m-am prezentat la el și am început tratativele.

— Cu cît ați cumpărat mașina?

— Cu 20 000 de lei. Așa am făcut și actele.

— I-ați dat toți banii odată ?

— Nu. I-am dat zece mii de lei odată cu primirea mașinii, rămînînd ca într-un timp de cîteva luni să-i dau și restul...

— Ați făcut un act în acest sens ?

— Oficial nu, răspunse moale Vanete, fără să știe unde vrea să ajungă căpitanul. I-am dat o chitanță de mînă, prin care mă obligam ca cei zece mii de lei să-i depun în contul Soreanu la oficiul pentru construirea de locuințe proprietate personală. Apoi, mai tîrziu, fostul magistrat a revenit asupra înțelegerii și mi-a cerut să mergem la notariat și să încheiem acolo un act legal...

— Ați fost ?

— Nu, luni trebuia să mergem. Lunea trecută, adică a doua zi după ce s-a săvîrșit crima și spargerea magazinului...

— Dar pentru care motiv socotiți dumneavoastră că Titus Soreanu a revenit asupra deciziei sale inițiale și v-a cerut să mergeți la notariat ? întrebă Dicu, scriind continuu în carnetul ce-l avea în față pe birou. Ce l-a determinat să ia această hotărîre cînd, știut fiind, v-ați înțeles la început asupra altui aranjament ? Se temea de dumneavoastră că nu o să-i mai dați banii ? Sau ce anume ?

— Nu știu, nu pot să știu ! înălță din umeri Vanete. Dealtfel, era un om tare curios, aș putea spune dificil, nu știa propriu-zis ce vrea, azi una, mîine alta, își schimba gîndurile cum se clatină frunza în bătaia vîntului. Ce-am pățit pînă s-a hotărît să vîndă mașina ! Că o dă, că n-o mai dă, că vrea un preț, că vrea altul, mă rog, un om sucit, cu care e mai puțin recomandabil să ai de-a face...

— A afirmat vreodată față de careva că îi este teamă că n-o să-i mai dați și restul banilor ?

— Nu cunosc acest lucru...

— Dar dumneavoastră aveați buna intenție să-i restituiți suma, nu ?

— Desigur, chiar i-am și restituit-o...

— Cînd ? tresări și făcu ochii mari căpitanul. Că parcă afirmați că urma să vă duceți la notariat luni dimineața...

— Cum cînd ? se miră la rîndul lui Vanete. Sîmbătă la amiază i-am dat cei zece mii de lei. I-am dat banii și mi-a dat chitanța...

— Unde este această chitanță ?

— Am rupt-o, pentru ce era nevoie s-o mai păstrez ? Dar banii i-am dat. Au văzut și vînzătorii că magistratul a venit la mine la magazin...

— Care dintre vînzători a văzut acest lucru ?

— Toți...

— Au fost de față cînd i-ați numărat banii ?

— Nu, l-au văzut pe fostul magistrat cînd a intrat în biroul meu din magazin...

— Ehei, dar asta nu-i concludent ! zise Dicu bătînd cu stiloul în hîrtia blocnotesului. Putea să vină să discutați ceva sau să vă ceară un lucru oarecare, poftim. de pildă să vă înțelegeți ca luni să vă întîlniți pentru a merge la notariat, nu ? Dealtfel, soția lui nici nu știe că dumneavoastră, după cum afirmați, v-ați fi achitat datoria...

— Eu am încheiat tranzacția cu soțul ei, nu cu ea, așa că o consider în afară de problemă, vorbi categoric Vanete, cu ochii aprinși. Că fostul magistrat i-a spus adevărul în ceea ce privește suma reală cu care a vîndut mașina, că i-am dat restul de bani și a vrut să ascundă acest lucru soției, vroind probabil să dea o destinație cu totul personală banilor, fără să știe dumneaei, iată astea toate sînt lucruri care-i privesc direct pe ei și nu pe mine. Adevărul este că eu i-am achitat suma sîmbătă dimineața și nu mai am nici o obligație în acest sens...

— De unde ați avut banii ? ceru Dicu privindu-l atent pe Vanete. Ați economisit sau vi i-a împrumutat careva ?

— Nu, nu m-a împrumutat nimeni. Sînt bani pe care i-am economisit pe un carnet C.E.C....

— Și cînd ați scos suma ?

Într-o dimineață.

— Zece mii ?

— Zece. Atît cît mi-a trebuit...

— Ați fost la C.E.C. înainte de a veni fostul magistrat la dumneavoastră sau după ? vru să afle Dicu. Cu alte cuvinte, știind că vine Titus Soreanu după bani, i-ați pregătit din vreme sau fostul magistrat a venit incog-

nito, l-ați lăsat să aștepte și ați dat fuga la prima agenție C.E.C. ? Vă rog să precizați acest lucru...

— Banii i-am scos cu cîteva zile mai înainte, miercuri sau joi, v-am spus. Mă anunțase că o să treacă sîmbătă și i-am pregătit.

— De la care agenție i-ați ridicat ?

— De la agenția numărul 1, cea de lîngă cofetăria „Trandafirul"...

— Atunci nu înțeleg un lucru, se arătă contrariat căpitanul. Ce rost mai avea să stabiliți că luni aveați să mergeți la notariat pentru legalizarea chitanței, din moment ce v-a cerut banii, iar dumneavoastră nu numai că i-ați promis, dar i-ați și achitat sîmbătă dimineață ?

— Asta numai în cazul în care eu sîmbătă nu aveam banii promiși, lămuri Vanete și-și mai trecu o dată batista peste frunte. Soreanu mi-a atras atenția de cîteva ori, spunînd că nu mai poate aștepta, vrea banii sau legalizarea chitanței, altfel nu are liniște. El, ca magistrat îmi spunea, nu-și poate permite să încheie o tranzacție pe baza unei simple fițuici, cu o semnătură ce poate fi contestată oricînd sau dacă nu contestată cel puțin recuzată pe motiv că a fost dată în împrejurări deosebite, amenințare, sub stare de ebrietate și cîte și mai cîte. El văzuse multe prin tribunal și vroia să evite orice neplăcere în legătură cu tranzacția...

— Bine, bine, sînt de acord cu dumneavoastră, zise Dicu răsucind stiloul în mînă, așa ca să facă ceva, dar soția lui Soreanu spune... stați să vă citez textual din declarația ei... și căpitanul începu să răsfoiască prin dosarul ce-l avea în față. Găsi o foaie de hîrtie, o luă și o puse sub lumina lămpii să poată citi mai bine. Iată ce spune : „Era, după cum v-am spus declară ea, cam după orele unsprezece noaptea. Tocmai cînd scria, e vorba de bărbatu-său, sublinie căpitanul, a auzit zgomotul unui motor, apoi frînele unei mașini. S-a ridicat de la masă și s-a uitat pe geam. „Ehei, a zis — e vorba de victimă — uite mașina domnului Vanete, ia să mă duc jos și să-i mai spun o dată de bani, că de cîte ori îl caut pe la magazin ba nu este, ba își face de treabă și mă ocolește..." Ei, ce spuneți, ceru Dicu punînd foaia la loc în dosar. Ce concluzie să tragem ?

— Ce concluzie ? rămase puţin mirat Vanete.

— Pentru noi, deocamdată este limpede că nu spuneţi adevărul, vorbi Dicu pe un ton de evidentă supărare. Sîmbătă dimineaţa, dumneavoastră spuneţi că i-aţi dat banii fostului magistrat Soreanu, iar sîmbătă seara acesta îi spune nevestei sale, văzîndu-vă maşina, că se duce să vă mai amintească de banii ce aveaţi să-i daţi. Ale cui afirmaţii sînt false în toată problema asta? Ale soţiei victimei ? Ale dumneavoastră ?

— Ale ei, tovarăşe căpitan...

— Cum credeţi, oare, că soţul ei, primind de dimineaţă banii de la dumneavoastră nu s-ar fi dus în primul rînd să-i spună ei de chestiunea asta ?

— Este perfect posibil, tovarăşe căpitan...

— Cum să fie posibil ? se miră Dicu.

— N-aţi mai auzit de soţi care să ascundă nevestelor lor că posedă o sumă oarecare de bani ?

— Aici nu e vorba de-o sumă „oarecare" de bani ! vorbi apăsat căpitanul. Banii aceştia aveau importanţa lor pentru soţii Soreanu, aşa după cum bine ştiţi şi dumneavoastră. Era vorba doar de construcţia unei locuinţe proprietate personală, era vorba de legalizarea unei chitanţe şi aşa mai departe. Soţia lui Soreanu spune că mereu a avut discuţii în casă cu fostul magistrat pe seama acestor bani, pe încrederea ce v-a acordat-o din capul locului neluîndu-vă chitanţă legalizată, şi cred că era normal, ca, odată chestiunea încheiată, deci el avînd banii, să vină şi să-i spună ei, iată, totul s-a rezolvat, nu este cazul să mai avem conflicte în casă pe seama acestui lucru. Nu ?

— Eu nu ştiu dacă i-a spus sau nu ! susţinu Vanete cu încăpăţînare. Dealtfel nici nu mă priveşte treaba asta. Putea să-i spună, putea să nu-i spună. Eu cu el am încheiat tranzacţia, cu el am lichidat-o. Ştiu că i-am dat zece miişoare sîmbătă la prînz şi atîta tot...

— Iertaţi-mă, nu aveţi dovezi că i-aţi dat aceşti bani ! interveni căpitanul.

— Dar ce dovezi sînt că nu i-am dat ? nu se lăsă mai prejos Vanete, cu ochii sclipind de-o ascunsă izbîndă. Ce dovezi ? Are chitanţa de la mine ? Să-mi arate văduva lui chitanţa, dac-o are. Vă spun sigur că n-o are. Chi-

tanța mi-a fost înapoiată de Soreanu și am rupt-o. Asta-i tot...

Dicu înșurubă capacul la stilou, semn că nu mai scrie nimic, își aranjă hîrtiile de pe birou, mai răsfoi o dată dosarul, după care trase sertarul și-l puse peste alte două. „Desigur, își spuse el, Vanete este hotărît să nu recunoască nimic. Știe precis că chitanța n-o să se găsească vreodată. Este foarte posibil ca sîmbătă seara Soreanu, auzind motorul mașinii, să fi ieșit în stradă să discute cu Vanete, bineînțeles despre chitanță. Vanete i-a smuls chitanța din mînă și apoi a fugit. Soreanu a căzut după un atac brusc de cord. Sau poate că Vanete l-a și lovit la încheietura gîtului și după aceea fostul magistrat s-a prăbușit. Dar responsabilul magazinului „Central" n-a părăsit o clipă masa de la „Colorado", Și asta ne încurcă toate raționamentele..."

— Altceva mai aveți de declarat? întrebă într-un tîrziu Dicu stingînd lampa de pe birou.

— Nu mai am nimic. Vreau să vă cer să mă lăsați să plec acasă...

— Se poate, dar nu acum, vorbi liniștit căpitanul. Trebuie să mai elucidăm unele lucruri legate de dumneavoastră și apoi vă vom satisface dorința. Pînă atunci...

6

Soarele nu trecuse încă spre asfințit și încă învăluia orașul într-o lumină blîndă, liniștitoare. Pe strada principală magazinele își deschideau ușile, cumpărătorii începuseră să mișune ici-colo după tîrguieli, iar pe sub coroanele bogate ale castanilor, mici tonete cu loz în plic, cărți, înghețată, ciorapi se înșirau din loc în loc dînd arterei comerciale un aspect cu totul oriental.

Căpitanul Dicu intră la „Trandafirul" și ceru o sticlă cu Pepsi-cola, o bău dintr-o răsuflare, plăti și plecă, ieșind în strada ce începuse să se aglomereze. Merse cîțiva pași și dădu cu ochii de agenția CEC. Îi trecu pragul și

după cîteva minute stătea de vorbă chiar cu șeful acestei sucursale de economisire a banilor, un om mărunțel, între două vîrste, cu chelie și papion gri la cămașa de-un alb imaculat.

— Nu dăm relații, vorbi el plin de amabilitate, parcă mereu scuzîndu-se, dar fiind vorba de autoritatea Miliției, în interesul unor cercetări, ne supunem...

După cîteva minute, Dicu cercetă partida deschisă lui Dinu Vanete și constată că într-adevăr, acesta ridicase cu trei zile înainte de spargerea și crima pe care o cunoaștem suma de zece mii de lei.

— A venit singur să ridice acești bani? întrebă căpitanul vădit interesat să afle cîte ceva în legătură cu responsabilul magazinului „Central".

— Singur, răspunse șeful agenției. Rețin acest lucru pentru că în acea zi chiar eu l-am servit personal...

— Intră în atribuțiile dumneavoastră de serviciu să lucrați la ghișeu sau ați făcut-o în mod cu totul excepțional?

— Nu, în mod excepțional, spuse șeful agenției. Eu nu lucrez la ghișeu, însă cînd este aglomerație, desigur mai dau o mînă de ajutor. Dar în acea zi, cînd a venit domnul Vanete...

— Mă iertați că vă întrerup, îl cunoașteți personal?

— L-am cunoscut cînd a depus banii. Este unul, ca să spun așa, dintre clienții noștri cei mai de bază, în sensul că depune în mod consistent și cu regularitate sume destul de frumușele...

— Vă rog să continuați ideea începută, ceru Dicu.

— După cum vă spuneam, în ziua cînd dumnealui a ridicat banii, l-am servit eu pentru că la ghișeu se afla o tînără funcționară, nou angajată, care pur și simplu s-a cam speriat că i se cere restituirea unei sume atît de mari. Îi era teamă de-un fals, apoi era necesară confirmarea soldului și cîte și mai cîte. Mi-a cerut mie sprijinul și, evident că i l-am dat, mai ales că era vorba chiar de domnul Vanete.

Dicu mulțumi și plecă. Ieși din nou în stradă, se opri pe la cîteva vitrine, în așa fel ca să se facă ora cinci, cînd știa că o poate găsi pe Maria Cazacu la repetiții la barul „Colorado". Se mai învîrti pe ici, pe colo și nu după

mult timp dădu cu ochii chiar de profesorul de dans al fetei și partenerul ei din programul de seară, Ferdinand Pasăre sau maestrul Fernando, cum îi spuneau elevii ce-i pregătea la Casa de cultură, ospătarii barului cît și cei din orchestră. Înalt, slab, cu fața arămie, osoasă și sprîncene bogate, negre, cu părul ondulat și favoriți pînă aproape de bărbie, el stătea în fața unei tonete, cumpăra și rupea cu calm sub privirile admirative ale curioșilor din jur bilet după bilet, pe care, văzîndu-le necîștigătoare, le arunca cu un gest plictisit într-un coș de hîrtii alăturat.

Văzîndu-l, Dicu se opri lîngă el și Ferdinand Pasăre tresări. Apoi zîmbind, profesorul de dans îl salută printr-o ușoară și elegantă înclinare a capului pe căpitan și-i arătă cu un gest discret că se distrează, neavînd altceva mai bun de făcut la ora aceea.

— Aveți repetiție? îl întrebă Dicu și-i întinse mîna.

— La cinci, peste douăzeci de minute. Pînă atunci îmi încerc norocul. În viața mea n-am cîștigat un leu, dar am ambiție...

— Vine și domnișoara Cazacu?

— Categoric, confirmă Ferdinand Pasăre. Este, ca să spun așa, un fel de repetiție generală. Am introdus două numere noi, de bază, și trebuie vizionate atît de conducerea localului cît și de cei de la Cultură. Așa că vă dați seama, ea fiind partenera mea principală, e normal să fie prezentă...

Zicînd acestea, Ferdinand Pasăre mai rupse un bilet, constată că este tot necîștigător și renunță, aruncîndu-l în coșul de hîrtii de alături.

— Nu am noroc și pace, tovarășe căpitan! zise el cu glasu-i baritonal, puțin grav și afectat, așa cum știa că-i stă bine. Norocul meu este în muncă. Cam lozincardă expresia, dar asta este. Exprimă, evident, realitatea...

Porni pe stradă alături de Dicu, spre barul „Colorado", situat nu departe de cofetăria „Trandafirul", chiar în centrul orașului. Călca ușor, cu pas elastic, de parcă traversa o scenă în timpul dansului, plin de o anumită importanță ce și-o acorda fără rezerve singur, privind superior peste cei care-l întîlneau, salutîndu-i pe toți cunoscuții

deopotrivă prin aceeași ușoară înclinare a capului, un gest teatral, desigur și acesta ca și altele studiate ca să dea întregii sale comportări un aer de eleganță și distincție.

— Ce părere aveți despre domnișoara Cazacu ? începu Dicu vorba, mergînd alături, cu pas rar, ca omul ieșit fără treabă, la plimbare. Promite, nu ? Nu am văzut-o niciodată în aceste demonstrații de dans pe care le faceți la bar...

— Păcat ! constată marțial Ferdinand Pasăre. Mare păcat. Și spun asta pentru că în ceea ce facem noi, vorbesc de mine și de domnișoara Cazacu, căutăm să exprimăm chintesența întregului dans modern, tot ce se cunoaște în acest domeniu atît de vast și în același timp atît de controversat. Tovarășe căpitan, dați-mi voie să fiu sincer, puțini cunosc, mulți sînt atotștiutori, critică, astăzi critica este la îndemîna orișicui. Se pricepe, nu se pricepe, omul critică, după simplul criteriu că îi place sau nu-i place. A, își aminti el scuzîndu-se, nu v-am răspuns la întrebare. Desigur, domnișoara Cazacu este o promisiune, o promisiune certă. Are talent, domnule, are cum se spune, chemare pentru dans. Și este încă tînără. Peste cîțiva ani, va face carieră ! Parol ! V-o spune un om care este în meserie, care a văzut multe și a trăit multe, care s-a născut și a crescut în atmosfera dansului, a scenei, a sălii de spectacol...

Evident, lui Ferdinand Pasăre îi plăcea să se asculte vorbind, își sublinia frazele cu gesturi largi ale mîinilor, avea el însuși impresia că se află într-un amfiteatru și expune o conferință de mare importanță pentru auditoriu.

— Vedeți dumneavoastră, urmă el cu același patetism în glas, pentru că a venit vorba despre domnișoara Cazacu și pentru că mă gîndesc la ajutorul ce i l-am putea da, în primul rînd dumneavoastră, fata asta este plină de sensibilitate, de romantism, este ca să spun, așa, o mostră a fecioarei secolului 19, mă înțelegeți ?

— Desigur... desigur...

— Are ambiție, muncește enorm, nu dă înapoi cu una cu două și perseverența în balet, stimate tovarășe căpitan, bineînțeles dublată de talent, este cheia succesului. Fata asta are tot ce-i trebuie pentru dans : un corp per-

fect armonizat, un chip, am putea spune, divin, un surîs cu care cucerește sala, o mișcare scenică de invidiat, suplețe, ritm, fantezie, într-un cuvînt tot ce dă unei balerine farmec ; și priză la public, iar dansului ei naturalețe și comunicarea unor sentimente pentru acest public...

Ferdinand Pasăre tuși, își drese nițel glasul, mai împărți vreo două-trei saluturi în dreapta și-n stînga, surîzînd de complezență, după care urmă :

— Ei, și cu toate astea, iată în ultimele zile a început să comită unele gafe la repetiții, gafe domnule, gafe de neiertat ! Nu știu ce să cred ! Parol ! O muncește un gînd, o frămîntă ceva, vă spun, nu știu care-i adevăratul motiv, dar pentru a-i înlătura toate aceste umbre ce-i înnegurează chipul, dumneavoastră îmi puteți fi de mare ajutor.

— În ce sens ? se grăbi să afle Dicu.

— Este vorba de povestea aceea neplăcută cu magazinul „Central“ unde lucrează ea. Știu că vă ocupați de cercetarea cazului, altfel nu aș fi îndrăznit. Şi mai știu că sînteți un om foarte receptiv, amabil...

— În spiritul legii, interveni zîmbind Dicu.

— Evident, evident ! ținu să precizeze Ferdinand Pasăre.

— Despre ce este vorba ? ținu să afle căpitanul.

— Vedeți, vă spuneam mai înainte că fata asta e plină de sensibilitate. Ei bine, de cînd a fost arestat responsabilul magazinului...

— Este reținut, nu arestat, preciză Dicu.

— Mă rog, de cînd este acolo la dumneavoastră, sau mai bine zis de cînd s-au întîmplat toate cîte s-au întîmplat, ea este mereu neliniștită...

— Dar nu are nici un amestec în povestea asta, zise Dicu puțin contrariat. Cel puțin pînă la ora asta nu i se poate imputa nimic...

— Asta este adevărat, urmă Ferdinand Pasăre, aveți dreptate, nu are nici un temei să se neliniștească, dar mereu își face probleme în legătură cu furtul acelei statuete...

— De ce își face probleme ? deveni foarte interesat Dicu.

— Vedeți, după cîte știți, ea lucrează la raionul de ceasuri și bijuterii al magazinului, deci este direct legată de acel seif care nu se știe prin ce miracol a fost deschis, fără să fi forțat careva ușile sau grila de fier...

— Dumneavoastră ați văzut vreodată seiful ăsta?

— Nu, niciodată.

— Atunci de unde știți că are uși și grilă de fier?

— Mi-a spus Maria. Chiar în seara cînd s-au făcut cercetările, venind la bar, mi-a povestit totul. Vă mărturisesc sincer, fata era totalmente contrariată, aproape revoltată pentru faptul că cineva s-a putut strecura în acea încăpere fără ca măcar să lase vreo urmă sau să se constate că a distrus sistemul acela de închidere. În afară de asta, după cîte am înțeles, numai ea știa că în seif s-ar fi aflat statueta de aur...

— V-a confirmat lucrul acesta?

— Da, după ce ați constatat dumneavoastră spargerea.

— Mai înainte nu v-a vorbit în nici un fel de chestiunea asta?

— Nu, niciodată. Probabil că erau lucruri care nu intrau direct în relațiile noastre ce vizau numai latura pur profesională. Totdeauna, și înainte și acum, vorbește foarte puțin, extrem de puțin sau aproape deloc despre slujba ei. Este atît de pasionată de dans, încît de la sine se consideră balerină profesionistă, iar serviciul ei de la magazin ca ceva temporar sau mai bine zis o simplă îndeletnicire pentru trecerea timpului.

— Și pentru faptul că știa ceva de statuetă are acea stare de neliniște?

— Da, din această pricină, întări Ferdinand Pasăre. Îi este teamă că într-o zi va fi chemată și ea la Miliție pentru povestea asta. Dar i-am spus, lasă dragă că mă duc eu și vorbesc cu tovarășul comandant, îl cunosc, mă apreciază, nu, nu să fac vreo intervenție în afara legii, dar să-i cer clemență în caz că sînt anumite suspiciuni ce te-ar viza direct pe tine. Sau veneam direct la dumneavoastră pentru că, vă rog să mă credeți, tovarășe căpitan, fata asta este de-o puritate, de-o cinste, de-o corectitudine, încît nu numai că n-ar pune mîna pe-un capăt de ață, dar nici n-ar admite să știe ceva, să cunoască

cîte ceva în legătură cu vreo necuviință și să tăinuiască. Eu personal o admir! Pe cinstea mea că o admir! V-am spus, ea trăiește în romantismul celor o sută de ani în urmă...

— Este limpede că nu trebuie să-i fie teamă de ceva, zîmbi Dicu pășind mai departe alături de Ferdinand Pasăre. Se știe cu conștiința curată, ce rost are să-și facă gînduri negre?

— Chiar treaba asta i-am spus-o și eu. De ce te neliniștești, dragă, i-am zis, fără vreun motiv anume? Vezi-ți de repetiții, de spectacole, că surescitările astea nu sînt bune la nimic, dăunează, îți strici cariera. Acuma, sincer să fiu, tovarășe căpitan, dacă aveți cumva nevoie de ajutorul meu în lămurirea acestui caz, uitați pentru Maria, pentru liniștea ei, eu vă stau la dispoziție. Vreau să se elucideze odată mai degrabă acest caz pentru că, vă rog să mă credeți, nu mă mai înțeleg cu ea, și e păcat, v-am spus, talent recunoscut...

Încet-încet ajunseră în fața barului „Colorado". O clădire veche, proaspăt renovată, cu o firmă de sticlă colorată deasupra intrării principale. Pe trotuar, în față, cinci tineri, în haine albastre, cu revere albe, cei din orchestră, desigur, ieșiseră după repetiție să ia puțin aer. Fumau și vorbeau despre ultimele rezultate la tenis ale campionului mondial Ilie Năstase. Văzîndu-l pe Ferdinand Pasăre apropiindu-se, îi făcură loc cu mult respect, salutîndu-l reverențios, acordîndu-i după toate aparențele o atenție deosebită.

— Bine ați venit, maestre!

— Vă salutăm dom'le profesor!

Ferdinand Pasăre, încîntat, le întinse mîna pe rînd, dar moale, parcă fără vlagă, cu un aer de om plictisit sau mai mult obosit.

— Ei, cum merge băieți?

— Bine, maestre, destul de bine. Trebuie să mai facem cîteva retușuri la unele intrări...

— Peste zece minute începem. A venit domnișoara?

— Nu, n-a venit și nici nu credem că are să dea pe aici în seara asta, răspunse unul dintre tineri, după cîte se părea șeful formației de muzică ușoară.

— De ce ? făcu ochii mari Pasăre și-i privi pe rînd pe cei cinci de parcă de la fiecare în parte ar fi așteptat un răspuns.

— A trimis vorbă prin nea Vlăduț, portarul, că nu se simte prea bine și dacă pînă la ora cinci nu vine, însemnează că nu e cazul s-o mai așteptăm...

— Bine, dar e vizionare cu organele locale, repetiție de atestare, cum se poate asta ? se arătă foarte afectat Ferdinand Pasăre și chipu-i osos, măsliniu parcă, se întunecă și mai mult. Tocmai acum ? Dacă nu vine, totul este ratat...

Dicu stătea deoparte, asculta tăcut și căuta să înțeleagă adevăratul motiv pentru care Maria Cazacu nu avea intenția să vină în seara aceea la repetiția-spectacol, după cîte se vedea foarte importantă pentru programul viitor al barului. Poate că nu avea să mai danseze deloc ? Să aibă intenția de a se retrage din acest contract pentru că seară de seară era foarte mult solicitată și trupu-i cam firav nu putea rezista la eforturile fizice deosebite ? Sau la mijloc este ceva în legătură cu cele relatate de către Ferdinand Pasăre, privind îngrijorarea fetei din pricina ultimelor întîmplări de la magazinul unde lucra ?Desigur, trebuia să stea de vorbă cu ea, chiar era în intenția lui să facă lucrul acesta, și nu întîmplător pornise în după-amiaza aceasta către bar, dar se vede treaba că nu avusese noroc s-o întîlnească, trebuind să lase totul pe mîine dimineață cînd îi va face o vizită la magazin. Dar acolo nu va putea discuta mai nimic, n-ar fi fost posibil, clientela ar fi împiedicat o conversație cît de cît acceptabilă, în care fata să se simtă în largul ei pentru a spune tot ce avea pe suflet. Era bine dacă în această seară, după repetiție, putea să stea de vorbă o jumătate de oră cu ea, undeva în liniște, unde să nu fie deranjați de nimeni. Bineînțeles că intenția inițială a lui Dicu fusese s-o invite la sediul Miliției, dar în urma celor aflate de la Ferdinand Pasăre în ceea ce privește sensibilitatea fetei, era mult mai bine dacă dialogul preconizat avea să aibă loc într-un mod cu totul particular, de la inimă la inimă cum s-ar spune. Cu alte cuvinte, presupusa întîlnire la o masă din cofetăria „Trandafirul“ sau la unul din restaurante eșuase. Totuși, își zise că nu

este cazul să-și facă probleme. Poate dintr-o clipă într-alta fata are să apară și atunci totul va fi în regulă.

Ferdinand Pasăre veni, se scuză că trebuie să se îmbrace pentru repetiție și-i întinse mîna căpitanului, cu aceeași remarcată amabilitate și curtoazie.

— Încîntat de a fi avut posibilitatea să vă țin companie cîteva minute, ținu el să remarce, pe același ton afectat și sobru. De asemenea, sînt bucuros că-mi veți da o mînă de ajutor să scoatem fata din povestea aceea cu magazinul, mai bine zis să-i anulăm orice temere de care este foarte mult copleșită în ultima vreme...

— Voi sta de vorbă cu dumneaei, spuse Dicu privindu-și ceasul de la mînă. Poate chiar în seara aceasta, dacă bineînțeles va veni...

— Neîndoios că va veni, preciză Pasăre privindu-și și el ceasul de la mînă. Altfel totul se va da peste cap. Și cine știe cînd mai putem chema comisia de la Cultură. La revedere, tovarășe căpitan, și vă invit pentru una din serile următoare să ne vedeți programul. Veniți cu soția, personal am să vă rezerv o masă centrală. Veți fi încîntat...

— La revedere !

— Și nu uitați, totdeauna la dispoziția dumneavoastră, v-am promis...

Zicînd acestea, profesorul de dans făcu o săritură acrobatică tocmai pe cea mai de sus treaptă a scării principale și dispăru după ușa din fier forjat a localului.

7

Temerile căpitanului Dicu se adeveriră. În seara aceea, Maria nu veni la repetiție și vizionarea se amînă pentru altă dată, spre supărarea lui Ferdinand Pasăre care era tot numai un pachet de nervi. Dicu se mai învîrti ce se mai învîrti prin jurul localului, sperînd într-o venire a fetei în ultima clipă, mai intră prin cîteva magazine și într-un tîrziu se hotărî să-i facă o vizită acasă. Desigur, dacă nu se simte bine, o va găsi la domiciliu, nu va fi

plecată niciunde, cel mult la policlinică sau la o farmacie în apropiere. Sau lipsa ei de la repetiție se datora cu totul altui motiv și scuza că era bolnavă era un simplu pretext pentru a acoperi absența? În orice caz era necesar s-o vadă, să stea de vorbă cu ea, să afle care este temerea ei în privința celor întîmplate la magazin. Așadar opri un taxi, se urcă, dădu adresa și în zece minute mașina intră în cartierul Cărbunari și opri în fața unei case nu prea arătoase, amplasată în fundul unei curți largi și părăginite. Stătu cîteva clipe în fața porții cam dărăpănate și privi curtea pustie, cu o alee de cărămidă ce se strecura printre niște ronduri de flori ofilite, culcate la pămînt, în jurul cărora se învîrteau cîteva găini ciugulindu-le. O frînghie de rufe traversa curtea, peste această grădină, și pe ea se aflau la uscat vreo două cearșafuri, prosoape și fețe de pernă. Casa, cu pereții coșcoviți, cu o verandă în față, iar în dreapta și stînga ei cîte două ferestre, era în parte acoperită cu viță sălbatică, dîndu-i un aer auster, sobru, de clădire demodată, rămasă pe acele meleaguri de secole.

Dicu era cam descumpănit, nu știa ce să facă, să intre sau să mai aștepte. Privi poarta, nu avea nici o sonerie, ar fi strigat, dar nu-și putea da seama dacă era sau nu cineva acasă. Tocmai cînd chibzuia astfel, un glas de femeie, venind de undeva de după gardul din dreapta, îi atrase atenția.

— Pe cine cauți mătăluță, domnule?

Dicu tresări și căută înapoia ulucilor chipul femeii. Nu-l zări. Răspunse totuși:

— O caut pe domnișoara Cazacu...

— E acasă, domnule, e acasă. Numai ce a întins rufele la uscat. Intră mătăluță, nu te teme, nu are cîini. Bate la ușa aia de fier...

Dicu deschise poarta și păși pe aleea de cărămidă, privind stăruitor clădirea de care se apropia și ferestrele ce-l primeau reci, acoperite de perdele grele din ață. Una din aceste perdele se dădu pentru o clipă la o parte și apoi reveni. În mod sigur era cineva acasă.

Căpitanul ajunse, bătu în geamul prăfuit al ușii din fier forjat și nu după multă vreme i se deschise. În față îi apăru o fată subțirică, nu prea înaltă, cu ochi de-un

negru aprins, pieptănată îngrijit, pe ea cu o rochie de casă din material matlasat. În amurgul serii ce se lăsa tot mai mult, Dicu avu parcă revelația unei descoperiri ce-l copleși pe dată. Nu o cunoscuse pe fată pînă atunci, cele două declarații, îndată după cele întîmplate la magazin, i le luase Dumitrică, însă își închipuia după spusele profesorului de dans, care iată nu greșea, că Maria Cazacu avea un farmec deosebit și nu se exagera cu nimic, afirmîndu-se că putuse cuceri publicul din primele clipe ale apariției ei pe ringul de dans al barului „Colorado".

— Bună ziua, sau mai bine zis bună seara! spuse Dicu zîmbind, parcă scuzîndu-se pentru neașteptata vizită. Sînteți domnișoara Maria Cazacu?

— Da, eu, răspunse fata puțin emoționată și ochii ei negri sclipiră aprins, acoperiți de genele lungi, ușor rimelate. Nu-l cunoștea pe musafir, dar hainele lui de-o croială impecabilă, distincția ce-o afișa involuntar ca și bunele maniere îi făcură pe dată o impresie deosebită. Cine sînteți și ce doriți?

— Putem sta puțin de vorbă?

— V-am întrebat cine sînteți? insistă fata și zîmbi șters, amar, potrivindu-și o șuviță de păr ce-i căzuse pe frunte.

— Sînt căpitanul Dicu de la Miliția-oraș...

— Ooo! tresări fata și o umbră îi întunecă pe dată chipul.

— Poftiți legitimația mea! urmă căpitanul.

— Nu-i nevoie, renunță fata cu glasul aproape stins, dar vreau să vă întreb cu ce vă pot fi de folos?

— Cu foarte multe, răspunse Dicu tot zîmbind în timp ce-și punea legitimația la loc în buzunar. Dar cred că nu e cazul să stăm de vorbă aici în pragul casei...

— Într-adevăr, mă scuzați, zise fata și se dădu un pas înapoi lăsînd intrarea liberă. Vă rog să poftiți. Vă cer scuze că la mine e puțin deranj. Tocmai mă ocupam cu gospodăria. Dacă știam că am mosafiri, vă așteptam cu totul altfel...

Dicu intră puțin jenat în antreul de fier forjat, cu pereți din sticlă mată și de aci pătrunse într-un mic salon cam întunecat, în care totuși se distingea mobila îmbătrînită și demodată, al cărei lemn vechi și tapiserie

uzată răspîndeau un miros greu de aer stătut. O sofa cu pernele din catifea albastră, roase în mai multe locuri, un scrin ornamentat cu niște flori în bazorelief, deasupra căruia se vedea o oglindă de cristal pătată, în ramă aurie, cîteva tablouri înfățișînd femei și bărbați în costume de la sfîrșitul secolului trecut, o pendulă înaltă așezată într-un colț, al cărei geam de cristal sclipea șters în întuneric, iar la mijloc o masă ovală, înconjurată de patru scaune, era tot ce se putea remarca de la prima vedere în această încăpere ce vorbea de la sine despre proprietarii casei.

— Poftiți aici ! zise fata, trecînd înaintea căpitanului și deschizîndu-i o ușă înaltă, din lemn alb, către dreapta. Îmi dați voie să aprind lumina, s-a făcut seară...

Dicu intră cu aceeași rezervă, evident jenat că era nevoit să deranjeze gazda și întîlni o încăpere asemănătoare cu salonul în ceea ce privește stilul mobilei : un pat dublu cu tăblii înalte din lemn furniruit, acoperit cu o cuvertură plușată, o oglindă tot din cristal, ovală, așezată între cele două ferestre ale căror draperii grele, tot din pluș și în aceeași culoare cu cuvertura, aproape că acopereau geamurile. Într-un colț o sobă din teracotă smălțuită în alb, un pian pe care între două sfeșnice de alamă se înșirau cîteva fotografii de familie, o mașină de cusut de tip vechi cu capac înalt, o măsuță rotundă și în sfîrșit două fotolii cu brațele ornamentate, lucrate dintr-un lemn negru, afumat. Evident, întregul aspect, atît al salonului cît și al acestei camere-dormitor, te ducea înapoi către secolul trecut, nefiind de mirare deci că locatara, domnișoara Cazacu, își trăia cu adevărat romantismul acelor vremi în acest decor deloc optimist, ce contrasta flagrant cu anii ei tineri, cu prospețimea, cu întreaga ei înfățișare de adolescentă, de fată crescută în atmosfera unui modernism tot mai accentuat. Avea deci dreptate Ferdinand Pasăre, își zise Dicu, crescută într-un asemenea cadru, fata nici nu putea avea altă expresie a caracterului ei decît aceea imprimată de parfumul unei epoci trecute.

— Vă rog să luați loc ! zise Maria și-i arătă lui Dicu unul dintre cele două fotolii.

— Vă mulțumesc...

Dicu se așeză și arcurile cam uzate se lăsară moi odată cu scîrțîitul jalnic al întregului fotoliu.

— Locuiți singură? întrebă căpitanul privind în jur, cu o curiozitate firească, întreaga înfățișare a încăperii.

— Singură, răspunse fata, așezîndu-se pe celălalt fotoliu din fața căpitanului.

— De ce? se miră Dicu. Nu aveți părinți, nu aveți pe nimeni?

— Am părinți, dar nu locuiesc aici în oraș, ci la țară. Tata este contabil la un CAP, iar mama este învățătoare...

— Și dumneavoastră cum ați rămas în oraș?

— Aici am făcut liceul, am dat la facultate, n-am reușit și mi-am zis ca pînă la anul să rămîn și să-mi caut un serviciu. Am găsit la magazinul „Central" printr-o recomandație a cuiva, la insistențele tatei, și iată-mă deci fără voia mea vînzătoare de... bijuterii. Fiind cu liceul, deci mai stilată, după spusa domnului Vanete, dumnealui m-a repartizat la acest raion, unde după părerea domniei sale se cere un stil mai aparte în discuțiile cu clienții...

— În timpul liceului ați locuit în casa asta?

— Da, aici. Pot spune că aici am crescut...

— Al cui este imobilul?

— Ehei, este o poveste cam lungă, nu cred să am timp să v-o relatez acuma, spuse fata aranjîndu-și poalele capotului matlasat pe genunchi. Dar în cîteva cuvinte vă pot spune că cei doi proprietari, bătrîni, el fost negustor, iar ea simplă casnică, au murit acum cîțiva ani în Franța unde s-au retras, cu pașaport legal la unicul lor fiu care are un mic laborator de cosmetică la Paris. Casa deci este proprietatea acestui fiu, domnul Prosper îi zice, care își plătește cu regularitate toate dările către statul nostru. În afară de aceasta, îi trimite tatălui meu cîte ceva pentru a întreține imobilul, știți, are din cînd în cînd nevoie de mici reparații, este destul de vechi: aproape o ruină. S-ar crede că domnul Prosper, la bătrînețe, ar vrea să se retragă aici, în casa în care s-a născut. Nu știu, așa l-am auzit pe tata... și chiar pe dumnealui...

— Și tatăl dumneavoastră cum a cunoscut această familie de negustori?

— Bunicul meu a fost argat în această curte, vorbi fata cu glasul aproape stins. Avea grijă de cai, de grajduri, în spatele casei, spre grădină, se mai văd și acum grajdurile. Duminica sau cînd era nevoie făcea pe vizitiul, îmbrăca o livrea lungă, albastră cu cordon lat, roșu, stați să vă arăt fotografiile de pe timpul acela...

Zicînd acestea, Maria se ridică și luă de pe pian un album destul de gros, cu coperți cenușii, uzate, mai mult jerpelite și-l puse pe măsuță în fața căpitanului. Dădu apoi repede cîteva file și Dicu văzu o trăsură lăcuită, cu roți înalte, pe capră aflîndu-se un ins voinic, cu mustăți mari, răsucite, îmbrăcat într-o jachetă cu fireturi ca de operetă, iar pe pernele din spate se zăreau un bărbat și o femeie, țepeni, impozanți, el cu gambetă înaltă și guler tare, ea într-o bluză vaporoasă, cu umbreluță și mănuși albe pînă la coate.

— Acesta, vizitiul, este bunicul meu, ei, cei din spate, sînt proprietarii despre care v-am vorbit, lămuri fata.

— Cu ce se ocupau acești proprietari ?

— Au avut mult pămînt la țară și apoi au deschis aici în oraș un mare magazin de fierărie, vopsele, porțelanuri, sticlărie și nu mai știu ce. Magazinul, după cîte știu, se chema „La Roșiorul", el fusese pe vremuri în cavalerie, am auzit de pe la tata că ar fi făcut parte chiar din escorta care l-ar fi însoțit pe Carol I la intrarea în București. Ținea mult la treaba asta și de aceea și-a intitulat magazinul astfel...

— Magazinul acesta nu a fost unde se află astăzi complexul „Victoria" ? întrebă Dicu plin de curiozitate.

— Exact acolo.

— Tatăl dumneavoastră i-a cunoscut pe proprietari ?...

— Da, i-a cunoscut. Tata a crescut în această curte întocmai cum am crescut eu. Bunicul l-a dat la școală, a urmat un curs comercial, nu s-a dus mai departe la facultate că nu a avut bani, între timp bunicul murise. Domnul Prosper are acum vîrsta tatei, au copilărit un timp împreună în această casă. Apoi, pe la doisprezece ani, a plecat în Franța să învețe acolo liceul, chemat de fratele tatălui său. Proprietarul acestei casei, am uitat să vă spun, s-a numit domnul Lache Gavrilescu...

— Deci român...

— Român...

— Atunci de ce i-a pus numele băiatului Prosper?

— Așa l-a botezat fratele domnului Lache, a venit de la Paris și l-a botezat, spunînd că tot el se va ocupa și de învățătura lui, așa că de aceea de mic l-a și chemat în Franța...

— Deci tatăl dumneavoastră a rămas fără bunicul dumneavoastră, la ce vîrstă?

— Pe la șaisprezece ani. De la vîrsta de zece luni a crescut îngrijit numai de bunicul, că bunica, din cîte am auzit, tînără fiind, s-ar fi spînzurat din pricina domnului Lache Gavrilescu, proprietarul...

— Cum s-ar spune stați la oraș, urmă Dicu zîmbind, într-o casă a unui proprietar francez...

— Domnul Prosper are cetățenia română, să știți, preciză Maria, a ținut foarte mult să nu-și piardă cetățenia...

— Mă rog, deci stați într-o casă cu chiria plătită de acest domn Prosper...

— Ce să facem? se scuză fata. Tot stătea goală, eu trebuia să fac liceul, era necesar să aibă cineva grijă de pereții aceștia și tata s-a gîndit că e bine să locuiesc aici. Iarna îmi aduce alimente de la țară, vara mai găsesc prin piață...

— Vă gătiți singură?

— Nu întotdeauna, mai sînt zile cînd mănînc și la restaurant...

— Intrați singură în restaurant? se miră Dicu. Știu că fetele se jenează să treacă pragul unui restaurant neînsoțite...

— Este adevărat, dar merg cu cîte un coleg, cu cîte o cunoștință...

— Parcă v-am văzut odată cu domnul Vanete, aruncă Dicu nada, intenționînd să abată discuția spre cele ce-l interesau în mod deosebit.

— Da, mai merg și cu dumnealui. Este un om foarte manierat, amabil, un adevărat domn cum se spune...

— Vă face curte, iertați-mă, dar îl cunosc ca pe un om căruia îi plac fetele frumoase...

— Cui nu-i plac? Dumneavoastră nu vă plac? rîse fata, dîndu-și cu un gest al capului părul pe spate. Dar,

nu, nu-mi face curte, cel puțin n-am observat lucrul acesta. Dealtfel, trebuie să știți că eu sînt logodită, sînt în perspectivă de căsătorie cu un tehnician petrolist care acuma e plecat în Iran pentru un an de zile...

— Zău? Felicitările mele. Pe cînd nunta?

— Vă mulțumesc. Despre nuntă încă nu vorbim. Deocamdată el este acolo, eu aici...

— Poate că vă ia acolo...

— Nu mă interesează Orientul, nu-mi place, e mult soare și praf...

— Dar ce v-ar interesa? Vorbesc de străinătate...

— Sinceră să fiu, dacă aș avea posibilitatea, m-aș duce la Paris, mărturisi fata cu privirea pierdută undeva în apele oglinzii de cristal din fața sa. A venit într-o vară domnul Prosper să-și vadă casa și cîte mi-a povestit, m-am minunat nu alta...

— Cîți ani are domnul Prosper acum?

— Cred că vreo cincizeci...

— E un bărbat bine, vă place?

— E foarte drăguț, un tip vesel, rîde mereu din te miri ce, și eu m-am amuzat teribil, cînd m-a luat pe litoral la Mamaia, că vorbea stricat românește...

— V-a invitat la Paris?

— De multe ori, dar nu mă pot duce. Trebuie mai întîi să-mi fac o situație aici, să intru la facultate, visul meu este să fiu studentă, să fiu la București studentă, îmi place Bucureștiul, îmi place dansul, în fiecare seară aud că studenții dansează, se distrează...

— Dar și învață...

— Bineînțeles! Dar tata îmi spune să nu mai încerc, să mă stabilesc aci, să mă mărit cu tehnicianul, Traian îl cheamă, să mă mărit cu el, că după facultate cine știe prin ce colț de țară voi fi aruncată și el vrea să mă aibă lîngă el, că sînt singurul lui copil. Chiar mi-a și aranjat să-mi fac casă aici, așa a vorbit el cu Traian, ține foarte mult la acest băiat...

— Serios? Vă faceți casă?

— Da, tata a și depus ceva bani, nu i-a avut pe toți pentru acont, numai opt mii de lei, mai trebuiau cincisprezece mii, sumă destul de mare, dar s-a oferit domnul Vanete, drăguț și săritor cum îl știu, și ne-a dat dînsul...

— Cînd v-a dat banii? tresări Dicu și rămase foarte atent.

— Păi cînd să-mi fi dat? căută fata să-și amintească în timp ce privea tavanul încăperii. Aha, miercuri, că miercuri, înainte de spargerea magazinului, a fost la CEC și a ridicat ceva bani, că dînsul are bani, dacă e singur, nu are pe nimeni, de cîștigat cîștigă, nu e cheltuitor, pune acolo să aibă, zice el, la bătrînețe...

— Cît a scos de la CEC de are atîția bani? zîmbi forțat Dicu.

— Păi cît să scoată? Zece mii, că cinci zice că a avut dînsul acasă, tocmai vroia să-i depună și pe aceia...

Lui Dicu parcă i se întunecă mintea. Într-adevăr, Vanete a fost la CEC după declarația lui, confirmată de șeful agenției, a ridicat zece mii de lei, dar nu să-i dea lui Soreanu, de la care a luat mașina, ci fetei, să-și depună acont pentru construirea unei case. Cu alte cuvinte a mințit. A profitat de faptul că fostul magistrat nu mai este în viață și spune că nu are nici o datorie. De ce să-i dea văduvei o sumă despre care aceasta nu are nici un act, nici o confirmare? Bine, dar dacă ea deține chitanța? Dar Vanete este sigur că văduva nu are nici o chitanță. De unde pînă unde certitudinea asta? Să nu fi existat, într-adevăr nici un act între cei doi? Este posibil ca Soreanu să-i fi dat mașina lui Vanete pe simplă încredere, spunîndu-i soției, ca s-o liniștească într-un fel, că totuși are de la responsabilul magazinului o chitanță pe care, ca să-i facă pe plac, o va și legaliza... Sau poate că a existat această chitanță, iar în seara crimei, Vanete, dacă el a fost făptașul, sau cel care a acționat în numele lui i-a luat-o victimei din buzunar și acum Vanete știe ce știe de este atît de sigur că nu există nici un act între el și fostul magistrat. Încurcată treabă! concluziona Dicu simțind cum îi plesnește capul de ciudă. Că Vanete a mințit în privința banilor este cert, dar are vreun amestec în toată povestea cu crima și cu spargerea magazinului?

Fata se scuză, se duse în cealaltă încăpere și pe o tavă de argint aduse o farfuriuță cu dulceață și un pahar cu apă.

— Iertați-mă, se scuză ea, m-am luat cu vorba și am uitat că trebuie să fiu o gazdă primitoare...

— Nu-i nimic, domnișoară, spuse Dicu zîmbind. Ați fost atît de drăguță că ați acceptat să schimbăm cîteva cuvinte și discuția a fost atît de agreabilă încît nu știu dacă ar mai fi fost cazul s-o îndulcim și cu aceste caise...

— Este o dulceață foarte bună, ținu ea să precizeze. Este făcută de mămica...

— Vă mulțumesc, am să servesc...

Maria se reașeză în fotoliu și-l privi pe Dicu cum mănîncă dulceața. Îl plăcea: era un bărbat destul de frumos, prezentabil, manierat și amabil, cu multă decență în conversație și dacă nu s-ar fi recomandat a fi de la Miliție, l-ar fi crezut un ins oarecare, funcționar, inginer sau contabil pe undeva, care a venit s-o cunoască în vederea unei prietenii mai apropiate. Totuși, căpitanul nu a venit într-o simplă vizită și așa cum a spus la intrare, în fața verandei, cînd ea l-a întrebat cu ce-i poate fi de folos („cu foarte multe !" a replicat el), totul nu poate fi decît în legătură cu cele întîmplate la magazin sîmbătă noaptea. Dar ea a dat două declarații la miliție și i s-a promis de către acel plutonier că nu va mai fi deranjată în nici un fel. Și acum ? Sau nu pentru povestea cu magazinul a venit căpitanul ? Să fie ceva în legătură cu domnul Prosper de au discutat despre el și familia lui ? Tot ce se poate...

— Am crezut că vă întîlnesc în seara asta la repetiție, la bar, spuse Dicu punînd farfuriuța și lingurița pe masă, după ce bineînțeles aprecie în mod deosebit deliciul dulceței. Dar nu ați venit. Și după cîte știu avea loc o vizionare, fiind vorba de un nou spectacol...

— Nu-i vorba de un nou spectacol, ci de introducerea a două dansuri noi și atît, răspunse rece fata. Și pentru atîta lucru nu făcea să mă deranjez cînd casa asta era întoarsă pe dos. Am avut de spălat, de făcut puțină curățenie. Trebuie să vină domnul Prosper și vă dați seama...

— Cînd vine ? făcu ochii mari Dicu.

—Zilele astea...

— Are vreun motiv anume ?

— Nu. La doi, trei ani, de obicei vara, vine să-și vadă casa, îi mai lasă ceva bani tatei, merge la mare, colindă țara...

— Are mașină, desigur...

— Da, are o mașină foarte frumoasă.

— Vine cu soția ?

— Nu, nu este căsătorit. N-a fost niciodată...

Dicu rămase puțin pe gînduri neștiind ce să mai creadă. Din felul cum Maria îi vorbea de acest Prosper reieșea limpede că fata avea o deosebită afecțiune pentru el. Că îl aprecia în mod deosebit, că se simțea bine în compania lui. Nu cumva chiar îl și iubea ? Bine, dar atunci de ce s-a logodit cu tehnicianul plecat în Iran ? Numai pentru că a insistat tatăl ei, contabilul de la CAP ? Dar, oare, pentru Vanete, după spusele ei, avea vreun gînd anume ? Că relațiile dintre responsabilul magazinului și frumoasa lui vînzătoare de la raionul de ceasuri și bijuterii erau altfel decît cele de serviciu, asta nu mai încăpea nici o îndoială. Deseori fuseseră văzuți împreună ba la un spectacol, ba la un restaurant, existau informații că Vanete o vizita cînd și cînd acasă și era atît de aproape de inima lui, încît îi încredințase chiar secretul depozitării statuetei de aur în seif. Nu mai departe, săptămîna trecută, i-a dat zece mii de lei pentru apartament el, care trecea drept un zgîrcit din fire și care, cumpărîndu-și mașina, a preferat să dea chitanță decît să achite suma integrală... Totuși, e bine pe cît posibil să afle părerea fetei în toată această chestiune...

— Desigur, domnișoară, zise căpitanul așezîndu-se mai bine în fotoliu, sînteți nerăbdătoare să știți scopul venirii mele la dumneavoastră, nu ?

— Da, chiar despre asta v-am întrebat la început, răspunse ea puțin neliniștită și pe fața-i îmbujorată de emoție trecu o umbră, ca o părere. Eu cam bănuiesc ceva, dar...

— Ei, ce bănuiți dumneavoastră ? ceru Dicu zîmbind.

— Dacă sînteți de la Miliție e normal să fie ceva în legătură ori cu venirea domnului Prosper, ori cu cele întîmplate sîmbătă seara la magazin...

— Ce să avem cu domnul Prosper ? Să vină sănătos de cîte ori vrea în țară, are ce vedea aici, chiar se poate

mîndri că s-a născut pe aceste plaiuri, mai ales că și ține la cetățenia de român...

— Asta este adevărat...

— Deci alte motive, ăsta cade... reluă Dicu în timp ce scoase din buzunar pachetul de țigări. Am venit în legătură cu cele întîmplate la magazin. Se poate fuma aici?

— Da, desigur, acceptă fata și, ridicîndu-se, aduse de pe pian o scrumieră de alabastru frumos lucrată.

— Doriți o țigară? se arătă amabil Dicu și-i întinse pachetul de „Snagov". Serviți, vă rog!

— Nu, vă mulțumesc, nu fumez, refuză ea tot îmbujorată. Numai cîteodată, așa... cum să vă spun... la ocazii...

— Și acuma nu este o ocazie...? rîse Dicu, punînd pachetul de țigări pe masă și aprinzîndu-și una.

— Nu. Cel puțin eu consider că nu...

— Bine, conveni căpitanul, slobozind cîteva rotocoale de fum pe care repede le împrăștie cu mîna. Cum considerați dumneavoastră. Așadar, reluă el, după cum vă spuneam, am venit în legătură cu povestea de la magazin. Știu, ați dat două declarații la noi la Miliție, din ele reiese limpede că nu cunoașteți absolut nimic mai mult decît cele consemnate de dumneavoastră în scris și anume că domnul Vanete, considerîndu-vă o persoană de încredere, v-a informat despre faptul că a depozitat acea statuetă din aur în seif, atrăgîndu-vă totodată atenția să nu spuneți nimănui despre acest lucru, că sîmbătă pe la ora șapte v-ați învoit și ați plecat mai devreme, dat fiind faptul că seara era premiera spectacolului dumneavoastră la bar și trebuia să vă pregătiți și că în seara aceea, după ce ați dansat, ați stat la masă cu domnul Dinu Vanete pînă către orele două, cînd la propunerea dumneavoastră, simțindu-vă obosită, ați cerut, și dînsul a acceptat, să părăsiți localul și să vă conducă acasă, lucru pe care dumnealui l-a și făcut. Este exact?

— Foarte exact, aprobă Maria, înclinînd ușor capul ca să sublinieze și mai mult acest lucru.

— Vreau acum să vă întreb, vorbi Dicu foarte prietenos, și vă rog să fiți sinceră, aveți ceva deosebit pentru șeful dumneavoastră, pentru domnul Dinu Vanete?

— Nu înțeleg... clipi des Maria, arătîndu-se foarte nedumerită.

— Aveți, cu alte cuvinte o afecțiune, ca să nu-i spun iubire sau dragoste, pentru acest om ?

Fata tăcu cîteva clipe, cu privirea plecată, frămîntîndu-și mîinile, neștiind pesemne ce să răspundă. Dicu trăgea calm din țigară și aștepta răbdător un răspuns, studiindu-i fiecare gest, fiecare reacție.

— Mă înțelegeți ce vreau să spun, nu ? reluă Dicu.

— Da, vă înțeleg...

— Ei, atunci...

— Vedeți, tovarășe căpitan, începu fata pe un ton de sinceră confesiune, dumneavoastră, vreau să cred că doriți cu tot dinadinsul să mă înțelegeți că...

— Într-adevăr, așa este...

— Domnul Vanete mi-a făcut mult bine. În primul rînd m-a angajat, preferîndu-mă, cînd, trebuie să știți, mai erau alte patru fete candidate ; apoi s-a purtat și se poartă cu mine într-un fel cu totul deosebit, este atent, amabil, plin de bunăvoință, îmi dau seama că mă place, că mă simpatizează, că, aș putea spune chiar, mă divinizează, făcîndu-mi toate plăcerile, pînă cînd într-o zi mi-a și spus de ce se comportă în acest fel : vrea să se căsătorească cu mine, mărturisi ea de astă dată sincer.

— Și dumneavoastră ce i-ați răspuns ?

— Ce să-i răspund ? Că e foarte drăguț, îi mulțumesc, dar nu este încă timpul pentru lucrul acesta, că vreau mai întîi să-mi fac o situație, să intru la facultate...

— Și după aceea ?

— Pînă atunci se pot întîmpla multe, nu i-am dat nici o asigurare certă, vă rog să mă credeți...

— Țineți, cu alte cuvinte, la dumnealui, aveți și dumneavoastră după cîte am înțeles o afecțiune pentru...

— Nu, o afecțiune e mult spus, mai bine zis un respect, da, ăsta este termenul, un respect...

— V-a invitat deseori la restaurante, la spectacole, la plimbare cu mașina, este un om cheltuitor ?

— Nu, nici vorbă, contestă Maria, dar nici zgîrcit nu este cum îi umblă vorba. În această privință se poartă așa cum, cred eu, trebuie să se poarte un bărbat cu o femeie...

— Vă face vizite acasă ?

— Da. Știu și părinții...

— Logodnicul știe ? zîmbi cu înțelegere Dicu, trăgînd iară din țigară.

— Nu știu dacă știe, dealtfel nici nu poate afla lucrul acesta, dar chiar să fie așa, eu sînt stăpînă pe sentimentele mele...

— Dumneavoastră ce credeți, vorbi mai departe Dicu, domnul Vanete are vreun amestec în toate cele întîmplate sîmbătă seara la magazin ?

— Cum să aibă ? se miră fata, sincer afectată de situația șefului ei. Mai rar un om drept și cinstit ca dumnealui ! Și apoi, așa cum v-am spus, sîmbătă noaptea, pînă la ora două, a stat cu mine la masă, la bar, nici măcar nu s-a ridicat să danseze, dar să părăsească localul ! Vă mărturisesc sincer, am rămas total contrariată aflînd că l-ați reținut acolo, la dumneavoastră, ca pe cel din urmă borfaș !

— Vai, dar greșiți, domnișoară ! replică Dicu stingînd țigara în scrumiera de alabastru. Nu l-am făcut borfaș pe domnul Vanete, nici nu-l considerăm așa ceva și apoi trebuie să știți că la Miliție, noi, pînă ce lămurim anumite lucruri legate de-o anchetă sau alta, discutăm cu fel și fel de lume în mod civilizat, pentru noi orice declarație ne este de-un mare ajutor, fie că o face un director general, fie un simplu portar de instituție sau paznic de noapte. Nu acuzăm premeditat pe nimeni... Dar în noaptea aceea mașina șefului dumneavoastră a fost văzută, chiar în timp ce se săvîrșeau spargerea și omorul, în dreptul magazinului. Mai mult, cioburile stopului din spate au fost găsite lîngă trotuar. Sînt martori, există relatări acuzatoare...

— Nu știu ce sînt, ce relatări s-au făcut și de către cine, dar dumnealui nu s-a ridicat de la masă toată noaptea. Și nici eu... Așa, de pildă, mă puteți acuza și pe mine, nu ?

— Dumneavoastră nu aveți o mașină care să fi fost parcată la locul unei infracțiuni.

Fata nu răspunse, dar după felul cum se aprinsese la față era limpede că nu era de acord cu toate cîte i se întîmplaseră lui Dinu Vanete.

— Spuneți-mi, reluă Dicu calm, ce părere aveți despre profesorul dumneavoastră de dans ?

— În ce fel ?

— Vă cer același lucru, așa cum vi l-am cerut și în privința domnului Dinu Vanete...

— Domnul Pasăre este un excelent dansator, un foarte bun pedagog, un om cult, manierat, are cum se spune „școala lumii", este un ins distins, un om de înaltă societate dacă puteți deduce ceva din afirmația aceasta. Este și normal, dacă a crescut așa cum a crescut, într-o familie de artiști, și dacă a avut posibilitatea să capete educația care o are...

— A primit o ofertă pentru străinătate ? Să danseze, mi se pare, la Bonn sau la Frankfurt pe Main ?

— Dar numai o ofertă a avut sau are ? Cîți n-ar vrea să aibă într-un local de noapte un artist de talia domnului Pasăre !

— De ce n-a rămas în București ? A funcționat, mi se pare, la o întreprindere ca instructor cultural...

— Cu cine să lucreze acolo, tovarășe căpitan ? se arătă revoltată Maria. Cu niște nepricepuți ? I se cer dansuri populare cînd omul este profilat pe cele mai moderne piese de balet ? A vrut să facă ceva, e un entuziast să știți, dar n-a găsit terenul propice...

— Aici l-a găsit ?

— Cred că da. În fiecare seară este aplaudat minute în șir și cred că pe bună dreptate. Eu, să știți, vă spun deschis, dacă am ajuns să am succesul care-l am, este în primul rînd pentru faptul că am un partener ca dumnealui...

— Îl simpatizați ? Aveți o afecțiune deosebită pentru el ?

— Să-l simpatizez ? Sau să am afecțiune pentru dumnealui ? zîmbi rece Maria. E puțin spus, tovarășe căpitan. Îl divinizez... Da, da, îl divinizez !

— Puteți să faceți o comparație între dumnealui și domnul Dinu Vanete în ceea ce privește felul de comportare față de dumneavoastră ? Mă gîndesc la atenția ce vi se acordă, la anumite intenții...

— Înțeleg... înțeleg... spuse Maria, dînd afirmativ din cap. Ei, aflați că dacă din cei doi aș putea să fac unul singur și acesta să mă iubească, aș fi cea mai fericită ființă din lume !

— Ce vorbiți! se miră Dicu și începu să rîdă. Cum așa? Vă rog să fiți mai explicită...

— Să se îmbine dragostea, curtoazia, amabilitatea, iubirea aș putea spune pînă la extaz a domnului Vanete, cu talentul, celebritatea, de ce nu, gloria domnului Pasăre pe ringul de dans! Ați înțeles acuma?

— Și nu există vreun ins în viața dumneavoastră care să le îmbine pe amîndouă? Excluzînd sau acceptînd vîrsta, dacă vreți...

— Nu mă interesează vîrsta la un bărbat, replică Maria categoric. Un bărbat este un bărbat atîta timp cît știe să iubească o femeie...

— Bine, de acord cu dumneavoastră...

— Vreți să vă fac confidențe?

— Dacă doriți și considerați că sînt un om de încredere...

— Un asemenea om este domnul Prosper...

Dicu făcu ochii mari. Nu se aștepta la acest nume, cu toate că la începutul discuției intuise ceva în acest sens. Deci, Prosper Gavrilescu era cu alte cuvinte idolul în ceea ce privește dragostea pentru această atît de rezervată fată, ce ducea, în afara serviciului la magazin și a serilor de dans, o viață destul de retrasă, trăind după cît se vede din visuri, idealuri și fanteziste povești de iubire...

—Și Traian? întrebă după un timp Dicu.

— El este preferatul tatei, vorbi Maria categoric. Are jumătatea vîrstei oricăruia dintre cei despre care v-am vorbit, dar mie acest lucru nu-mi spune nimic, pentru că sinceră să fiu, n-am nimic pentru el. Este adevărat, ne-am văzut doar de vreo două ori și asta în familie, dar nici ca om nu-mi atrage atenția în mod deosebit. Așa că despre el nici nu e cazul să discut...

— Dar, iertați-mi din nou indiscreția, ceru Dicu scuzîndu-se, domnul Pasăre vă vizitează acasă? Ieșiți cu dumnealui în oraș la un spectacol, la restaurant?

— Nu, categoric nu, replică ea prompt. De spectacole și restaurante nici nu poate fi vorba, sîntem doar ocupați în fiecare seară pînă noaptea tîrziu. Numai luni avem liber. Unde mai pui repetițiile, apoi munca mea la maga-

zin... Iar cît privește vizitele acasă, nici vorbă! Este un om foarte sobru, rezervat, închis în el...

— Și totuși, am impresia că vă simpatizează, nu ați înțeles din comportarea lui acest lucru?

— De ce să mint, am înțeles și-mi face plăcere...

— Și nu răspundeți simpatiei lui în nici un fel?

— Asta e o chestiune pur personală...

— Mă rog... mă rog... se scuză Dicu. Dar vreau să vă întreb, de ce a introdus două dansuri noi în programul barului?

— Nu știu, de fapt cele două dansuri înlocuiesc altele două în care domnul profesor Pasăre avea un rol principal. Mă rog, el nu vrea să spună, e normal, nici un artist nu acceptă să-și trădeze gloria, nu vrea să arate că steaua lui îi apune, că nu mai poate executa de pildă în dans o figură sau alta, cum mi-am dat seama la domnul Pasăre, dar este evident că celor două dansuri înlocuite, unde dumnealui avea rolul principal, nu le mai poate face față. Trebuie să execute niște piruete, apoi un șurub și de cîteva ori dublu-gabriol și-l cam jenează un picior. A încercat să mențină cele două dansuri, dar l-am văzut ce grimase făcea după fiece mișcare...

— Și-a luxat piciorul?

— Nu știu exact ce are, că nu a spus nimănui nimic. Asta este ce-am observat eu. Sau, mă rog, poate că a vrut să împrospăteze programul, așa cum pretinde dumnealui, dar vă spun sincer, cele două dansuri, în care are mai mult un rol static — execută cîteva prize și atît — mi se par mult inferioare primelor două... Asta este părerea mea...

Afară se întunecase de-a binelea. În cameră, unicul bec montat în lustra cu țurțuri de cristal de deasupra arunca o lumină palidă așa încît în unghere încă stăruiau penumbre. Era liniște și aceeași liniște cuprinsese parcă tot cartierul. Deodată, Maria tresări și rămase cîteva clipe atentă. Apoi se ridică, își îndreptă rochia, părul, se privi fugar în oglindă...

— Ce este? întrebă curioas Dicu. S-a întîmplat ceva?

— Parcă a bătut cineva în ușa verandei... Mă duc să văd ce este...

— Să vă însoțesc ?

— Nu, nu-i nevoie... Dar vă rog să mă scuzați...

Zicînd acestea, fata ieși și Dicu rămase pentru cîteva minute singur în acea cameră cu aspect bătrînesc, neprimitor, în care totul vorbea parcă de trecutul celor ce deveniseră țărînă undeva departe de țară. Cîteva șoapte, afară, îi atraseră atenția și ciuli urechile. Nu desluși însă nimic. Numai zgomotul ușii din fier de la verandă trîntită ușor și tîrșîitul unor pași, pe pietrișul de sub ferestre.

Îndată Maria reintră și se așeză în fotoliu, puțin înfrigurată.

— N-a fost nimeni, mi s-a părut, zise ea strîngîndu-și mai mult capotul în jurul trupului. Vă rog să mă scuzați.

Dicu însă văzu pe chipul ei umbra unei temeri și reținu acest lucru. Și vocea îi era ușor voalată. Iar mîinile trădau un ușor tremur nervos, parcă nu aveau astîmpăr, nu-și aflau locul...

La cîteva minute după aceasta, el se ridică, mulțumi primitoarei gazde și plecă.

8

În dimineața aceea, căpitanul Dicu tocmai răsfoia ziarele ce-i fuseseră aduse de către un subofițer, cînd fu anunțat că este căutat de cineva. Un profesor pensionar, pe nume Dimitriu.

— Să poftească !

După cîteva minute își făcu apariția în birou un bătrîn înalt, uscățiv, cu fața smochinită, aproape aspră și cu monoclu. La gît purta o lavalieră de mătase neagră, iar în mînă o umbrelă după care tot orașul, aproape, îl recunoștea de la distanță deoarece fie soare, timp noros sau viscol nu se despărțea niciodată de ea. Haina cam

lungă, cu revere late, de culoare închisă ca și pantalonii de șeviot gri, ghetele cu elastic și melonul bombat cu borurile tivite în catifea albă, ni-l prezentau de la prima vedere ca pe-un personaj dintr-o piesă a lui Cehov sau Caragiale, abia coborît de pe scenă și intrat în viața de toate zilele.

— Bună dimineața, tovarășe căpitan! salută el respectuos, scoțîndu-și melonul cu un gest larg, aproape teatral. Pot să intru ?

— Vă rog... vă rog... îl primi căpitanul Dicu cu bunăvoință și împăturind de grabă ziarele, îi ieși în întîmpinare întinzîndu-i mîna. Poftiți, tovarășe profesor... Luați loc...

Bătrînul Dimitriu se așeză cu greutate pe scaunul din fața biroului lui Dicu, își puse cu gesturi calculate melonul pe genunchi și-și trecu de cîteva ori mîna prin părul cînepiu, cam rărit în creștetul capului. După aceea oftă, își potrivi mai bine monoclul la ochiul drept și dădu cu ochii roată prin încăpere de parcă ar fi căutat pe cineva.

— Greu... foarte greu... să mai urci scările la anii ăștia, vorbi el cu glasu-i baritonal, dar cam dogit, abia răsuflînd. Dar încet, încet, vorba proverbului, departe ajungi. Mai ajutat de umbrelă, mai de-un tînăr plutonier de la dumneavoastră, uite am venit cu bine...

— Clădirea are numai patru etaje, explică Dicu ca o scuză și la nivelul ăsta nu se construiesc lifturi.

— Măcar niște scări rulante cum am văzut în București la magazinul ăla universal „Victoria"...

— Da, așa ar trebui, consimți Dicu, fără să fie convins, dar numai așa, să-i facă plăcere profesorului, un om foarte respectat în oraș de către toată lumea. Poate într-un viitor nu prea îndepărtat...

— Pot să trag o țigară aici la dumneavoastră ?

— Da, desigur și chiar vreau să vă servesc cu un „Snagov"...

— Nu, nu, mulțumesc, nu trag tutun din ăsta tocat, refuză bătrînul scoțînd din buzunarul de la piept al jiletcii sale o țigară de foi. Astea, tovarășe căpitan, arată el țigara, au adevăratul tutun. Uite cum stau foile răsucite. O plăcere numai cînd le vezi...

Puse țigara între buzele uscate, se bătu peste buzunare să caute chibrit, dar Dicu observă și sări numaidecît cu bricheta și-i oferi un foc.

— Mulțumesc... mulțumesc, tovarășe căpitan...

Un fum gros, dens, cu miros amărui se răspîndi de îndată în toată încăperea.

— Cred că știi dumneata de ce am venit... zise bătrînul profesor potrivindu-și mînerul umbrelei pe marginea biroului.

— Cum să nu ? îi replică Dicu zîmbind. Pentru problema statuetei, să vedeți cum mai stăm cu cercetările și dacă am dat de urmele ei...

— Bine, fie, pentru asta, dar și pentru altceva, vorbi el puțin enigmatic. Cît privește statueta sînt sigur c-o veți găsi. Sînteți niște oameni de ispravă, am auzit multe lucruri bune despre dumneavoastră, așa încît dacă ați dezlegat fapte mai grave nu se poate să nu găsiți și statueta asta. Știți la ce mă gîndeam ? Uite, prin 1966, dintr-un sanctuar al tribului Kom din vestul Camerunului, stiți unde vine țara asta, nu ?

— Desigur... desigur...

— Așa, dintr-un sanctuar al tribului de care vă spuneam, tot așa a fost furată acum, iaca sînt opt ani, statuia sacră numită Afo-A-Kom, de o valoare inestimabilă în primul rînd pentru poporul din Camerun și apoi pentru istoria civilizației mondiale. Ei bine, unde credeți că a fost descoperită zilele trecute ? La New York, la un negustor de opere de artă, unul mi se pare Furman, care a declarat poliției cu o naivitate inexplicabilă că a cumpărat-o de la un ofertant necunoscut. Deci iaca a fost găsită după opt ani ! Păi, tovarășe căpitan, eu sper că statueta mea s-o găsiți mult mai repede, nu ?

— Ne dăm toată silința, tovarășe profesor ! asigură Dicu, cu multă amabilitate. Vă rog să aveți răbdare și multă încredere. Cercetările sînt în curs...

— Ceva speranțe ?

— Sînt și speranțe. Dacă n-ar fi, n-am fi optimiști...

— Asta e foarte bine... Foarte bine..., concluzionă bătrînul profesor potrivindu-și mai bine monoclul la ochi. Eu cred că nu avem de-a face cu un pungaș din ăia de talie internațională, ca să zic așa, adică un maestru în

meserie ca cel de a dat lovitura la muzeul „Kenwood House" din Londra, cunoașteți cazul, nu ?

— Cel ce a furat tabloul „Cîntăreața cu chitara" al pictorului flamand Vermeer ?

— Da, al pictorului ăstuia din secolul al 16-lea...

— Cunosc cazul, am citit cîte ceva despre el, spuse Dicu, scoțînd și el o țigară și aprinzînd-o la flacăra brichetei. Apoi trebuie să știți, tovarășe profesor, că hoțul acesta, pe care dumneavoastră îl numiți de talie internațională...

— Ei, am zis și eu așa că a fost foarte dibaci...

— Mă rog, dibaci, dar mai mult, de-o mare îndrăzneală, aș putea-o numi chiar demență, vorbi hotărît căpitanul. De ce spun asta ? Pentru că după ce acum trei ani tot din acest muzeu s-au furat două picturi ale unui maestru venețian, mi se pare Francesco Guardi, la „Kenwood-House" a fost instalat unul dintre cele mai perfecționate sisteme electronice de alarmă din cîte cunoaște tehnica modernă la ora actuală ! Ei bine, acest nebun, pentru că nu-l pot numi altfel, a forțat o fereastră ce se afla la numai un metru de locul unde era agățat tabloul, iar în secunda cînd l-a desprins din perete, soneriile de alarmă au început să urle. În cîteva clipe au sosit paznicii, dar individul a reușit să dispară și nici astăzi nu i s-a dat de urmă. Iată cum a fost furat un tablou în valoare de două milioane și jumătate de dolari după cum este evaluat în cataloagele internaționale de artă !

— Al dracului hoț, tovarășe căpitan ! spuse clătinînd capul bătrînul profesor. Ăsta cred că luni de zile în șir a studiat posibilitatea sustragerii tabloului.

— Evident...

— Dar în situația statuetei mele cît timp a avut la dispoziție să-și facă anumite planuri ? vorbi contrariat profesorul pensionar. I-am dat-o domnului Vanete joi și iaca, sîmbătă noaptea s-a dus ! Și cum s-a dus ! Și ăsta dibaci al dracului, auzi dumneata, să intre în seiful acela, fără să-l deschidă !

— Cum fără să-l deschidă ? se miră căpitanul.

— Păi dacă n-ați găsit nici o urmă de forțare a ușii, a lacătului, a grilajului de fier ?

— Bine, n-am găsit, dar nu admiteți că putea intra cu chei potrivite ?

— Și de unde să fi avut modelul ? De la domnul Vanete ?

— Asta n-o știm, însă o vom afla. Cum dealtfel trebuie să aflăm cine l-a omorît și pe fostul magistrat Titus Soreanu...

— Cumsecade om și de mare valoare, tovarășe căpitan ! vorbi cu regret bătrînul profesor. Ce nenorocire !

— L-ați cunoscut ?

— Cum să nu ? Dar cine nu-l cunoștea în orașul ăsta ? Dimitriu oftă a părere de rău, tăcu, mai trase cîteva fumuri din țigara de foi, după care o stinse în scrumiera de pe birou. Apoi se scotoci prin buzunare și dădu la iveală un plic alb, cam murdar și mototolit, pe care i-l întinse căpitanului.

— Ce-i cu ăsta ? întrebă Dicu luînd plicul și privindu-l cînd pe-o parte cînd pe alta, cu multă curiozitate.

— Uite, pentru asta am venit la dumneavoastră, zise Dimitriu și-și potrivi iară monoclul la ochi. L-am găsit azi-dimineață la mine în cutia de scrisori. Nu are adresă, nu are nimic, dar e pentru mine. Deduc asta din cele ce scrie înăuntru...

Căpitanul deschise plicul și scoase o bucată albă de hîrtie pe care erau lipite în rînduri cam strîmbe, cuvinte tăiate din ziar, cu litere de diferite caractere și care formau următorul text :

> *Profesore, lasă-te păgubaș cu zeița aceea din aur, ai pus miliția degeaba pe drumuri. Și tu și ramolitul de responsabil ați visat femei din aur și umblați ca orbeții după ele. Spuneți la miliție că v-ați scrîntit la minte și că totul n-a fost decît ceva fabricat de mintea voastră aiurită, bolnavă și ramolită, să nu mai cerceteze că tot nu găsesc nimic.*
>
> *Pandele.*

— Cînd spuneți că ați găsit plicul ăsta ? întrebă mirat căpitanul.

— Azi-dimineață. M-am dus să văd dacă poștașul mi-a adus ziarul și am dat peste plic...

— Ziarul era în cutia poștală ?

— Nu, a venit după aceea...

— N-ați observat aseară sau azi-noapte pe cineva dînd ocol porții dumneavoastră ? Cutia o aveți la poartă, nu ?

— Da, acolo.

— Ei, n-ați observat pe nimeni suspect ?

— Pe nimeni, înălță din umeri bătrînul profesor Numai aseară tîrziu, vine nevastă-mea la mine, tocmai puneam semințe la canari, că am doi canari de toată frumusețea, zic vine la mine și zice supărată : „Nu mai e bună-cuviință pe lumea asta și gata. Uite, unul și una se pupă de mama focului rezemați de gardul nostru !"...

— Cum arătau cei doi, i-a văzut dînsa ?

— Am întrebat-o și eu, dar în afară de faptul că el era înalt și ea mai scundă n-a văzut mai nimic. Dealtfel, cînd a început cîinele să latre, cei doi au și plecat...

— Bine, conchise căpitanul, lăsați vă rog plicul cu acest text la mine. În interesul cercetărilor este bine să-l avem la dosarul respectiv. Este cert că cel ce l-a aruncat în cutia poștală este în directă legătură cu furtul statuetei. De fapt, individul nu este așa de versat, a recurs la un truc destul de uzitat, decupînd cuvinte din ziare și reviste pentru a-și întregi textul...

— Dar ce urmărește prin asta ? întrebă naiv bătrînul profesor ?

— Să vă intimideze, să vă facă, după cum singur v-o cere, să veniți la noi și să ne spuneți că totul este o invenție a dumneavoastră, să oprim cercetările, el sau ei, dacă sînt mai mulți infractori la mijloc, socotind că problema crimei noi am separat-o de aceea a furtului statuetei...

— Da... da... da... aprobă Dimitriu căzut deodată pe gînduri. Își puse apoi melonul pe cap, luă umbrela, se ridică și zise : Apoi eu mă duc, tovarășe căpitan. Pentru chestiunea asta v-am deranjat, socotind-o de mare importanță...

— Bine ați făcut, spuse Dicu ridicîndu-se și el în picioare. Dar, stimate tovarășe profesor, acum la plecare

vreau să vă întreb ceva, așa, pentru a-mi completa eu unele reflecții personale...

— Vă ascult și vă răspund cu plăcere, se arătă foarte amabil bătrînul profesor.

— Despre depunerea statuetei în seiful de la magazinul „Central" dumneavoastră ați discutat cu cineva?

— Absolut cu nimeni.

— Nici cu soția dumneavoastră?

— Nici...

— Păi nu v-a văzut cu ea?

— M-a văzut, chiar ei i-am cerut banii să-i dau țăranului, dar pentru că n-a vrut, zicîndu-mi că-mi irosesc pensia pe toate prostiile, i-am spus că am înapoiat obiectul celui ce mi l-a adus și să nu mă mai bată la cap. Iar rost de bani, să-i dau țăranului, am făcut ușor: am eu un mic fond secret, la care umblu numai în cazuri de forță majoră. Și cred că ăsta era un caz...

— Vă mulțumesc! spuse căpitanul, ocolind biroul și luîndu-l pe bătrînul profesor de braț. Vă conduc...

— Nu, nu-i nevoie, acum cobor, e mai ușor, îl asigură acesta îndreptîndu-se către ușă. Vă las cu bine și sănătate. Și dați-ne cît de curînd vești din cele mai bune!

— Ne străduim...

Rămas singur, Dicu mai citi de cîteva ori textul format din cuvintele decupate din ziar, studie hîrtia, felul cum erau lipite, căutînd un cît de mic indiciu care să-l îndrepte pe urmele celui ce se ocupase cu treaba asta. Nu găsi însă nimic deosebit. Luă atunci lupta, se duse la fereastră și întoarse foaia de hîrtie pe dos, încercînd să descifreze scrisul de pe cealaltă parte a fiecărui cuvînt decupat. Înțelese, nu fără greutate că textul fusese tăiat dintr-unul sau mai multe numere ale ziarului județean. O cifră și începutul unui cuvînt arătînd ziua și luna îl duseseră la concluzia că ziarul era de dată recentă. Ceru colecția de la secția de documentare, îi fu adusă de-un subofițer, o răsfoi cu atenție și într-adevăr descoperi cîteva numere de ziar din care respectivul Pandele (își dădea, însă seama că numele era fictiv), decupase cuvintele trebuitoare înjghebării acelui text. Era limpede că acest presupus Pandele ori avusese o colecție a zia-

rului la dispoziție, ori era abonat și, fiindu-i la îndemînă zeci de exemplare adunate acasă, putuse trece la întocmirea misterioasei scrisori adresate profesorului pensionar. Se punea însă o întrebare, căreia deocamdată căpitanul Dicu nu-i putea da un răspuns și anume: acest așa-zis Pandele, care fără doar și poate este unul dintre autorii spargerii magazinului sau careva în legătură directă cu acesta, deci acest presupus Pandele ce a vrut să urmărească prin trimiterea scrisorii ? El era sigur că profesorul Dimitriu o va duce la Miliție. Să creadă anchetatorii că într-adevăr, totul a fost o mistificare, o înscenare, că reclamația furtului statuetei a fost o simplă joacă a lui Dinu Vanete, minte bolnavă, ce poate urmărea alte scopuri, avînd alte lipsuri în gestiune ? Dar, oare, acest Pandele, semnatarul textului enigmatic, crede că Miliția renunțînd la a mai cerceta furtul statuetei, renunță și la descoperirea criminalului, a celui ce a luat viața fostului magistrat Titus Soreanu ? Presupune, poate, acest Pandele că între crimă și spargerea magazinului nu este absolut nici o legătură ? Din moment ce acest îndrăzneț fabricant de scrisori cere sistarea cercetărilor în legătură numai cu furtul statuetei, nu cumva este sigur că moartea fostului magistrat nu are nimic comun cu spargerea magazinului ? Dacă este un gram de adevăr în toate acestea ?

Dicu dădu telefon, i se luă colecția ziarului județean, după care se așeză parcă mai ostenit ca oricînd la birou și rămase pe gînduri. „Afurisită treabă ! — își zise înciudat și neliniștit în același timp. În loc să se limpezească, lucrurile parcă intră tot mai mult într-o ceață în care este din ce în ce mai greu să le dai de urmă !"

Tocmai cînd gîndea astfel, ușa se deschise și în pragul ei apăru plutonierul Dumitrică, ud din cap pînă în picioare.

— Să trăiți, permiteți să intru ?

— Dar ce, plouă ? întrebă mirat Dicu și privi înapoi pe fereastră. Uite dom'le, și nici n-am băgat de seamă !

— Acum s-a pornit tovarășe căpitan. De zece minute. Şi toarnă cu găleata...

Într-adevăr, afară era prăpăd nu alta. Ploua și apa lovea geamurile în rafale, spălîndu-le de sus pînă jos. Tunete

se rostogoleau undeva în înalt și zgomotul lor se îndepărta cu fiecare clipă, ca un ecou prelung, fără sfîrșit. Cînd și cînd lumina orbitoare a fulgerelor inunda pentru o secundă încăperea și îndată cerul parcă se despica în două sub bubuiturile de trăsnet ce zdruncinau pămîntul.

— Și era senin ca sticla, zise căpitanul privind mereu pe fereastră.

— Așa e vara, acu soare, peste un minut te face ciuciulete !

— Vreme schimbătoare, Dumitrică, spuse Dicu, așezîndu-se la birou. Acum cîteva minute a fost la mine bătrînul pensionar Dimitriu...

— L-am văzut jos, încă nu plecase, stă în holul mare, de vorbă cu o femeie. Mi-am dat seama că a fost la dumneavoastră. Ce mai spune ? L-ați chemat sau a venit singur ?

— A venit singur...

Și Dicu îi relată subalternului său toată povestea cu scrisoarea primită de către Dimitriu. Plutonierul luă textul, îl citi și el de cîteva ori, dar îl puse deoparte zîmbind și zise, cu ochii sticlind de o ascunsă bucurie :

— Tovarășe căpitan, e bine că mai avem o probă sau mai bine zis un indiciu ca să dăm de urma infractorului sau infractorilor, or fi mai mulți, nu știm, dar vreau să vă raportez că am vești mari pentru dumneavoastră !

— Ce vorbești ! se miră Dicu și rămase foarte atent fără să mai tragă din țigară. Ia, zi-i Dumitrică !

— Am descoperit capătul firului și putem spune că începem să dezlegăm ghemul !

— Hai, zi-i drumul, ce noutăți ai ? se arătă nerăbdător Dicu. Stai jos ? Fumezi ?

— Aș trage o țigară, nu-i vorbă, e cam de dimineață, dar aș trage !

— Ia un „Snagov“ și te ascult...

Dumitrică aprinse o țigară, trase adînc un fum în piept, îl slobozi spre înalt, se așeză și spuse :

— Ieri după-amiază a fost un meci de fotbal între cei de la „Gloria“ și „Avîntul“ din orașul vecin.

— Știu, nu m-am putut duce. Ai arbitrat dumneata ?

— Eu, nu se putea să refuz, n-am fost nici duminica trecută, așa că...

— Ei, și ?

— Și în timpul pauzei, după repriza întîia, mă pomenesc la mine în cabină cu Gruia, directorul de la industria locală, însoțit de un individ, cam între două vîrste, un ins pe care să vă spun drept nu l-am mai văzut. Să trăiești, vecine ! îmi spune amical Gruia și-mi întinde rîzînd mîna. Nu s-a terminat jocul, deci nu vreau să te influențez, zice el, vreau numai să-ți mulțumesc că ne-ai acordat lovitura aceea de la 11 metri din minutul 24, din care am și marcat. Just ! Foarte just ! Uite, vreau acum să ți-l prezint pe noul nostru antrenor, Gicu Bălănoiu, venit de la o echipă din divizia C... Am dat așadar mîna cu noul antrenor, un ins destul de drăguț și amabil, respectuos aș putea spune, am mai schimbat vreo două vorbe cu el, că de, așa se cădea, cînd după cîteva clipe mă uit mai atent la balonzaidul ce-l avea pe umeri acest Gicu Bălănoiu și-mi trece prin tot corpul așa, ca un curent electric, de-mi venea să cad jos, nu alta ! Mă înțelegeți ? Balonzaidul ăstuia m-a dat gata !

— De ce, măi, Dumitrică ?

— Tovarășe căpitan, urmă plutonierul trăgînd cu nesaț din țigară, aveți aici buletinele de expertiză de la laboratorul nostru în cazul magazinului „Central" ?

— Le am, sînt la dosar...

— Vă rog, nu vă supărați, scoateți-le o clipă să văd eu ceva, ceru Dumitrică nerăbdător sub privirile tot mai mirate ale căpitanului. Două minute să le cercetez și apoi pot spune că pînă în seară am încheiat cu succes și acest dosar !

Dicu se ridică, se duse la fișet și veni de acolo cu o mapă de carton din care scoase un dosar cu coperți vișinii. Pe coperta lui scria cu litere mari „Magazinul Central". Îl puse pe masă, căută în el și trase afară cîteva hîrtii...

— Ați găsit la locul faptei, începu Dumitrică, un ciob de sticlă, era de la geamul spart de către infractor, cu urme de sînge, evident de la acesta, sînge închegat și de care erau lipite și două fire dintr-un material de balonzaid sau așa ceva...

— Da, așa este, confirmă căpitanul. Cei de la laborator au ajuns la concluzia că este un material ce prezintă drept caracteristici o țesătură formată din răsucirea a două fire pe gri și unul pe alb...

— Foarte bine ! zise Dumitrică, tăind aerul cu palma, ca să-și sublinieze și mai mult părerea. Ei, aflați că balonzaidul de pe umerii noului antrenor e asemănător la țesătură cu ce scrie în acest buletin. Pe cuvîntul meu ! Dar mai mult... Studiindu-l cu atenție, i-am descoperit acestui balonzaid o tăietură de cîțiva centimetri, jos, la pulpana stîngă...

— Ce vorbești ! se arătă din ce în ce mai curios căpitanul, prins la culme de relatările subalternului său. Ei și ? Ce a urmat ?

— Zic, reluă Dumitrică, frumos balonzaid, tovarășe antrenor, cît vă costă și de unde l-ați luat ? Nu-i al meu, îmi spune, este al unuia dintre băieți. L-am luat repede din cabină să-l am pe mine în timpul meciului, cît stau afară, că sînt cam răcit. Dar dacă vă interesează direct haina, o să-l întreb pe Stelian, portarul, că al lui este. Nu este al dumneavoastră ? m-am mirat eu. Nu, zice, eu de-abia am venit în oraș de trei zile, am făcut numai un antrenament cu echipa, ăsta e primul joc. Nici nu mi-am desfăcut bagajul, sînt cu ce-i pe mine, îmbrăcat de, ca de vară...

— Mai departe, îl zori căpitanul pe plutonier, hai că m-ai făcut curios...

— Ce să fie mai departe ? urmă Dumitrică, așezîndu-se mai bine pe scaun. S-a terminat meciul și m-am interesat cine este acest Stelian, portarul echipei „Gloria". Ce-am aflat ? Că este frizer de meserie și locuiește prin Cărbunari, că e un băiat așezat, nu bea, nu fumează, nu prea umblă cu fete, e singur la părinți, dar mi-a atras atenția un fapt...

— Ce fapt ?

— Sîmbătă noaptea, cînd s-a produs crima și spargerea magazinului, acest Stelică, cum îi zic băieții la echipă, a lipsit din cantonament, că trebuie să știți, după cum mi-a confirmat și directorul Gruia, în seara dinaintea fiecărei partide, conducerea clubului a hotărît ca întreaga echipă să fie cantonată împreună cu antrenor, medic și masor

la motelul „Hanul fetelor“ din pădurea Zimbrilor, la douăzeci de kilometri de oraș...

— Și unde a fost acest Stelică ?

— Nu știu. Voi sta de vorbă cu el chiar în cursul zilei de azi. Pînă atunci vreau să mi se confirme dacă materialul din balonzaidul lui e tot una cu cel de la care provin cele două fire de pe ciobul de sticlă...

— Dar nu avem balonzaidul...

— Ehei, sînt tare, tovarăşe căpitan! zise Dumitrică zîmbind. Iată, am adus cordonul pe care l-am făcut din întîmplare să cadă din buzunarul balonzaidului ce-l avea pe umeri antrenorul. După ce-l supunem la analiză, îl chem și i-l dau, spunîndu-i că l-am găsit seara, după meci, în cabina arbitrilor.

Dicu luă cordonul, îl studie cînd pe-o parte, cînd pe alta și imediat formă un număr de telefon. După un minut intră în încăpere o tînără înaltă, slăbuță, cu ochi albaștri, elegant îmbrăcată, peste rochie avînd un halat alb, imaculat.

— Bună dimineața, tovarășe căpitan, spuse ea, înclinînd totodată capul în semn de salut și către Dumitrică. M-ați chemat ?

— Domnișoara Viorica, vă rog să vedeți dacă materialul din acest cordon de balonzaid corespunde din punct de vedere al compoziției cu cel din acest buletin...

Și îi întinse buletinul cu expertiza ciobului de sticlă, act ce se găsea la dosar.

— Imediat, tovarășe căpitan, zise laboranta și ieși.

După cîteva minute se întoarse, întinse lui Dicu buletinul și spuse :

— Este exact același material !

— Bine, vă mulțumesc, zise Dicu și laboranta ieși. Dumitrică, se adresă el după aceea plutonierului, te felicit pentru cele ce-ai făcut pînă acum ! Du-te te rog imediat și adu-l aici pe acest Stelian. Îl scoți din pămînt, din iarbă verde ! Apoi cere dumneata procuraturii să ne elibereze un mandat de percheziție domiciliară. Adică stai. Două. Unul pentru băiatul ăsta de la frizerie și celălalt, pentru Dinu Vanete. Poate dăm și la responsabil de ceva indicii...

— Am înțeles, tovarășe căpitan !

— Și încă ceva. Unde este Iordache ?

— E la el în birou...

— Trimite-l să-mi aducă de la cooperativa „Igiena" dosarul acestui Stelian, ne-am înțeles ?

— Prea bine, tovarășe căpitan !

— Dar acum, urgent !

— Urgent !

Peste un sfert de oră, Iordache, cu părul negru cam răvășit și ochii albaștri molateci, intră în biroul căpitanului și se prezentă scurt, milităreste :

— Am adus dosarul de la „Igiena", tovarășe căpitan...

— Bine, pune-l aici pe birou. Dar ce ai ? Ești bolnav ? Sau nedormit ?

— Cam nedormit, tovarășe căpitan...

— Păi ?

— Am stat pe la maternitate, am tot așteptat...

— Dar ce, naști dumneata ?

— Nu, zîmbi Iordache cu toată fața lui de adolescent, soția, însă am stat și eu pe-acolo...

— Uite, pentru ce vroiam să te chem după-amiază, dar tot ești acuma aici, zise căpitanul, și-i făcu semn lui Iordache să se apropie. Primești o asemenea misiune...

— Vă ascult, tovarășe căpitan...

— În cartierul Cărbunari, pe strada Rovine, la numărul 46, locuiește Maria Cazacu, vînzătoarea de la magazinul „Central". Azi noapte a intrat în țară domnul Prosper Gavrilesco, român dar stabilit în Franța, care va trage la această adresă. El a mai fost în țară, îl cunoaștem, a mai fost aici în oraș, comportarea lui a fost mai mult decît ireproșabilă, deci considerăm că și de data asta vizita lui este într-adevăr o vizită pentru a vedea locurile natale și nu una în scopuri dubioase. Dar poate că intenționează careva să-i facă unele propuneri, mă înțelegi ?

— Nu cumva fata ? Maria Cazacu. Doar va locui acolo, după cum spuneți...

— Las-o pe ea. Ne interesează altcineva, în afara celor doi, ai înțeles ?

— Am înțeles...

— În fiecare dimineață vii și raportezi...

— Am înțeles...

— Deci, cine mai intră în casă cînd se află deja cazat aici acest domn Prosper Gavrilesco...

— Am înțeles, tovarășe căpitan. Pot pleca ?

— Da.

— Să trăiți !

9

— Deci dumneata ești Stelian Bărbuncea, căruia colegii, prietenii îți zic și Stelică, nu ?

— Eu, tovarășe căpitan...

În fața lui Dicu, pe scaun, se afla un tînăr înalt, slab, puțin ghebosat, cu o față prelungă și un păr înfoiat ca o coamă, de parcă atunci s-ar fi sculat din somn. Purta o cămașă albă, curată și o pereche de pantaloni din stofă bună, bine călcați. Fruntea înaltă i se îmbrobonase de sudoare, iar mîinile îi tremurau ușor, ca și cînd îl prinseseră frigurile.

— Ești originar din acest oraș ?

— Nu, dintr-o comună din apropiere, din Izvoarele.

— După cîte știu, ești portarul echipei de fotbal „Gloria“, nu ?

— Da...

— De mult ?

— De doi ani de zile. Am fost rezervă, acuma văd că m-au băgat titular, de vreo patru etape...

— Cum ai ajuns la fotbal, pentru că după cîte știu erai la secția de judo la „Gloria“...

— A venit odată la noi la frizerie nea Dinu...

— Cine-i acest, nea Dinu ?

— Nea Dinu Vanete...

— Responsabilul de la magazinul „Central“ ?

— Da, dumnealui...

— Așa, și ?

— A venit la noi la frizerie, că la noi se aranjează, de fapt el m-a și băgat ucenic în meseria asta...

— De ce el ?

— Îmi este un fel de unchi de al doilea, după mama. A venit mama la el, aici, la oraș, acum vreo patru ani și l-a rugat de-o meserie pentru mine, că la carte n-am prea avut spor. Și-atunci el m-a băgat la frizerie, că la el la prăvălie zicea că nu are loc, iar la fabrică nu mi-a plăcut...

— Deci a venit domnul Dinu Vanete la frizerie...

— Da, după cum vă spuneam a venit și, dintr-una într-alta, eu i-am povestit că m-am înscris la judo, la „Gloria" și el a zis că o-să vină odată să mă vadă, și a venit odată, m-a văzut, i-a plăcut că făceam și karate și a zis, măi Stelică, cum sari tu, așa ca o panteră, ești bun de portar la fotbal, și m-a îndemnat să mă înscriu la secția de fotbal. Dumnealui a fost pe vremuri mare fotbalist, acuma e în consiliul de conducere la noi, la „Gloria", și uite așa, îndemnat de dumnealui, am început antrenamentele și am ajuns acum titular în poartă.

— Bravo, te felicit !

— Vă mulțumesc.

— Din cînd în cînd te duci pe la unchiul Dinu pe acasă ? Sau ți-a făcut binele ăsta și l-ai dat uitării ?

— Ei, cum să-l uit ? se miră Stelian, total contrariat de cele spuse de căpitan. M-am tot dus mereu și pe acasă și pe la dumnealui, pe la prăvălie, dar acuma de cînd a dat de necaz...

— Dar cine i-a făcut necazul ăsta ?

— De unde să știu eu ? înălță din umeri tînărul frizer. Vreun vagabond ceva, că ăștia se ocupă cu chestiuni de furt...

— Duminica trecută ați avut meci, nu ?

— Da...

— De ce ai lipsit seara din cantonament ? Și dacă ai lipsit unde ai fost ?

Stelian Bărbuncea plecă fruntea și începu să-și frămînte mîinile cu o nervozitate abia stăpînită. Întregul corp îi tremura, iar sudoarea îi șiroia gîrlă pe obraji și pe gît.

— Ai lipsit din cantonament sau n-ai lipsit ? insistă Dicu, căutînd să-i supravegheze orice gest.

— Da, am lipsit, răspunse moale Stelian.

— Şi... unde ai fost? Asta te-am întrebat, unde ai fost? De fapt pentru asta te-am şi chemat aici...

— Dar... am făcut ceva?

— Eu te rog să-mi răspunzi mai întîi la întrebare şi după aceea vom discuta mai departe...

Tînărul lăsă iară privirea în podea şi parcă părul înfoiat i se zbîrlise şi mai mult. Tăcea. Amuţise şi nu vroia să scoată un cuvînt. Mîinile îi tremurau mai departe pe genunchi. Începuse să-l prindă un suspin înfundat.

— Ai un balonzaid gri, da?

— Am...

— Unde l-ai rupt? Că este rupt la poale...

— Am trecut pe lîngă un gard şi l-am agăţat într-un cui. L-am văzut că s-a rupt mult mai tîrziu...

— Ăsta-i adevărul?

— Da, ăsta-i adevărul. L-am agăţat într-un cui...

— Ei, află că nu-i ăsta adevărul, zise aspru căpitanul şi pînă ai să te hotărăşti să nu ne mai minţi, ai să stai aici, la noi...

— Tovarăşe căpitan... dar... eu...

— Lasă că o să ai timp să te gîndeşti şi o să vii să ne spui singur...

Tînărul prinsese să tremure şi mai tare. Îl încercau unele spasme care pe Dicu îl puseră de prima dată pe gînduri. Ce să fie cu el? Nu cumva este epileptic? Bine, dar atuncea cum ar face sport? Şi încă sport de performanţă...

— Vă spun, tovarăşe căpitan, zise Stelian cu glasul tremurat, vă spun tot, dar tare aş fi nenorocit dacă ar afla unchiul meu...

— Cine, domnul Vanete?

— El...

— Fii sigur că n-o să afle. Numai spune adevărul...

— Stiţi, începu el cu glasul tot tremurat, eu tot venind pe la dumnealui, pe la prăvălie, am cunoscut acolo o fată, o vînzătoare. O cheamă Silvia, a mai fost măritată, e divorţată de un an. Şi dacă am cunoscut-o, vă daţi seama, am început să ne întîlnim în fiecare seară. Dar o altă vînzătoare mi-a şoptit că fata asta e una dintre iubitele unchiului meu, că se duce pe la el pe acasă. Ce mi-am zis atuncea? Ia s-o prind eu la momentul

potrivit și să-i dau cum se zice papucii, că plănuisem să ne căsătorim...

— Așa, și ?

— Și îmi mai spunea vînzătoarea aceea, că Silvia îl cam vizitează pe unchiu-meu cînd eu sînt în cantonament sau cînd avem meci în deplasare, că în restul timpului nu putea face o mișcare...

— Bine, dar dumneata n-ai stat de vorbă cu ea? N-ai întrebat-o, nu ți-ai dat seama cam în ce ape se scaldă ?

— Ba da și am dedus că mai mult el se ține de capul ei decît ar vrea ea un amor cu unchiu-meu. Vă spun drept că la început am vrut să mă răzbun pe unchiu-meu, cu toate că mi-a făcut mult bine, de ce în definitiv nu-și vede de vîrsta lui și se ține de capul fetelor ăstora tinere ?

— Dar cum ai vrut să te răzbuni ? În ce fel ?

— Nu știu, în orice caz îmi pusesem în minte să-i fac un rău, să-l doară capul toată viața și să nu-i mai ardă de gagicăreală nici în mormînt...

— Și atunci ce-ai făcut ? îl incită căpitanul pe Stelian Bărbuncea la vorbă. Vreau să știu de ce ai lipsit din cantonament și unde ai fost, mi-ai promis că-mi spui...

— Da. Vă spun. Păi ce-am făcut ? Într-o zi, cînd am fost la unchiu-meu, mi-a dat cheile să mă duc jos în fața blocului, să deschid mașina și să i-o spăl. Buuun ! am zis eu. Mă duc. Și avînd lanțu de chei în mînă, am văzut și cheia apartamentului. Ce mi-am zis ? Ia să-mi fac și eu o cheie din asta și într-o seară, cînd Silvia mă crede plecat, să vin ușurel, să deschid și să dau de ea în casă la unchiu-meu...

— Păi dacă dădeai peste el ? Peste unchiul ?

— Nu, că mi-a șoptit vînzătoarea că întotdeauna, cînd e chestiunea aranjată ca Silvia să se ducă la unchiu-meu, ea pleacă cu un ceas-două mai devreme, cumpără cîte ceva, se apucă de pregătit masa, înțelegeți cum e pontul ?

— Da, înțeleg...

— Dădeam peste ea, zic, ce-i cu tine fetițo aici, o luam tare îi dădeam vreo două să mă țină minte și adio del pasatos și n-am cuvinte !

— Bine, dar dacă ea ținea cheia în ușă ? Nu era cheia unchiului ? îl iscodi căpitanul pe Stelian Bărbuncea. Cum mai intrai ?

— Nu, că vînzătoarea aia mi-a vîndut pontul complet, zise total destins Stelian Bărbuncea, parcă fericit că se putuse mărturisi și scăpase de-o greutate ce-o purta pe suflet. Nu-i mai puțin adevărat că văzîndu-l și pe căpitan foarte apropiat de inima lui, era evident că-l înțelege și că-i dă dreptate.

— Cum e pontul ăsta ? întrebă Dinu.

— Păi cum să fie ? Că i-a făcut și ei cheie, asta e ! Ea venea mai înainte, se apuca de treabă, el venea mai tîrziu și nu stătea să sune la propria lui ușă. Ce-ar fi zis vecinii ? Că are pe una în casă și așteaptă să i se deschidă ? El se ferea de chestii din astea. Ei, vedeți pontul ?

— Da, îl văd. Ei și, mai departe ?

— Păi, văzîndu-mă cu cheile în mînă, am luat seama care este de la apartamentul lui...

— Pe același inel erau și cheile magazinului ?

— Și alea. Multe chei...

— Cum ai cunoscut care este cheia apartamentului ?

— Păi ce, numai o dată credeți că m-a trimis dumnealui acasă cu cîte ceva, cînd mă prindea pe la magazin ? Și-apoi, nu e așa greu de observat ; cea de la apartament este galbenă, cele de la magazin albe și cele de la mașină sînt mai mititele și de altă formă. Simplu nu ?

— Da, e simplu, consimți căpitanul vădit mulțumit că tînărul își dăduse drumul la vorbă. Mai departe ce s-a întîmplat ?

— Ce să se întîmple ? Am luat măsură după cheia casei pe-o bucată de plastilină ce-o aveam pregătită la mine, m-am dus la un coleg de echipă care lucrează în fabrică, l-am rugat să-mi facă o cheie la fel și gata...

— Ai luat măsură și după cheile magazinului ?

— Nu, ce-mi trebuia ?

— Cum îl cheamă pe acest coleg de echipă care ți-a făcut cheia ?

— Titi Dobrescu. Lucrează la „Mondiala"...

— Apoi ?

— Apoi ni s-a spus că sîmbătă după masă plecăm cu toată echipa și cu conducerea în cantonament la „Hanul fetelor". Buuun ! M-am dus la magazin la Silvia și i-am spus că plec, ca întotdeauna. Ea nu s-a arătat supărată. Mi-a zis că are treabă acasă, va sta cu mama ei și a doua zi va veni la stadion să mă vadă. Ce face unchiul ? am întrebat-o așa de sanchi, să văd ce spune. Ce să facă, cred că deseară se duce la bar, că se deschide un bar în oraș. L-a invitat una de la noi, Maria, de la raionul de ceasuri și bijuterii. Ce mi-am zis ? Silvia mă trage-n piept, îmi spune numai așa că unchiul se duce la bar, ca să nu-mi fac eu probleme și să stau liniștit. Ia s-o întind eu din cantonament și să-mi pun planul în aplicare. Și așa am și făcut. Pe la zece seara, cu o mașină de ocazie, un camion, am revenit în oraș și direct la unchiul la ușă m-am oprit. Nici o lumină. Am așteptat, am ascultat, nimic. Am băgat cheia, am descuiat, casa goală, nu era nimeni. Mirosea a parfum de te trăznea nu alta ! Se pusese unchiul la punct, plecase într-adevăr la bar. Atunci m-am dus acasă la Silvia. Am găsit-o. Privea la televizor, singură, că mama ei era în tură, lucrează la C.F.R., la măturat vagoane. Și am stat cu ea pînă dimineața...

— Pe ce stradă stă Silvia ?

— Pe strada Măgurei 15.

— Bine, aprobă căpitanul. Ai să dai o declarație și apoi vei aștepta la noi pînă ce vom verifica unele date legate de cele ce ne-ai spus...

— Cum să stau ? De ce să stau ? făcu ochii mari tînărul frizer. Să mă arestați ? Dar ce-am făcut ? Mi-ați cerut să vă spun ce-am făcut sîmbătă noaptea și uite, v-am spus. Adevărul adevărat. Și atunci ?

— Uite ce este, Stelian Bărbuncea, vorbi calm căpitanul. Te rog să nu ridici tonul ! Uiți unde te afli ?

— Dar vă rog să-mi spuneți de ce mă fac vinovat ?

— Nu te acuză nimeni pentru nimic, deocamdată, îi zise liniștit Dicu. Dar vrem să verificăm cele ce ai spus aici. Să te credem așa pe cuvînt ?

— De ce să nu mă credeți ?

— Dar de ce să te credem ? îi replică prompt căpitanul. Din clipa asta nu trebuie să mai iei legătură cu ni-

meni. Deci rămîi aici. După ce verificăm tot ce ne interesează, vei fi liber...

Zicînd acestea, Dicu ridică receptorul, făcu un număr și după două minute sergentul major Iordache intră în birou și rămase în poziția de drepți lîngă ușă.

— Ia-l pe dumnealui, va da o declarație. Este reținut pentru cercetări...

— Am înțeles, tovarășe căpitan. Să trăiți...

Stelian Bărbuncea se ridică de pe scaun, înalt, gheboșat, părul îi căzuse pe frunte, parcă nu i se mai vedeau ochii, încercă să și-l îndepărteze, dar mîinile îi tremurau, tot corpul îi tremura. Nu mai zise nimic și ieși urmat de către Iordache.

La o oră după toate cele întîmplate mai înainte, Dicu ordonă să-i fie adus Dinu Vanete. Responsabilul magazinului „Central" intră în birou, cu pas leneș, parcă abia își trăgea picioarele. Ofițerul îi făcu semn să ia loc pe scaun și el se supuse tăcut, fără să scoată o vorbă. Ținea privirea plecată, chipu-i era întunecat, aspru, țepii bărbii îi năpădiseră fața, nu vroia în nici un fel să se radă, cu toate insistențele celor ce-l aveau în pază. Refuzase orice confort doriseră cei de la Miliție să-i asigure. Dealtfel, nu răspundea nimănui la nici o întrebare, ci numai căpitanului Dicu și atunci în cazul cînd era scos din camera unde era reținut.

— V-am chemat, domnule Vanete, începu căpitanul, să vă întreb, poate aveți să ne mai relatați ceva în plus față de cele cunoscute...

— Ce anume ?

— Eu știu ? înălță din umeri Dicu. Poate v-ați mai adus aminte de ceva, ceva care să ducă pe un drum bun cercetările noastre și să pledeze în favoarea nevinovăției dumneavoastră.

— Nu mai știu nimic, în afară de cele ce v-am spus din prima zi de cînd mă aflu aici.

— Aveți rude în acest oraș ? întrebă căpitanul calm.

— Nu am nici o rudă.

— Un tînăr, lucrător la o frizerie, pe nume Stelian Bărbuncea...

— A, da, tresări Vanete, da, îl cunosc, dar îmi este o rudă cam îndepărtată. O puşlama... un golan...

— De ce faceţi afirmaţiile astea ?

— Păi dumneavoastră îl cunoaşteţi ?

— Nu, ştim numai că vă este rudă.

— Nu mi-ar mai fi ! zise scîrbit Vanete, dînd a lehamite din mînă. Ăstuia, tovarăşe căpitan, nu i-a plăcut neam să înveţe o meserie. L-a adus biata maică-sa la mine, am vrut să-l bag în magazin ca ajutor de vînzător, dar nu cunoştea nici tabla înmulţirii ! Cum o fi trecut prin primele clase de şcoală, dracu-l ştie ! În fabrică n-a vrut să lucreze, la vreun atelier de cooperaţie în oraş nu, ce să fac cu el ? Stătea tot timpul pe capul meu nu mişca un pai de jos, lenevea cu alte cuvinte, îi dădeam să mănînce şi nu-şi mai dezlipea ochii de pe televizor. Pînă cînd l-am trimis acasă, înapoi la ai lui. Dar după un timp a venit iar maică-sa la mine şi uite am umblat pînă ce i-am făcut un loc la frizerie...

— Face sport ?

— Face, îi place, asta e o treabă de care ştiu că se ţine. Dar sportul nu e o meserie, sportul e o distracţie. Cît eşti tînăr merge, dar trebuie să-ţi faci un viitor, să înveţi o meserie. Eu n-am trăit din fotbal, nici nu se putea trăi pe vremea aceea, cum poate cred unii că se poate trăi astăzi. M-am străduit şi mi-am făcut un rost în viaţă. Am muncit după cum v-am spus şi am ajuns ce-am ajuns...

— În ultimul timp a mai venit pe la dumneavoastră acest nepot ?

— Nu l-am văzut de multă vreme...

— Dar, am fost informaţi că într-o zi, acum vreo două săptămîni, a fost pe la dumneavoastră şi l-aţi trimis să vă spele maşina...

— Maşina mea ? L-am trimis eu pe el să-mi spele maşina mea ? se miră Dinu Vanete, aproape plin de revoltă. Pe puturosul ăla care nu-i în stare să alerge decît după minge, nici măcar să-şi cumpere o pîine pentru stomacul lui ? Minte cine v-a spus...

— Chiar el ne-a spus, întări căpitanul. Că într-o zi, dumneavoastră i-aţi dat cheile şi l-aţi trimis jos, în faţa blocului să vă spele maşina...

— Niciodată, tovarăşe căpitan ! zise hotărît Dinu Vanete. Eu pe ăsta nu-l mai primesc în casă de vreo optzece luni. Are mîna cam lungă. Mi-a lipsit odată o maşină de ras electrică, apoi un ceas deşteptător şi pînă la urmă un tranzistor. N-a fost greu să-mi dau seama că el le-a şterpelit, în timp ce eu lipseam de acasă. Şi nu mi-a fost greu pentru că ăsta de mic s-a obişnuit să fure. In clasele primare, spunea maică-sa, a furat geanta învăţătoarei, a luat-o de pe catedră cît ai clipi din ochi, încît nimeni n-a văzut. Apoi, cînd a mai crescut, s-a înhăitat cu nişte derbedei, l-a făcut pe pîndarul pînă ce aceia au spart Căminul cultural şi printre altele au furat de acolo un magnetofon şi un aparat de fotografiat... Vedeţi ? Cum să-l mai primesc eu pe ăsta în casă ?

— Deci n-a fost acum două săptămîni şi ceva, sau poate mai puţin la dumneavoastră şi dîndu-i cheile l-aţi trimis să vă spele maşina ?

— Ferita sfîntul ! se apără Vanete ca de ciumă. Nici gînd, tovarăşe căpitan !

Dicu ridică receptorul, formă un număr şi într-o clipă îi răspunse sergentul major Iordache.

— Ce face băiatul ăla, a terminat de scris ?

— Merge greu, tovarăşe căpitan. Abia rotunjeşte literele. Apoi ba uită una, ba alta, revine, vrea să şteargă, nu ştiu ce e în capul lui...

— Adu-l la mine !

Peste cîteva minute, în biroul căpitanului intră Stelian Bărbuncea, înalt, deşirat, cu faţa suptă şi părul înfoiat, urmat de subofiţerul Iordache. Cum dădu cu ochii de Dinu Vanete tresări ca şi cînd l-ar fi ars cineva cu fierul roşu la tălpi.

— Ia loc ! îl pofti Dicu şi-i arătă celălalt scaun liber din faţa lui Vanete. Iordache eşti liber !

Tînărul frizer se aşeză, privindu-l speriat cînd pe ofiţerul de miliţie, cînd pe responsabilul magazinului. Ce căuta unchiul său aici la o confruntare cu el ? Nu i se promisese de către căpitan că niciodată Dinu Vanete nu va afla de ideea lui, ca avînd cheia de la apartament îşi poate controla iubita, verificîndu-i cinstea şi corectitudinea ?

— Îl cunoști pe dumnealui ? i se adresă Dicu și-i arătă tînărului pe Dinu Vanete.

— Da... este... unchiu...

— De cînd nu l-ai văzut ?

— Păi... de mult.

— Cît de mult ?

— Nu știu... nu mai țin minte...

— De cînd nu m-ai văzut, mă, pușlama ? explodă Dinu Vanete cu ochii aprinși de mînie. Hai, de cînd ?

— Vă rog, nu interveniți în interogatoriu ! îi tăie vorba, căpitanul, lui Vanete. Întrebările le pun eu și răspunsurile le primesc tot eu... Ei, ia spune tinere de cînd nu ți-ai văzut unchiul ?

Dar Stelian Bărbuncea ținea mereu fruntea plecată și nu scotea un cuvînt. Același tremur al mîinilor ținute pe genunchii colțuroși, aceeași frunte îmbrobonată de sudoare, dar fața i se făcuse și mai lividă, golită parcă de sînge.

— Spune, de cînd ?

— V-am răspuns, nu mai țin minte, bolborosi el, mestecînd cuvintele în gură.

— Acum un ceas mi-ai declarat că în urmă cu două săptămîni ai fost pe la dumnealui, ți-a dat cheile mașinii și te-a trimis jos să i-o speli, este adevărat ?

— Da, este adevărat !

— Ce este adevărat ?

— Că v-am spus lucrul ăsta.

— Dar ai fost la dumnealui acasă ? Ți-a dat dumnealui cheile mașinii ?

— Nu, asta nu este adevărat.

— Cînd minți, acum sau prima dată ?

— Prima dată am mințit...

— Pentru ce ? Ce te-a făcut să minți ? insistă Dicu. Spune, pentru ce...

— Nu știu...

— Atunci spune-mi de unde ai cheia de la apartamentul domnului Vanete ?

— Ce să aibă ? sări în sus ca ars Dinu Vanete. Cheia de la casa mea ?

— Da, cheia de la apartamentul dumneavoastră, precum bine ați auzit...

— Mă, pușlama... mă, derbedeule! ridică Vanete pumnul să lovească, dar căpitanul se înălță peste birou și-l opri cu o mișcare bruscă. Cum ai îndrăznit, mă, să...

— Domnule Vanete! vorbi supărat Dicu, v-am atras atenția în mod categoric să nu interveniți în interogatoriu. Întrebările și confruntarea se fac de către mine. Nu sînteți un om de înțeles?

— Sînt... dar îmi vine...

— Vă rog să vă stăpîniți nervii, ceru tot aspru căpitanul. În interesul dumneavoastră în primul rînd...

Dinu Vanete se reașeză pe scaun, roșu la față de mînie, tot numai un clocot de furie. Țepii bărbii parcă se lungiseră și mai mult, iar ochii scăpărau numai scîntei de furia ce-l cuprinsese.

— I-a spune, tinere, cum ai făcut de ți-ai însușit cheia de la apartamentul unchiului dumitale?

— Nu am luat-o, mi-am făcut numai un model după ea...

— Ei, mă rog, ai luat-o să-ți faci un model, dar cum ai pus mîna pe ea?...

— Prin Silvia...

— Care Silvia? sări iar în sus Vanete. Cine-i asta derbedeule?

— Domnule Vanete, pentru dumnezeu, mă faceți să mă port altfel cu dumneavoastră! zise Dicu. Unde vă treziți aici? Mă împiedicați să-mi exercit atribuțiile de serviciu? Sînteți reținut ca și acest tînăr, fac niște cercetări, vă rog să vă supuneți regulilor ce impun acest lucru. Se poate? De la dumneavoastră mă așteptam la mai mult și cînd colo?

— Vă rog să mă iertați, vorbi moale Vanete, cu obrajii încă împurpurați. Nu mă pot stăpîni... Vă rog să mă înțelegeți...

— Tocmai că vă înțeleg, dar de ce nu mă înțelegeți și dumneavoastră pe mine?

Dicu tăcu cîteva clipe, își trecu mîna prin păr, își aprinse apoi o țigară și apoi se adresă din nou tînărului:

— În ce scop ai vrut să ai această cheie de la apartamentul unchiului? Hai spune?

— Asta are și cheile magazinului! exclamă ca pentru sine Vanete, dar destul de tare ca să fie auzit de către Dicu.

— Hai tinere, spune în ce scop ai vrut să ai această cheie? insistă căpitanul, fără să se facă a fi auzit cele exclamate de către Vanete. Nu vrei?

— Am să vă spun, dar numai dumneavoastră, bolborosi iară Stelian Bărbuncea, cu capul plecat.

— Cînd?

— Mai tîrziu...

— Bine, consimți căpitanul. Uite eu am să aștept. Dar vreau adevărul...

10

Căpitanul Dicu locuia într-un apartament la etajul doi într-unul din cele cinci blocuri, nou construite în centrul orașului. De la ferestrele locuinței sale se zărea strada principală, cu marile magazine ale urbei, se vedea parcul din fața primăriei, încărcat de verdeață, cu nelipsita statuie a unui soldat dorobanț aflat în plin avînt, într-un atac, cu arma întinsă înainte, deasupra fluturîndu-i faldurile unui drapel. Seara, cînd deschidea ușile sufrageriei și ieșea pe balconul înconjurat cu lădițe de petunii, simțea o adevărată desfătare să privească aglomerația arterei comerciale, cu vitrinele feeric luminate, deasupra cărora clipeau reclamele cu neon, colorate, ale firmelor. Pe trotuare lumea se îmbulzea la plimbare, într-un du-te-vino continuu, de la primărie, înconjurînd parcul, și pînă jos, la ultima prăvălie aflată pe strada magazinelor. Murmurul tăcut al celor ce ieșeau la promenadă, mai în fiece seară, cu osebire duminica, se înălța ca un vuiet surd, venind parcă din adîncul unei mări, la început de furtună. Cînd și cînd, puștimea își plimba tranzistoarele cu tonalitatea dată la maximum, iar cei cu tonete făceau cu glas tare reclama îndeletnicirii lor, fie că era vorba de loz în plic, înghețată la pahar sau floricele.

Într-una din aceste seri, Dicu, singur în apartament, pentru că soția plecase la mare cu fetița, tocmai regla televizorul, pregătindu-se să vizioneze un meci de fotbal în nocturnă, transmis din București, între Dinamo și o echipă străină, cînd auzi soneria de la intrare zbîrnîind strident. Era în pantaloni și bluza de la pijama, bineînțeles în papuci. Se duse repede să deschidă, după ce mai întîi privi prin vizor să vadă cine este musafirul care-l vizita la ora aceea, ceasul fiind trecut de opt. Dincolo de ușă, zări cu greutate în semiîntunericul de pe palier silueta unei femei. Nu-și putea da seama cine este, nu-i zărea chipul, în orice caz se deslușea că avea agățată de umăr o poșetă, iar în mînă o umbreluță pe care, nervoasă, o tot bătea de podul palmei.

Dicu aprinse lumina în hol, apoi deschise ușa.

În fața lui, timidă, clipind des din genele-i rimelate, Maria Cazacu, într-o foarte frumoasă rochie bleu, cu pantofi albi, înalți și poșetă tot albă.

— Bună seara, vă deranjez ?

— A, nu, rămase puțin mirat căpitanul Dicu strîngîndu-și instinctiv la piept reverele bluzei de pijama... Dar...

— Vreau să vă dau acest plic din partea domnului profesor Pasăre...

— Pentru mine ?

— Pentru dumneavoastră. Ar fi venit dumnealui, dar își cere scuze. Este într-o ședință la Comitetul județean de cultură. A fost chemat acolo...

— Dar despre ce este vorba ? luă căpitanul plicul din mîna fetei și-l deschise fără rezerve. A, două bilete de intrare la spectacolul dumneavoastră de bar ! Bine, dar...

Dicu începu să rîdă.

— M-a invitat, am fost politicos și am acceptat, urmă el dar nu am precizat nici ziua și nici dacă am nevoie de două bilete. Soția îmi este plecată... Pentru cînd este ? Pentru mîine seară ? Nu știu, nu pot promite, se scuză Dicu cu multă delicatețe. În orice caz, vă rog să-i mulțumiți din partea mea. Și pentru dumneavoastră aceleași mulțumiri că v-ați deranjat...

— O, nu-i nimic, mi-a făcut multă plăcere...

— Dar poftiți înăuntru...

— Îmi pare rău, dar trebuie să vă refuz, zise Maria cu aceeași timiditate în glas. Peste puțin timp am spectacol și apoi... sînteți singur. Nu mi-aș permite...

— Cum doriți...

— Nu, vă mulțumesc. Vă întorc vizita altădată. Bună seara și să știți că vă așteptăm...

— Dacă nu pot mîine seară, invitația poate fi valabilă și pentru altă dată ?

— Oricînd, zîmbi cu bunăvoință Maria. Masa este în raionul oficial și este în permanență rezervată. Dar cu toate astea, vă așteptăm mîine seară...

— V-am spus, nu pot promite, se scuză Dicu. Totul depinde de serviciu... Dar de venit am să vin într-una din seri. Țin neapărat să vă văd dansînd...

— Mă bucur și-mi face mare plăcere. La revedere...

După ce închise ușa, Dicu ieși pe balcon și urmări silueta fetei cum se pierde în mulțimea de pe trotuar. De cîteva ori ea ridică privirea, căutînd în mulțimea de balcoane pe acela al căpitanului, dar de fiecare dată se lovea de trecători și renunță. În orice caz, acest amănunt nu-i scăpă lui Dicu și într-un fel se simțea plăcut măgulit de atenția fetei.

Mai stătu puțin la aer privind animația străzii, apoi, se întoarse în sufragerie, se așeză în fotoliu și începu să urmărească meciul de fotbal la televizor. De afară, printre perdelele de la ferestrele deschise ca și prin ușa de la balcon, venea răcoarea serii de vară, cu miresmele parcului din apropiere, și ale petuniilor înflorite, abia stropite. Jocul de fotbal era destul de aprig, cu faze spectaculoase, ce suscitau interesul, dar oricît se străduia, lui Dicu nu-i putea fi gîndul la el. Venirea fetei cu invitațiile pentru bar îl tulburase întrucîtva. Mii și mii de întrebări se întîlneau, se întretăiau, se anulau unele pe altele, reveneau și iar își începeau jocul acela fantastic, solicitînd judecăți peste judecăți, concluzii, presupuneri, bănuieli, hotărîri sau reflecții îndoielnice. De ce a trimis-o Ferdinand Pasăre chiar pe ea ? se întreba Dicu, căutîndu-și un loc cît mai comod în fotoliu. Să fi avut el, într-adevăr treabă, să presupunem, dar oare nu-i putea trimite plicul la sediul Miliției ? De ce acasă și tocmai seara ? De unde avea adresa lui ? Maria Cazacu îi făcuse o frumoasă im-

presie prin farmecul și sinceritatea ei, prin naturalețea cu care știa să întrețină o discuție, prin naivitatea și nevinovăția ce parcă se puteau citi în apa ochilor ei negri. Desigur, era convins că fata nu avea nici un amestec în toată povestea cu spargerea magazinului la care lucra, că nu știa altceva decît cele declarate, că era în afară de problemă. Firea ei rezervată, circumspectă, cu grijă să nu supere sau să deranjeze pe careva, aerul ei de școlăriță cuminte, ca și viața destul de retrasă pe care o ducea, argumentau suficient pentru această concluzie. Iar cît privește părerile ei despre cei care o curtau, despre bărbați în general, ele nu făceau decît să-i emancipeze adolescența, vroindu-se destul de matură în ceea ce privește asemenea lucruri. Un singur lucru îi era neclar căpitanului și anume, pentru care motiv, în seara aceea, cînd fusese la ea în vizită, auzind pe cineva bătînd la ușa de fier a verandei, ieșise și se întorsese, spunînd că nu era nimeni. Dicu plecase la cîteva minute, înadins se grăbise să încheie vizita și zorind pasul puțin mersese aproape la cîțiva metri în urma celui ce părăsise curtea casei de pe strada Rovine 46. Acesta nu era altul decît Ferdinand Pasăre. Silueta lui atît de cunoscută, înalt, cu părul lins, fruntea lată și sprîncene stufoase, cu favoriții pînă la bărbie, cu mersul lui elastic, puțin săltat, totul îl identifica în noapte, cu atît mai mult cînd trecea pe sub lumina becurilor înșirate din loc în loc deasupra străzii. Dicu o întrebase pe Maria, dacă la fel ca și Vanete, Ferdinand Pasăre îi face vizite și ea negase categoric acest lucru. De ce oare ? Sau în seara aceea profesorul de dans venise pentru prima oară, curios să afle de ce lipsise Maria de la repetiția generală a noului lor spectacol ? Și pomenindu-se cu el la ușă, știind că are și un musafir înăuntru în persoana căpitanului de miliție, ea îl refuzase precipitat și categoric, fără să-i mai dea vreo explicație. Așa ar fi fost crezute lucrurile, pînă în urmă cu două zile dimineața, ca și pînă în dimineața de ieri, cînd Iordache venise și raportase că în ambele nopți, în jurul orei 24, fata venise acasă însoțită de Ferdinand Pasăre, că acesta intrase și stătuse cam o oră și jumătate, aproape două, după care plecase către centrul orașului, călcînd rar ca un bărzoi, de fiecare dată fluierînd, pe semne ca să-și

treacă urîtul prin cartierul mărginaș al Cărbunarilor. Cu alte cuvinte, profesorul de dans o vizita pe Maria Cazacu ! Vizite la miezul nopții, după spectacol, discrete, ca să nu atragă atenția nici unui curios. O plăcea ? Evident că da. Dicu și-a dat seama din felul cum îi pleda cauza nevinovăției ei în povestea cu spargerea magazinului, cum îi remarca talentul și posibilitățile artistice, cum îi întrezărea viitorul în lumea baletului, a dansului modern. Dar, oare, ea îl plăcea ? Fata dăduse un răspuns în seara aceea și Dicu și-l aducea perfect de bine aminte, dar din acel răspuns reieșea că îl aprecia numai celebritatea în dans și atît și că profesorului îi lipseau gingășia, curtoazia, amabilitatea, tandrețea, calități pe care le avea din plin Dinu Vanete. Dar poate că în ultimul timp, Maria Cazacu trecuse peste toate acestea sau poate că Ferdinand Pasăre încă nu arătase tot ce poate într-o poveste de dragoste și abia acum se desfășura cu întreaga-i gamă de sentimente de care era capabil, o copleșise pe fată și iată, acum nu numai că-l primește în vizită, dar accepta să-i intre în casă chiar după miezul nopții ! Acest profesor de dans, de fapt un instructor ca oricare altul, era după cum îl cîntărise bine Dicu, un refulat, un tip ce se socotea neînțeles, care credea că nu i se acordă de către cine trebuie girul întregii lui valori artistice, se socotea o celebritate, fără posibilități de a-și etala talentul și tot ce știa în arta dansului modern. Din informațiile ce le avea, Dicu trăsese unele concluzii destul de certe în privința lui Ferdinand Pasăre. Tot ce făcea el în acest oraș sau pe unde mai colindase, devotamentul lui nemărginit în muncă, ambiția de a promova în masele largi frumusețea dansului modern („tovarăși, mișcările noilor figuri de dans dezvoltă inteligența, fortifică sănătatea, întăresc robustețea trupului și avem nevoie în țara noastră de un tineret viguros, puternic ca să ducă înainte realizările socialiste de azi...“), toate aceste zbateri ale lui Ferdinand Pasăre, în aparență cinstite, drepte, nu erau făcute decît din interes, pentru a i se acorda încrederea de care simțea că este ocolit de foarte multă lume. Nu fuseseră rare cazurile cînd în discuții, în diferite împrejurări, tînjind după viața barurilor din Occident sau a revistelor de varieteu, afirmase că acolo și numai acolo, cu toate că

este la o vîrstă cînd de obicei devii din dansator simplu spectator, se mai putea afirma totuși ca balerin de cabaret sau pentru teatrul muzical...

Meciul se terminase, la televizor începuse o emisiune dedicată unor tineri artiști amatori și Dicu prins în vîrtejul gîndurilor nici nu-și dăduse seama cînd trecuse timpul. Obosit, se ridică, aprinse lumina, se duse apoi la oglindă și se privi îndelung. În ultimele zile, fața parcă i se lungise, îi apăruseră cîteva riduri și ochii îi erau destul de înroșiți, de parcă priviseră numai la flăcările unui foc. Cercetările, în legătură cu dosarul „Magazinul Central" îi măcinaseră nervii. Se făcuseră cîțiva pași buni pe calea depistării autorilor infracțiunii, dar acești pași parcă erau șovăielnici și nu cutezau să meargă mai departe. Dumitrică se dusese și stătuse de vorbă cu acel Titi Dobrescu, lăcătuș la „Mondiala", cel ce confecționase cheia lui Stelian Bărbuncea și băiatul declarase cu sinceritate că executase numai o singură piesă pentru că de fapt numai una i s-a dat ca model. El n-a văzut nici un inel cu alte chei, nu mai multe, dar nici măcar două una lîngă alta. Avea martori mai mulți băieți din atelier și chiar pe unul dintre meșteri, un om în vîrstă, care-l găsise lucrînd și căruia îi ceruse permisiunea să facă dublura acelei chei pentru un coleg din echipa de fotbal. Băiatul pierduse cheia ce i-o dăduse logodnica și nu avea cu ce mai intra în cameră. De fapt, așa îl mințise Stelian Bărbuncea și numai cînd Titi Dobrescu văzu că Miliția se interesa de chestiunea asta, înțelese că la mijloc e ceva necurat, speriindu-se de-a binelea. De dimineață fusese invitată la sediul Miliției și Silvia, prietena lui Stelian, vînzătoare la magazinul „Central". De cum intrase în biroul lui Dicu, fata mică, slăbuță, aproape firavă, începuse să plîngă, spunînd printre suspine că nu știe nimic, n-a văzut nimic, a auzit numai luni dimineață de spargere și atît.

— De cît timp îl cunoști pe Stelian Bărbuncea? o întrebase căpitanul calm și-i ceruse să se liniștească, invitînd-o totodată să ia loc pe scaun. E prietenul dumitale; nu?

— Da... e... o cunoștință a mea, vorbi ea moale, așezîndu-se.

— Ei, de cînd îl cunoști ?

— De pe toamnă. A venit la noi la magazin, zicea că e nepotul domnului Vanete. Mi-a cerut să probeze o pereche de pantofi, că știți, eu lucrez la raionul de încălțăminte. Și i-am dat pantofii... Și el a zis că pot să fie de ginere ? Că vrea să caute o fată să se însoare... De-un exemplu pe mine... Și eu am rîs... Și el a rîs... Și uite așa, după masă am servit cîte un șerbet la „Trandafirul" și seara o bere la un local...

— Dumneata ai fost vreodată la domnul Vanete acasă ?

— Am fost. Am fost cînd ne-a chemat dumnealui pe mai multe fete să-i spălăm geamurile, că zugrăvise...

— Numai atunci ?

— Numai. Nu ne-a mai chemat altădată, n-a mai avut nevoie.

— Dar așa... invitată de una singură... la un coniac... la o ciocolată... mă înțelegi, dumneata...

— Înțeleg că doară nu-s așa proastă... dar nu... nu m-a chemat...

— Cunoști dacă prietenul dumitale Stelian Bărbuncea are o cheie de la apartamentul domnului Vanete ?

Fata tăcu și-și plecă privirea. Ținea mîinile în poală, le frămînta, trăgea cu coada ochiului cînd și cînd către Dicu, apoi iar își frămînta mîinile, parcă o încerca o neliniște.

— Spune, cunoști ?

— Da, cunosc...

— Cum a făcut el rost de cheia asta ? Te rog să-mi spui. Noi știm totul, de la el știm, vrem numai să confirmi și dumneata.

— Păi cum să facă rost ? ridică fata privirea, cu lacrimi în ochi, mi-a spus, măi Silvio, știu că unchiu-meu cîteodată dimineața vă dă vouă fetelor cheile să deschideți magazinul, uite, cînd ți le mai dă, vezi că e una galbenă, lipește-o repede de-o bucată de plastilină și după aia îmi dai plastilina, dar bagă seama să nu turtești plastilina că n-am făcut nimic. Ei, și într-o dimineață stăteam vreo cîteva fete în fața magazinului, cînd a venit domnul Vanete cu mașina, a oprit, s-a apucat să umble pe la motor

și a strigat la una dintre noi să venim, să luăm cheile și să deschidem, că trecuse ora. Am dat fuga eu. Aveam plastilina în buzunar, umblam cu ea de vreo două săptămîni, că mă tot sîcîia Stelică, dacă am făcut ceva sau nu...

— Și ai luat forma cheii, nu ?

— Da, am luat forma cheii, confirmă fata suspinînd. A fost ușor, de la mașină pînă la ușa magazinului puteam să iau forma la toate cheile...

— Avea mai multe pe inel ?

— Avea, multe și felurite, într-un toc de piele, dar eu am băgat-o în plastilină numai pe aia galbenă așa cum mi-a spus Stelică...

— La celelalte nu le-ai luat forma ?

— Nu, ce să facă Stelică cu ele ?

— Dar de ce avea el nevoie de cheia de la apartamentul unchiului său ? ceru lămurire căpitanul.

— Zicea că acum, vara, cînd pleacă domnul Vanete la mare, se duce în fiece an, că are reumatism, zicea că atunci cînd e dumnealui plecat, noi doi să mergem și să stăm acolo, că stăm împărătește, are baie, frigider, televizor, stăm, mîncăm, dansăm, adică facem și noi un fel de concediu mai ca lumea, că ne tot întîlnim prin parc sau pe unde se poate...

— Aha, va să zică asta era problema ?

— Asta. Așa a zis Stelică. El a făcut planul ăsta...

— Bine, uite hîrtie, toc, cerneală, scrie tot ce mi-ai spus mie aici. Apoi te iscălești...

— Dar pățesc ceva ?

— Nu pățești nimic. Scrie de-a fir a păr tot ce știi în legătură cu prietenul dumitale, cu cheia, cu planul să intrați la domnul Vanete în casă, cu tot, ai înțeles ?

— Am înțeles...

După cele declarate de fată, să fi fost numai ăsta scopul procurării cheii de către Stelian Bărbuncea ? se întrebase deseori Dicu. De fapt tot asta declarase și el. Dar dacă, așa după cum i-a dat în gînd să ia forma unei chei, pînă la urmă le-a luat forma la toate ? Spunea că vroia să-i facă un rău unchiului său din pricina Silviei, dar lucrurile nu stăteau nici pe departe așa. El a lipsit în noaptea de sîmbătă din cantonament, fata a

declarat că au fost împreună la ea acasă, tot ce este posibil, dar dacă amîndoi în loc să stea acasă, s-au dus și au intrat în magazin ? Într-unul din interogatorii, Stelian Bărbuncea declarase că știa să conducă mașina, chiar îl pasionau automobilele, de multe ori însoțise un prieten de-al său cu basculanta afară din oraș, la cărat pietriș, și acela îi dăduse de cîteva ori volanul. Nu putea oare Stelian Bărbuncea, avînd toate cheile de pe inel la dispoziție, dubluri bineînțeles, să se fi dus cu prietena lui, cu Silvia, și ca să se grozăvească, știindu-l pe unchiu-său la bar de unde în nici un caz nu ieșea înainte de terminarea programului și asta cam pe la miezul nopții, deci știindu-l pe Vanete în localul de distracție, el să o fi invitat pe fată la o plimbare cu Trabantul care stătea degeaba în fața barului Colorado ? Apoi pe drum, rătăcind pe diferite străzi sau chiar afară din oraș, avînd cheile magazinului la îndemînă, le venise ideea spargerii magazinului, mai bine zis a deschiderii seifului de unde să ia ceasuri și bijuterii. Hotărîndu-se, au oprit mașina pe strada laterală, dar s-au gîndit că nu e bine ca Stelică să intre pe ușa principală, cu toate că avea cheile, întrucît paznicul de noapte cam patrula prin acel sector, ci să se folosească de scara de incendiu, să spargă un geam tocmai sus și să intre pe acolo. Și chiar așa poate că a și procedat Stelian Bărbuncea. Dar cînd a ajuns în seif și a dat peste statuetă, și-a zis că aurul din ea face cît toate ceasurile și bijuteriile la un loc, că e mai ușor de transportat, cu alte cuvinte a renunțat la planul inițial și a luat numai statueta. Coborînd scara de incendiu să iasă afară, i-a ieșit în întîmpinare fostul magistrat, crezînd că e domnul Vanete. Un martor deci nepoftit. O simplă lovitură de karate, Stelian doar învățase și așa ceva la clubul „Gloria“ și, cum bătrînul suferea de inimă, s-a și produs stopul cardiac. Apoi, grăbindu-se să părăsească locul faptei cu mașina, neîndemînatec, a lovit-o de tomberonul gunoierului, spărgînd una din lămpile de stop...

Raționamente posibile... Dar și raționamente fără o acoperire doveditoare. Pentru că Stelian Bărbuncea se încăpățînase să declare că ar avea vreun amestec în toată povestea magazinului „Central“. Recunoștea că a confec-

ționat o singură cheie. Confruntat cu Silvia a recunoscut și faptul că, așa după cum a declarat și ea, vroia ca în absența unchiului plecat la mare să stea împreună în apartamentul acestuia. Atît și nimic mai mult. Nici urmă de furt. Sau de jaf... De ce să-l fure pe unchiul său? Și-apoi ce să fure de la el? Haine? Lenjerie? Ce să facă cu ele? Bani, mai treacă-meargă, dar știa că banii îi are depuși la CEC și nu ținea nici o lețcaie în casă... Așa că unicul scop a fost cel declarat. Și de el și de fată... E un băiat cinstit, nu s-a certat cu nimeni, n-a făcut scandal, n-a furat nimic, e prima dată cînd urcă scările Miliției...

În seara aceea, Dicu s-a culcat foarte tîrziu. Era obosit, dar somnul l-a ocolit pînă mult după miezul nopții. Pentru că făcea ce făcea, dar gîndul îl ducea iară la ancheta ce-o desfășura pentru elucidarea cazului de la magazinul „Central". Și parcă-i era ciudă că timpul trecea și cu cît trecea nu reușea să urnească din loc această afacere ce-l neliniștea într-atît de mult.

Dimineața, cînd se duse la birou, primul care-l vizită, fu sergentul major Iordache.

— Să trăiți? Vești noi, tovarășe căpitan...

— Ia s-auzim, Iordăcuță! zise Dicu, plăcîndu-i totdeauna să-l dezmierde în acest fel pe tînărul subofițer ce avea un chip de băiețandru, cu ochii albaștri, blînzi și obrazul ce n-a cunoscut încă lama sau briciul. Ia zi-i, băiețaș...

— Aseară, pe la orele nouă, a sosit domnul acela din Franța...

— Domnul Prosper Gavrilesco...

— Dumnealui. A venit, a deschis larg porțile și a băgat mașina în curte, acolo la Rovine 46. Apoi, liniștit, calculat, de, ca om al casei, a scos cheile din buzunar, a descuiat veranda în față și și-a dus sus vreo trei geamantane grele, din piele, strînse în curele late. După un timp, a deschis ferestrele din stînga verandei, deci din camera vecină cu a domnișoarei Cazacu, a dat perdelele la o parte și a stat multă vreme în dreptul pervazului fumînd din lulea și privind curtea, strada, salutînd vecinii dintr-o parte și alta a casei care se vede treaba că-l cunosc...

— Așa, și apoi ?

— Cam pe la orele zece și un sfert a închis fereastra, a ieșit în curte cu un balonzaid pe umeri, tot cu luleaua în colțul gurii, a încuiat ușa la verandă, apoi poarta la casă și a plecat către oraș. Pe jos. A intrat la barul „Colorado".

— Tu ce-ai făcut ?

— M-am dus și eu la bar.

— Foarte bine. Și ?

— Domnul francez s-a așezat la o masă, a comandat ceva băutură, iar după un timp, văzînd programul de balet, a chemat un chelner, i-a dat un bilet pe care l-a scris pe loc, rămînînd în așteptare. Așa cam pe la orele unsprezece, după ce s-a terminat programul de balet pe ring, domnișoara Cazacu și cu domnul Pasăre au venit la masa lui. Domnișoara l-a prezentat pe francez domnului profesor Pasăre, atunci s-au cunoscut, pentru că amîndoi bărbații s-au ridicat în picioare și și-au dat mîinile peste masă cu foarte multă amabilitate. Pe la orele două noaptea au venit toți trei către strada Rovine. Au intrat în casă, de unde pe la trei și jumătate a ieșit numai profesorul de dans și a plecat.

— Ceilalți doi ?

— Pe rînd s-au stins luminile și la fereastra domnișoarei și la cea a musafirului din Franța. Asta e tot...

— Bine, Iordache... se arătă mulțumit căpitanul. Îți mulțumesc, ai făcut treabă bună ! Ești liber...

— Mai am ceva, tovarășe căpitan, să vă raportez...

— Spune...

— A născut nevastă-mea. Două fetițe. Gemene...

— Ce vorbești, Iordăcuță ? se bucură sincer Dicu. Te felicit dragul meu, te felicit din inimă !

Și-i întinse mîna peste birou, strîngîndu-i-o de cîteva ori tare, bărbătește.

— Cînd a născut ?

— Azi noapte pe la trei. De dimineață, înainte de a veni la serviciu, am trecut pe la maternitate...

— Cînd sînt orele de vizitare acolo ?

— Joi de la trei la cinci...

— Să-mi aduci aminte, vin și eu, te voi însoți, zise binevoitor căpitanul. Vreau să-i prezint soției tale personal felicitările, odată cu un buchet de flori...
— Vă mulțumesc, tovarășe căpitan, să trăiți !

11

Găsindu-se deja o pistă pe care să avanseze cercetările pentru descoperirea infractorului — era limpede că Trabantul fusese luat din fața barului de către Stelian Bărbuncea, dar nu era certă pătrunderea acestuia în magazin — și nefiind probe concludente împotriva lui Dinu Vanete, responsabilul „Centralului" a fost lăsat liber, să-și vadă de treburile lui. Așa că omul s-a prezentat de îndată la magazin și și-a reluat munca.

— Gata, s-au lămurit lucrurile, domnule Vanete ? îl întreba unul și altul, întîlnindu-l.

— S-au lămurit ! explica el categoric. Un nepricopsit de nepot, rudă cam îndepărtată, se face vinovat de tot ce s-a întîmplat. Este încă în cercetările Miliției...

— Dar cum ?

— Nu știu... nu mă întrebați nimic... nu cunosc nimic. Miliția are cazul în mînă, se va vedea mai tîrziu...

Chiar în dimineața prezentării lui la serviciu, a intrat la el în birou Maria Cazacu. Fata era îmbrăcată în halatul albastru de magazin, cu guleraș alb, scrobit. Ca întotdeauna, frumos pieptănată, cu genele rimelate și discret fardată, părea o păpușă cu ochi negri ce coborîse de undeva din rafturile unde se aflau jucării pentru copii.

— A, dumneavoastră ? ! se mirase Vanete și de îndată simți cum o fierbințeală îi năvălește în tot corpul. Bine v-am găsit !

— Bună dimineața ! ciripi Maria, zîmbind, și-i întinse mîna șefului său, care se și grăbi să i-o sărute. Ce faceți ? S-a terminat totul ?

— Încă nu, dar anchetatorii sînt pe urmele cele bune, vorbi Vanete, oferindu-i fetei un scaun și rugînd-o să ia loc. Am intrat într-o belea fără să am un gram de vină...

— Vai, am crezut că înnebunesc, nu alta! zise Maria complet afectată, cu glasul umbrit de dezolare. Am avut zile de groază și nopți de coșmar gîndindu-mă la dumneavoastră. Vă știam nevinovat, afară de orice acuzare și pot spune că am suferit în aceeași măsură ca și dumneavoastră...

— Vai, porumbița mea! exclamă mai mult șoptit Vanete și prinzîndu-i mîna i-o sărută din nou. Clipă de clipă m-am gîndit numai la dumneata... Ce faci? Cum o duci?

— Cum știți, cu serviciul aici, după-amiaza repetiții, seara spectacole la bar...

— Merge treaba, merge?

— Destul de bine. Să știți că și profesorul meu a fost alături de dumneavoastră...

— Domnul Pasăre?

— El... Chiar a vorbit cu căpitanul de la Miliție, cu tovarășul Dicu, și m-am pomenit cu acesta într-o seară la mine acasă. Băiat foarte cumsecade, manierat, i-am vorbit deschis, m-a înțeles...

— Ce a întrebat? fu curios să afle Vanete, îmbrăcîndu-și și el halatul albastru de serviciu.

— Diverse chestiuni, mă rog, după mine lipsite de importanță, zise Maria, cu glas egal, în timp ce se juca mîzgălind o hîrtie cu un pix ce-l găsise pe biroul lui Vanete. Printre altele, ce mi-a atras atenția a fost faptul, neînțeles de el, că de ce mi-ați spus numai mie despre păstrarea statuetei în seif și altcuiva nu...

— Și ce i-ai spus?

— Că mă considerați foarte aproape de inima dumneavoastră și că... nu aveți nici un secret față de mine, nici chiar de ordin profesional... Nu mai vorbesc de unul sentimental...

— Să știi că așa este! vorbi Vanete teatral, cu ochii aprinși de-o neostoită dragoste. Vai, fericirea mea! Raza mea de soare! Bucuria mea!...

O prinse pe Maria de după umeri, și-o apropie de piept, o sărută fugar pe frunte și ea stătu cuminte, nu protestă în nici un fel, nu se împotrivi, plecă numai privirea, trăgînd cu coada ochiului către ușă să nu intre careva și s-o

surprindă în intimitatea aceea, deloc potrivită, cu responsabilul magazinului.

— Vreau să ne vedem, propuse Vanete, privind-o drept în ochi. Îți fac după-amiază o vizită ? Țin neapărat...

— Nu se poate... zise Maria, cu părere de rău în glas. A venit din Franța domnul Prosper...

— Proprietarul ?

— Da, el...

— Cînd a venit ?

— Aseară. Nici n-am știut. A venit acasă, a băgat mașina în curte și de-abia începusem programul la bar cînd m-am pomenit cu un chelner că-mi aduce un bilet. Era în sală ! Într-atît cred că m-am îmbujorat la față și m-am pierdut cu firea, că parcă nici picioarele nu le mai puteam mișca ! Nu m-a văzut niciodată dansînd... Sinceră să fiu, am fost tare emoționată, ca și în seara premierei cînd știam că de la o masă dumneavoastră mă urmăreați cu privirea...

— Dragostea mea...

— Și după program, împreună cu domnul Pasăre am fost la masa domnului Prosper, invitați de dumnealui, vorbi mai departe Maria, înflăcărată, gesticulînd veselă, expansivă. Știți ce a spus ? Că sînt foarte frumoasă, talentată și că la Paris aș putea face o carieră strălucită. M-ar ajuta dumnealui...

— Și cum, vrei să pleci ? se sperie de-a dreptul Vanete și o umbră îi întunecă pe dată chipul. Cum se poate asta ?

— Nu... A fost numai o vorbă așa, a domnului Prosper. Și profesorul de dans m-a lăudat. Vai, știți ce trist a fost zile în șir domnul Pasăre atît din pricina celor întîmplate la magazin, cît și a dumneavoastră ? șopti destul de convingător Maria. V-am spus, a vorbit chiar cu căpitanul Dicu pentru dumneavoastră și pentru mine, bineînțeles...

— Îi mulțumesc... Spune, reluă Vanete, poți veni la mine ?

— Azi ?

— Azi... mîine... poimîine...

— Nu, v-am spus, refuză politicos Maria. Repetăm două dansuri pentru vizionare și toate după-amiezele sînt ocupată...

— Dar seara, după programul de bar ?

— Trebuie să-l însoțesc pe domnul Prosper. Nu se poate să-l las singur... Stau în casa dumnealui... e musafirul meu... e normal să fiu o gazdă bună, nu ? Lăsați, după ce pleacă dumnealui la mare...

— Cînd pleacă ?

— Săptămîna viitoare...

— Bine, acceptă Vanete și-o mai cuprinse o dată pe Maria de după umeri, sărutînd-o de astă dată pe gît. Sînt răbdător...

— Vă rog...

Nu ieși bine din birou Maria, că intră ca o vijelie, aproape să se lovească de ea, Claudia Soreanu, văduva fostului magistrat, toată în doliu de sus pînă jos, cu o pălărie cu borurile mari, acoperită de-o voaletă de mătase neagră, în mînă cu o umbreluță ruptă, cu arcurile scoase și nelipsita-i poșetă jerpelită pe braț.

— A, ești liber, musiu ? începu ea să strige și lovi o dată cu umbreluța în birou, încît Vanete se sperie, își trase de îndată capul între umeri și i se păru că toate rafturile din juru-i i se prăbușesc după ceafă cu dosare cu tot. Liber, nu ? Cu intervenții... cu telefoane... cu relații...

— Doamnă... încercă Vanete să intervină. Stați să...

— Nici o doamnă, tîlhar de drumul mare ! lovi iară cu umbreluța în birou Claudia Soreanu, a cărei față, boită cu fard, arăta acum de parcă luase foc. Ce doamnă ! Ce să văd ? Ai să-mi dai zece mii de lei ! Scurt ! Numeri banii aici, în fața mea, acum ! Nu plec de aici, pînă ce nu-mi numeri banii !

— Ce bani, doamnă ? se apără Vanete, căutînd să fie cît mai calm. Ce bani ?

— Restul de bani pentru mașina ce-ai luat-o de la noi ! Zece mii de lei ! Hai, scoate banii !

— Doamnă, acești bani, zece mii de lei, i-am dat sîmbătă soțului dumneavoastră...

— Care sîmbătă ? În sîmbăta morților ? vru ea să fie zeflemitoare.

— Chiar... în sîmbăta cînd a murit domnul Soreanu... A venit dumnealui uite aici, la mine, în biroul ăsta și i-am numărat zece mii de lei. Chiar mi-a mulțumit că am fost de cuvînt și punctual...

— Bărbatu-meu nu mi-a adus acasă nici un ban!

— Asta nu mai știu! desfăcu larg brațele Dinu Vanete. Ce a făcut cu banii după ce a plecat de aici e treaba dumnealui.

— Ce crezi că i-a aruncat pe femei cum faci dumneata, domnule Rudolf Valentino cel scăpătat? Hai? Crezi că...

— Doamnă, vă rog să vă măsurați cuvintele! îi sări țandăra lui Vanete și de astă dată lovi el cu palma în birou. Cum de vă permiteți să mă insultați, aici, la locul de muncă? Cum îndrăzniți să debitați... să amenințați... asta să...

— Asta... neasta! i-o reteză văduva fostului magistrat, tot mai înflăcărată. Mie să-mi dai banii, tîlhar de drumul mare!

Vocea bătrînei răgușise, pe fața-i smochinită, cu ridurile încărcate de pudră și fard curgeau șiroaie de sudoare, pălăria îi căzuse pe ochi, iar pe sub borurile largi cît o streașină, acoperite cu voal negru, ochii ei scăpărau fulgere, amenințau, într-un cuvînt părea o fiară gata să sfîșie, să rupă cu dinții, cu ghiarele. În mînă, umbrela, și așa numai zdrențe, i se făcuse ferfeniță și de cîte ori lovea cu ea în birou, sîrmele arcurilor zbîrnîiau prelung ca niște coarde de vioară.

— Și de ce mă rog, musiu, n-ai venit la înmormîntarea lui bărbatu-meu? ceru ea, aproape strigînd, cu glasu-i răgușit. Că erai vinovat? Așa am citit în romanele polițiste că criminalul vine întotdeauna la înmormîntarea victimei, dar mătăluță ai dat bir cu fugiții? De ce?

— Doamnă, în primul rînd nu mă acuzați și nu mă faceți criminal, ridică vocea Vanete, cu vinele gîtului umflate, că să știți, vă dau în judecată pentru insulte! Nu eu l-am omorît pe soțul dumneavoastră! Asta-i! Iar cît privește participarea mea la înhumarea soțului dumneavoastră, trebuie să știți și poate că știți, eram reținut la Miliție. Desigur că veneam... Dumnealui a fost un om respectat de toată lumea...

— Pe care l-ai furat de zece mii de lei...

— Uite ce-i, doamnă, și cu asta am terminat! strigă Vanete, cu ochii ieșiți afară din orbite. Dumneata ești într-o ureche? Ai băut ceva tare? Nu te cunosc, madam, și gata! Eu n-am cumpărat mașina de la dumneata, ci de la soțul dumitale. Cu el am aranjat tranzacția, cu el am lichidat afacerea... Eu i-am dat cei zece mii de lei și gata... Ai vreo chitanță de la mine?

— De unde să am?

— Păi vezi? desfăcu iară larg brațele Vanete. A fost o singură chitanță a mea la dumnealui. A venit sîmbătă, i-am dat banii, mi-a dat chitanța, lucru ce am spus și la Miliție, că m-au întrebat acolo, și cu asta, basta! E bine? Pa și pusi!

— Pusi, hai? urlă deodată văduva și ridicînd umbrela îi croi una în cap lui Vanete, într-atît de fulgerător, încît acesta nu mai avu timp să schițeze nici un gest de apărare. Pusi pentru zece mii de lei, tîlharule! Na! Na! Na!...

— Doamnă... Huo, nebuno!...

— Na, pusi! Na! Na! Na!

Vanete se piti după birou, cu mîinile deasupra capului, în aer zbîrnîiau sîrmele și fluturau fleandurile fostei umbreluțe, pălăria cu voaletă nimerise pe unul dintre rafturi, iar apriga și îndurerata văduvă, cu resturi de pudră pe pieptii rochiei și gura rînjită ca o tigroaică, lovea fără cruțare, gîfîind și trîntind la sudalme de nu le puteai înțelege. După care, într-un tîrziu, obosită sau resemnată, ieși ca o vijelie, trecu prin magazin cu pas apăsat și grăbit, lovindu-se de clienți, bolborosind și blestemînd, și nimeri drept în stradă, pierzîndu-se în mulțime.

— La tribunal mă duc, tîlhar de drumul mare! amenința ea, vorbind de una singură, încît trecătorii întorceau capul și o urmăreau plini de curiozitate. Pușcăria te mănîncă!

După cîteva minute, prima care intră în biroul lui Vanete fu Maria Cazacu, speriată de moarte, cu palma la gură, neștiind ce se întîmplase.

— Porumbițo... bolborosi vag responsabilul, ridicîndu-se de după birou. Dă fuga peste drum la farmacie, la

domnul Frangulea, și adu-mi niște comprese sterilizate... Scorpia dracului de nebună !

În după-amiaza aceea, Dumitrică intră în biroul căpitanului, salută și rămase în poziția de drepți, lîngă ușă. Dicu scria ceva foarte atent, preocupat, aplecat mult deasupra hîrtiei. Înapoia lui fereastra era deschisă larg și de afară răzbea căldura zilei aceleia de vară. În curte, unul dintre șoferii milițieni ambala mereu motorul unui turism, făcînd un zgomot într-atît de tare, încît Dicu se ridică de la birou, se apleacă peste pervazul ferestrei și-i strigă aceluia să înceteze cu asemenea reglaje la mașini, treaba asta se face la garaj sau în altă parte, aici se lucrează și este nevoie de liniște...

— Am înțeles, să trăiți ! se auzi de jos vocea șoferului și după o clipă motorul tăcu.

O liniște adîncă se lăsă peste curte, aceeași liniște era acum și în încăpere, încît se auzea o muscă cum bizîie, lovindu-se mereu de geamuri, strecurîndu-se pe după perdele, fără să-și afle cale către lumina de afară.

— Ce-i, Dumitrică ?

— Tovarășe căpitan, vorbi de lîngă ușă plutonierul, am fost la biblioteca orășenească să cercetez colecțiile de ziare cum mi-ați ordonat dumneavoastră...

— Și ?

— Nu am găsit nici un ziar care să aibă cuvinte decupate...

— Dar ziare lipsă din colecție ai găsit ?

— Cîteva...

— Din ce zile ?

— O clipă că mi-am notat aici, zise Dumitrică și scoase din buzunar un carnețel, îl răsfoi și urmă : așa, va să zică din 14, 19, 22 și 24 luna asta...

— Și cele din luna trecută ?

— Lipseau patru numere la rînd...

— Din ce zile ?

— 23, 24, 25 și 26...

— Perfect ! exclamă Dicu și satisfăcut lovi cu palma în tăblia biroului. Este exact ce ne interesează. Spune-mi, există o evidență a celor ce fac lectura colecților de ziare sau de reviste acolo, la bibliotecă ?

— Există... Am studiat registrul...

— Și ?... N-ai dat peste vreun nume care să-ți atragă atenția în mod deosebit ?

— Nu...

— Mă gîndesc la persoanele pe care le avem noi sub reflector în cazul magazinului „Central", lămuri căpitanul.

— Am înțeles, însă nici unul dintre numele ce le-am citit nu mi-a spus ceva, zise Dumitrică parcă dezolat că nu putuse descoperi măcar pe unul dintre lectorii ce l-ar fi interesat pe căpitan.

— Bine, lasă că mă ocup eu mai departe de chestiunea asta. Ați anulat mandatul de percheziție la Dinu Vanete ?

— Da. A rămas numai pentru frizer...

— Spune că am ordonat să vină mașina în față și hai cu mine la ăsta acasă. Acum...

Peste un sfert de oră mașina gonea pe străzile orașului și nu după mult timp se opri pe strada Viforului la numărul 75, în dreptul unei case scunde, vechi, cu streșinile să atingă pămîntul, în față cu un cerdac din lemn afumat pe care erau întinse la uscat niște velințe rupte. În curte, pe lanț, un cîine jigărit ce zăcea întins la soare, în jurul lui învîrtindu-se cîteva rațe, măcăind să trezească tot cartierul. Ferestrele dinspre stradă ale casei erau mici, pătrate, cu geamurile prăfuite, înapoia cărora se deslușeau foarte vag niște perdele numai trențe.

— Bărbuncea stă în gazdă aici, tovarășe căpitan, zise Dumitrică coborînd din mașină. Cu chirie...

— Știu. Spune că la un pensionar, fost pe vremuri hingherul orașului...

— Toți s-au pricopsit pe vremea burgheziei, zise Dumitrică rîzînd, dar ăsta, proprietarul, nu și-a făcut rost nici măcar de-o javră mai ca lumea și vorba aia... lucra în materie !

Bătură în poartă și cîinele întins la soare înălță pentru o clipă capul, apoi își văzu de lenevеala lui și nu mai luă seama la nimic. Ieși în cerdac o bătrînă, cu o strachină în mînă și o basma neagră pe cap, coborî în curte dar nu auzi bătăile în poartă și se îndreptă spre cotețele păsărilor, undeva înapoia casei.

— Îi surdă, tovarășe ofițer! zise un factor poștal, călare pe-o bicicletă, cu geanta agățată de ghidon, ce tocmai se oprise, fără să descalece, ținîndu-se cu mîna de ulucile gardului. Intrați, nu vă fie teamă, cîinele ăla nu latră nici după muște!

— Ne trebuie doi martori, șopti Dumitrică, deschizînd poarta și făcînd loc căpitanului să intre. Unul e factorul...

— Da, și mai cheamă un vecin...

Nu după mult timp, Dicu încerca să stea de vorbă cu bătrîna, o femeie slabă, gheboșată, cu basmaua neagră trasă mult peste ochi, cu niște mîini uscate, cu degete lungi, noduroase ca niște rădăcini de hrean. Căpitanul întreba una, ea răspundea alta, nu se înțelegeau deloc, încît pînă la urmă pe Dumitrică îl umflă rîsul.

— De ce rîzi? se întoarse Dicu către el zîmbind.

— Păi dumneavoastră o întrebați unde stă băiatul și ea spune că nu-i acasă bărbatul!

— Surda nu aude, dar le potrivește! interveni factorul care se rezemase de pălimarul cerdacului, cu șapca dată pe ceafă și creionul chimic după ureche.

— Nu bolește, nu! zise bătrîna către poștaș. Îi plecat la țară. Avem niște vite...

Căpitanul n-o mai ascultă. Intră în casă, făcu semn și Dumitrică îl urmă. Casa avea două odăi. Era ușor de văzut, în care locuia Stelian Bărbuncea. Cea dinspre stradă. De un cui, în ușă, era agățat balonzaidul cu pricina, pe spătarul unui scaun se vedeau o pereche de pantaloni cadrilați, o cămașă tinerească, iar jos, lîngă pat, două perechi de pantofi prăfuiți. Pe masă, rezemată de o cană cu apă, o fotografie înfățișîndu-l pe el în poarta echipei de fotbal, într-un salt după mingea aflată mult deasupra capului său.

— Luați ceva de aicea? întrebă bătrîna grijulie și speriată în același timp, trecînd înaintea căpitanului. Dar Dicu nu-i răspunse, tot nu-l înțelegea, îi făcu numai un semn cu mîna să-și vadă de treabă, că nu se întîmplă nimic.

Dumitrică nu mai stătu mult pe gînduri, trase de sub pat o valiză din placaj, o deschise și cotrobăi prin ea. Mai nimic deosebit: trei cămăși murdare, ciorapi, două

caiete de prin timpul școlii, cravate, un pulover vișiniu, un prosop și un halat de frizer cam ponosit, mototolit, în care era învelită o cutie de lemn lustruit, înăuntru cu scule de tuns și de bărbierit, noi nouțe. Într-un dulap de haine era agățat un costum de croială modernă, un palton și o scurtă de vînt, iar sub ele, făcută sul, o plapumă cam veche, cu smocuri de lînă ieșite din loc în loc, legată la mijloc cu o sfoară.

Căpitanul făcu un semn cu capul și Dumitrică începu să scotocească prin buzunarele hainelor și ale paltonului. Și nu mică-i fu mirarea, cînd, într-unul dintre ele, dădu peste trei ceasuri de mînă „Doxa“, un altul de damă, micuț, marca „Tellus“, toate cu etichetele prețurilor încă nedesprinse, două brățări din duble, două verighete negravate, un stilou „Pelikan“ și niște butoni de cămașă cu monogram, reprezentînd litera S...

— Ia uitați ce-i aici, tovarășe căpitan ! zise Dumitrică mirat și puse totul pe masă lîngă cana de apă. Ce spuneți ?

— Bănuiesc că-s luate de la magazin...

— Păi ăsta-i spărgător în lege, nu glumă ! spuse Dumitrică, cercetînd pe rînd fiecare ceas în parte. Îs noi...

— Lasă-le că le luăm cu noi, vezi după plapuma aceea, mi se pare că e ceva și acolo...

Plutonierul se aplecă, scotoci, dar nu dădu nimic la iveală. Trase și sertarul mesei, se uită pe sub saltea, pe după o icoană și două tablouri prinse în perete, deschise ușița la un godin, aflat în colțul odăii, după care se întoarse către căpitan și ridică din umeri.

— Cam asta-i, tovarășe căpitan ! Altceva...

— Unde o fi pus statueta ? Că ăsta e autorul...

— Nu știu, nu pot ști, răspunse evaziv Dumitrică. Ei, n-o ține el acasă. Poate a dat-o cuiva sau deja a vîndut-o... Dar stau și mă întreb, urmă plutonierul, cum de a luat ceasurile astea și la inventar Vanete a spus că nu-i lipsește nimic ?

— L-ai crezut ? zîmbi căpitanul privind verighetele cu atenție. Ce interes avea să spună că-i lipsesc cîteva ceasuri ? Ca să-l punem să inventarieze întregul magazin ? Cred că el nici nu știe bine ce are în gestiune. Hai, în-

tocmește procesul verbal. Să-l semneze martorii, ca să plece oamenii unde au treabă...

Dumitrică luă un scaun, se așeză la masă, dădu cana de apă mai încolo și începu să scrie. Bătrîna stătea deoparte, privind neliniștită în toate părțile, neștiind ce caută în casa ei cei doi milițieni, factorul poștal și Ghiță Bălan, vecinul. Într-un tîrziu, se apropie de căpitan și-l întrebă, întinzînd și-o ureche către el, cu palma făcută pîlnie, gata să și primească răspunsul :

— Se mută de aici domnul Stelică, maică ?

— Nu, nu se mută, clătină capul a negație Dicu, țipînd la urechea bătrînei. Facem o cercetare...

— Ce are ?

— Facem anchetă, înțelegi ? An-che-tă...

Femeia holbă ochii, îi privi pe rînd cînd pe factor, cînd pe vecinul său, un bătrîn mic și slab, într-o flanea cenușie, cu un basc mototolit pe cap, pensionar, desigur, și apoi se dădu un pas înapoi și rămase în așteptare. Nu pricepea nimic, nu-și dădea seama de ce-i umblaseră oamenii ordinei prin lucrurile chiriașului ei. De un singur lucru îi era teamă : să nu se mute băiatul, că-i plătea chirie destul de bunicică, la timp, și era și un om potolit, venea devreme acasă, nu se ținea de chefuri ca alții, o mai ajuta ici-colo și în gospodărie...

Dumitrică termină de scris, căpitanul luă hîrtia și i-o întinse bătrînei să semneze. Văzuse și ea cum fuseseră găsite ceasurile și celelalte în buzunarul paltonului chiriașului său.

— Ce să fac, maică ? întrebă ea speriată, privind stiloul din mîna căpitanului.

— Semnează aici ! îi arătă Dicu un loc în josul paginii. Și dumneata ești martoră, ai văzut ce-am găsit, e chiriașul dumitale, țipă Dicu, înroșindu-se de-i plesneau vinele gîtului. Zic să tragi o semnătură...

— Nu e secătură, maică, nu, e băiat bun... molfăi ea cuvintele între gingiile uscate.

— Bine, e bun, dar semnează aici !

— Pînă la urmă ea înțelese, scuipă pe degetul mare și-l apăsă lîngă semnătura lui Dicu, mînjindu-i acestuia scrisul cu cerneală.

— Mi-o făcuși, băbuțo! se supără el și-i întinse factorului stiloul. Semnă apoi și vecinul pensionar. Lasă, că ori cu semnătura dumitale, ori fără, tot aia este! Hai, Dumitrică...

12

La un sfert de oră după ce-au ajuns la sediul Miliției, căpitanul Dicu îl trimise pe Dumitrică să cerceteze la magazinul „Central" dacă ceasurile, verighetele, brățările și stiloul proveneau din marfa acestuia și să vină degrabă cu rezultatul. Iar el telefonă să-i fie adus Stelian Bărbuncea din camera unde era reținut.

Peste puțin, tînărul frizer intră în birou, tot cu părul înfoiat, puțin adus de spate, speriat, privind nedumerit în toate părțile. Desigur, credea că dintr-o clipă într-alta va apare și Dinu Vanete și va avea loc o nouă confruntare.

— Ia loc! îl pofti căpitanul și Stelian Bărbuncea se așeză ușurel pe scaun, mai mult cu teamă, spunînd un „mulțumesc" abia auzit, pe șoptite. Ei, te-ai mai gîndit ce să ne spui?

— Ce să vă spun?

— Păi nu știi de ce te faci vinovat?

— Nu... A, cu cheia aceea...

— Cu cheia aceea, cu altele cu care ai deschis seiful de la magazinul „Central"...

— Eu? făcu ochii mari Stelian Bărbuncea. N-am deschis nici un seif, zău, pe viața mea dacă vă mint! vorbi el precipitat.

— Ai spus că sîmbătă noaptea ai petrecut-o cu prietena dumitale, cu Silvia, la ea acasă, așa este?

— Da, așa este...

— Dar ea spune că nu e adevărat, că v-ați plimbat mai întîi cu mașina unchiului dumitale, cu Trabantul pe care l-ați văzut parcat în fața barului „Colorado"...

— Nu e adevărat, tovarăşe căpitan, minte! protestă vehement Stelian Bărbuncea. De plimbat ne-am plimbat, dar altă dată, nu atuncea.

— Cînd?

— Mai de mult, nu mai ţin minte, în orice caz la puţin timp după ce a cumpărat unchiu-meu maşina, mărturisi fără rezerve Stelian Bărbuncea, prinzînd parcă glas.

— Ţi-a dat domnul Vanete maşina?

— Nu, am luat-o eu... aşa, fără ştirea lui, că din partea lui, sufletul! Nu ţi-ar face o bucurie nici măcar cu un leu!

— Cum ai luat-o?

— Foarte bine, de la el din faţa blocului. Era plecat la Bucureşti pentru trei zile, la nişte contractări, şi mi-am zis că n-ar fi rău să mă plimb şi eu cu maşina. Eu n-am altă posibilitate, îs băiat sărac, şi am vrut să-mi fac damblaua asta...

— Fără permis de conducere?

— Păi de unde să am?

— Deci eşti contravenient la legea circulaţiei...

— Dar ce, m-aţi prins la volan fără acte? sări speriat frizerul. Nu m-aţi prins. Şi atunci? Se poate, tovarăşe căpitan, să-mi faceţi răul ăsta! Am vrut să-i arăt Silviei ce-s în stare şi i-am arătat. Asta este! Făcusem chiar un pariu că pot umbla cu maşina...

— De unde ai avut cheile maşinii?

— A, păi nu v-am spus data trecută? se miră Stelian Bărbuncea şi se aşeză mai bine pe scaun. Atunci să vă spun acum. Cînd a luat unchiu-meu maşina de la judecătorul ăla ramolit, a luat-o cu un rînd de chei. Într-o zi, cînd îl ajutam s-o spele, m-a trimis să-i cer judecătorului şi al doilea rînd. Am fost, le-am luat, dar lui i-am spus că ăla nu le găseşte şi are să i le dea altă dată. Apoi unchiu-meu a uitat şi... gata!

— Nu le-ai luat forma cu plastilină aşa cum ai procedat cu cea de la apartament?

— Pe viaţa mea că ce v-am spus este adevărat!

— Deci, sîmbătă noaptea, împreună cu Silvia, te-ai plimbat cu Trabantul, nu?

— Tovarăşe căpitan, zîmbi Stelian Bărbuncea, nu mă luaţi cu vorba că nu ţine, să ştiţi. Pe viaţa mea! Nu v-am spus că sîmbătă noaptea am fost la fată acasă?

— Ea spune că ai plimbat-o cu mașina...
— Ce, este aiurită? se revoltă frizerul. Poate că a visat. Am fost la ea acasă, pe viața mea...
— Cîte ceasuri ai acasă, poți să știi? întrebă repede căpitanul. Ia spune!
— Ce să am? N-am nici un ceas...
— Dar astea le cunoști? și Dicu trase sertarul și puse pe birou tot ce găsise în buzunarul paltonului, la percheziția de la domiciliul lui Bărbuncea. Uite, trei ceasuri „Doxa", unul mic „Tellus", brățările astea... ei, le cunoști?
— Da, le cunosc, mărturisi moale frizerul.
— De unde le ai?
— Dar dumneavoastră de unde le aveți?
— De la dumneata, de acasă...
— Aha, își luă el seama, ați fost pe-acolo...
— Am fost. Ei, de unde le ai?
— Le-am cumpărat...
— De unde și cînd?
— De la magazinul „Central", astă-primăvară.
— Ce făceai cu atîtea ceasuri?
— Păi, simplu: în toamnă am ieșit pe locul întîi cu echipa de fotbal, ni s-a dat o primă grasă, apoi am mai cîștigat și eu ceva bani și ce mi-am zis? Nu-i țin la CEC, n-are rost, ia să-i cumpăr tatei și lui frate-meu cîte un ceas, bineînțeles și mie, să-i iau și Silviei unul, pe care să i-l ofer cadou cînd ne logodim, odată cu verighetele, iar brățările le-am cumpărat pentru surorile ei, că are două surori, una e moașă, alta e taxatoare la autobuze. Și uite așa... gata banii...
— Și stiloul?
— Pe ăla l-am găsit... La stadion l-am găsit...
— Dar văd că e nou...
— Păi dacă nou l-a pierdut ăla care l-a pierdut? Eu ce să fac? Așa l-a pierdut, așa l-am găsit...
— Spune, ai certificate de garanție pentru ceasurile pe care le-ai cumpărat de la magazin? Că, știi, se dau niște certificate de garanție...
—Da, știu...
— Ei, le ai?

— N-am primit așa ceva. Pe viața mea, dacă am primit! Că dacă mi se dădeau, le luam. Îs bune la ceva?

— Desigur...

— Uite că nu mi-au dat, n-am luat...

— Cunoști vînzătorul sau vînzătoarea care ți-a dat ceasurile și brățările?

— Nu mai țin minte. Poate să-i cunosc...

— Dar statueta unde ai ascuns-o?

— Care? Aia cu chestia de la magazin... cu spargerea magazinului... cu seiful...

— Ei, aia, unde este? Hai, spune repede, îl zori căpitanul. Dacă declari singur se va ține seama la judecată... insistă căpitanul.

— Pe viața mea, dacă știu ceva! se apără Stelian Bărbuncea. Nici nu știu cum arată o statuie din astea...

— Dar Silvia spune că a văzut-o. Cînd te-ai întors în noaptea aceea de la magazin, i-ai dat-o ei s-o țină în brațe, pînă la mașină, era destul de grea...

— Zău că ori a fost beată cînd a spus chestiunea asta, ori s-a aiurit! Pe viața mea! Păi de unde pînă unde să-i dau ei statuie, cînd în noaptea aceea am fost la ea și n-am umblat cu nici o mașină?

În acest timp intră Dumitrică și puse pe biroul căpitanului o notiță, după care se retrase, aruncînd o privire fugară lui Stelian Bărbuncea.

— A, domnu' arbitru! tresări frizerul. Să trăiți! și-i zîmbi plutonierului, galben, forțat.

Dumitrică se făcu a nu-l fi auzit și ieși degrabă, așa după cum și intrase. Dicu citi notița aceea de cîteva ori, apoi o puse deoparte, spre marginea biroului. Stătu o clipă pe gînduri, apoi formă un număr la telefon și după o clipă se ivi sergentul major Iordache.

— Ia-l pe dumnealui! zise Dicu și-l arătă pe Stelian Bărbuncea. Tinere, mai gîndește-te, îl povățui el. Cînd ai ceva nou să ne mai spui, ne dai de veste. M-aș bucura ca duminică să te văd în poarta echipei de fotbal...

— Dar cum... s-ar putea să nu...

— Nu știu. Nu depinde de mine.

După-amiază, mergînd pe strada principală a orașului, Dicu se întîlni cu Maria Cazacu, zorind către centru. Fata

purta o rochie de vară, din olandină, cu bretele, lăsînd să i se vadă umerii goi, abia prinși de soare, și o pereche de sandale albe, cu talpă groasă, de plută și catarame nichelate.

— A, ce plăcere ! zise căpitanul, salutînd-o cît mai reverențios. Încotro ?

— La bar, la repetiție. În sfîrșit, azi avem vizionare...

— Seara nu dansați încă cele două noi dansuri ?

— Încă nu, numai după aprobare. Poate că deseară are loc premiera lor. Veniți ?

— Cred că da, vorbi nehotărît Dicu. În orice caz, am să merg acuma să asist și eu. Dacă nu voi putea deseară, vă văd măcar acum și tot e bine. Măi, dar ce sandale elegante avem ! observă căpitanul, zîmbind. Ultima modă...

— Mi le-a adus domnul Prosper. Știți c-a venit, nu ?

— Știu...

— Vine și dumnealui deseară. Dealtfel, în fiecare seară e la bar. Nu are ce face, spune că-i place să mă vadă dansînd.

— Cui nu i-ar place ?

— De pildă dumneavoastră...

— Vai, dar greșiți ! se apără căpitanul. Uite, am să merg acum. Și ori în seara asta, ori mîine seară am să vin și la programul propriu-zis...

Peste o jumătate de oră, Dicu era instalat la o masă în semiîntunericul localului, undeva mai retras, de unde putea privi foarte bine ringul de dans. Cîțiva băieți, ajutori de chelneri, în cămăși, cu mînecile suflecate aranjau mesele, potriveau veiozele, scaunele, puneau farfurii, șervețele, pahare și tacîmuri, pregătind localul pentru seara. Cei cinci tineri din orchestră, instalați în spatele ringului, pe un mic podium, își acordau chitarele, într-un amestec de melodii greu de deslușit ce se amplificau în rezonanța sălii goale. Lîngă peretele din dreapta cîțiva inși, pesemne cei de la Consiliul județean al culturii și cei din conducerea TAPL local, abia se zăreau în negura aceea ștearsă, decupați nedefinit pe zidul alb din spate. De undeva, dinspre bucătărie, venea miros de mîncare, se auzeau zdrăngănind tigăile și cratițele, un ins certîndu-l pe un altul striga atît de tare de parcă îi împlîntase cineva un cuțit în spate :

— Nuuuu ! Lua-te-ar dracu' de tîmpit să te ia, nu mai pune, măăăăă, că uite, ai tăiat maioneza ! Ptiii, că mulți proști mai e pe lumea asta !

— Ssst ! Să se facă liniște acolo, de ce țipă așa șeful bucătar ? dădu poruncă unul dintre cei ce abia se deslușeau în acea comisie, pierdută în semiobscuritatea sălii. Să se închidă ușile ! Auzi, mă Costică ? Închideți toate ușile și să nu mai aud o vorbă ! N-aveți un respect pentru tovarășii care sînt aicea ?

Peste puțin, orchestra atacă o melodie în sunetul strident, poate prea strident al chitarelor electrice, se aprinseră becurile de sub sticla ringului, parcă aerul se coloră deodată în portocaliu și la un clinchet prelung de cinel își făcură apariția cei doi dansatori : Meyra și Fernando. Ea în maiou complet alb, mulat perfect pe corpu-i subțire, cu mlădieri de trestie, el într-unul bleu, cu centură albă și pafta aurie, cu părul lins și ochii foarte strălucitori, aprinși. Timp de zece minute dansul celor doi ținu trează atenția tuturor celor prezenți, un dans modern, cu mișcări ritmice, pline de tandrețe. Dar cînd fu să se încheie, Ferdinand Pasăre încercă o piruetă pe vîrful picioarelor, dar n-o duse pînă la capăt, că un zvîcnet abia perceptibil îi opri pentru o secundă mișcarea și un rictus i se întipări în colțul buzelor. Privirea parcă i se stinse. Și brațele ce le întinsese către fată căzură moi, plecînd pentru o clipă fruntea ca un gladiator învins...

— Repetăm ! își reveni el pe dată, scuturîndu-se ca de un fior și întorcîndu-se brusc către orchestră. Intrăm de la partea finală. Atențieee... gata !

Se reluă dansul. Meyra, alias Maria, era superbă. O zeiță desprinsă din lumina vie a ringului, subliniind cu grație, prin unduirea corpului, toată trăirea interioară a acelor clipe de sublim și extaz. Pasăre încercă din nou pirueta, întinzînd mîinile pentru priză, dar același ușor zvîcnet îl făcu să ezite și se clătină. Fata trecu pe lîngă el într-o plutire lină, apoi dezamăgită se opri. Nu, nu mergea dansul și pace !

— Ce are, ce-i cu domnul Fernando ? întrebă pe șoptite Dicu pe unul dintre băieții ce aranjau în mare liniște mesele.

— Are o rană în talpa piciorului, vorbi încet puștiul, în timp ce împăturea o față de masă. Așa am auzit, că are ceva la picior...

— Ce vorbești ! se miră Dicu și privi mai departe spre ring să vadă ce se mai întîmplă.

Dar nu se mai întîmplă nimic. Ferdinand Pasăre, ținînd-o pe Maria de mînă, veni în fața celor din comisie și începu să le explice ceva, gesticulînd, simulînd unele mișcări de dans, vroind să fie cît mai convingător. În acest timp orchestra continua să exerseze, în aceeași tonalitate stridentă. În jur, mulțimea picolilor alerga în vîrful picioarelor, se grăbeau băieții, peste un ceas și ceva începea să vină clientela — și cărau bateriile cu gheață, sifoanele, lăzile cu vin și tot ce mai trebuia la mese.

Dicu înțelese că nu este cazul să mai stea. Erau ore de exercițiu, de discuții, se încercau figuri noi de dans, într-un cuvînt o repetiție care nu-l interesa în mod deosebit, pentru că nu putea urmări de la început pînă la sfîrșit evoluția baletului, cum de fapt putea face în timpul programului de seară. Așa că invitația destul de binevoitoare a Mariei nu-și atinse scopul. Se ridică și cît mai nevăzut părăsi sala întunecată a barului ieșind afară la lumina zilei.

Duminică dimineața un soare nemilos învăpăia pur și simplu orașul. Se lăsase o căldură într-atît de mare, încît meteorologii spuneau că de la începutul verii și pînă atunci nu se mai înregistrase o valoare atît de ridicată a temperaturii pe aceste meleaguri : 30 de grade la umbră ! Prin oraș nici țipenie de om. Ici-colo cîte un trecător se strecura grăbit, pe sub umbra castanilor de pe strada principală, cu haina pe braț, descheiat la cămașă, ștergîndu-și mereu fruntea lac de sudoare, nu alta. Magazinele aveau obloanele trase, pe la vitrine nu se vedea nici un curios, pînă și milițianul, agentul de circulație din fața primăriei, se trăsese sub coroana bogată a unui tei și privea de la adăpost rarele mașini ce treceau încoace și-ncolo.

Dicu ieși pe balcon, numai în maiou și pantaloni, privi strada, din care se ridicau aburi, pentru că numai ce trecuse cisterna-stropitoare, și apoi se înapoie în cameră,

neştiind ce să facă. Storurile la ferestre erau lăsate, în camere era răcoare, dar de afară răzbea totuşi căldura ce parcă topea pînă şi pietrele. Îşi zise că nu e rău dacă s-ar duce la ştrand pînă către amiază, iar după-masă se va odihni şi trecînd zăpuşeala se va apuca să mai înveţe cîte ceva pentru examenele ce se apropiau la Facultatea de drept.

Îşi pregăti, aşadar sacoşa de ştrand, se îmbrăcă, dar cînd să iasă pe uşă, telefonul sună prelung, dincolo în sufragerie. Aruncă sacoşa pe un fotoliu şi se grăbi să ridice receptorul.

— Alo, Octavian ?

— Da, eu ! Te sărut, ce faci Adina ?

Era soţia, îi telefona din Mamaia. Se auzea foarte slab, poate că era un deranjament pe fir sau reţeaua, la acea oră se prezenta foarte aglomerată.

— Sosesc deseară, spuse ea. Să mă aştepţi la acceleratul de ora opt şi zece...

— De ce nu mai stai ?

— E urît aici, plouă mereu, apoi fetiţa s-a plictisit, întreabă mereu de tine...

— Bine, vă aştept deseară...

— Ce făceai ?

— Tocmai plecam la ştrand. Aici e o căldură înăbuşitoare, sufocantă...

— Vezi să nu rămîi pe vreo insulă ca Ulysse, rîse ea, abia stăpînindu-şi tusea.

— Ce spui ? se făcu a nu înţelege Dicu.

— Zic să ai grijă, să înoţi bine, să nu fii în situaţia să te salveze vreo sirenă...

— A, bine... bine... Te aştept diseară.

Închise telefonul, punînd uşor receptorul pe furcă. „Femeia-i tot femeie ! îşi zise şi luă de pe fotoliu sacoşa, nu poate pînă ce nu-ţi dă un apropo !“ Gîndi că înainte de a se duce la ştrand ar fi bine să facă unele cumpărături : deseară cînd vor veni soţia şi fetiţa nu prea găsesc mare lucru în frigider. „N-am ce să cumpăr la ora asta, îşi spuse. Vom aduce valiza acasă şi după aceea vom merge la restaurant“.

Încuie uşa apartamentului, coborî în stradă şi nu aşteptă în staţie mai mult de cinci minute, că sosi auto-

buzul 4 ce ducea mult în afara orașului, oprind și în dreptul ștrandului. Mașina era arhiplină, călătorii fiind mai mult tineri, băieți și fete, ce aveau de bună-seamă aceeași destinație ca și el. Își făcu cu greu loc și după aproximativ douăzeci de minute coborî. Nu făcu însă decît cîțiva pași că, la intrarea ștrandului, la umbra unor salcîmi văzu o limuzină albă, un Ford ultimul tip, cu număr de Franța, parcată lîngă alte turisme și înconjurată de mulțime de curioși, majoritatea copii, care-i tot dădeau ocol și-o priveau ca pe un lucru rar, nemaivăzut. „Precis e mașina lui Prosper Gavrilesco, își spuse Dicu îndreptîndu-se către intrarea ștrandului. Şi cu el în mod cert este și Maria. Doar a spus că nu-și poate lăsa musafirul singur, îl însoțea în tot locul..."

Așa și era. De cum se dezbrăcă la una din cabine și veni către malul apei, strecurîndu-se cu greu prin mulțimea ce umplea plaja, Dicu o și zări pe fată intrată pe jumătate în apă și aruncînd cu o minge mare, colorată, către un bărbat înalt, bine clădit, puțin bronzat, cu barbă și lulea, care făcea niște salturi demne de-un portar de polo, spre hazul Mariei și al unor fete din jur.

— *Encore une fois !* striga printre dinți domnul Prosper, prinzînd mingea și prăvălindu-se în apă fără să lase luleaua din gură. *C'est bien ! Très bien !*

— *Merci !* îi răspundea Maria tot rîzînd, aruncînd mereu minge după minge, parcă hotărîtă să-l dea gata pe domnul Prosper.

Dicu stătea pe mal și-i privea, cu palma streașină la ochi, amuzîndu-se și el la fel cu toți ceilalți de plonjoanele ce le făcea francezul pe sub apă, crezînd că de fiecare dată va pierde pipa, dar nici vorbă de așa ceva : omul ieșea cu ea la suprafață și iar se lăsa afund, într-un joc care se vede treaba că-i plăcea nespus de mult.

Într-un tîrziu, Prosper o prinse pe Maria de mînă și cu mingea în brațe ieși pe mal. Apoi se îndreptă cu ea către o umbrelă mare, colorată, sub care se aflau întinse două saltele pneumatice, pe una din ele odihnindu-se, da, da, căpitanul văzu destul de bine, Ferdinand Pasăre ! Profesorul de dans, într-un slip albastru, pe cap cu o cască din cauciuc tot albastră, stătea întins la umbră și răsfoia un ziar.

Cum îi văzu pe cei doi, se ridică și-i făcu loc Mariei să se așeze. Fata îi mulțumi, dar nu se întinse pe saltea. Se aplecă căutînd ceva într-o sacoșă, însă domnul Prosper, atent, veni de îndată cu un prosop și începu să-i șteargă spatele, umerii, fața...

— Mulțumesc... mulțumesc... spuse Maria, îndreptîndu-se cu fața către soare.

— De ce nu vorbești franțuzește ? îi făcu un prietenesc repros domnul Prosper. Nu a fost vorba așa ? Trebuie să înveți ! Este vîrsta cînd poți prinde foarte bine, așa-i domnule Pasăre ?

— Desigur... desigur...

— Nu ați intrat deloc în apă, zise domnul Prosper, adresîndu-se profesorului de dans.

— Nu pot din cauza piciorului, îi răspunse cu părere de rău Pasăre, arătîndu-i talpa de la dreptul. Un mic accident, tot aici la ștrand, m-am tăiat într-o cutie de conserve. Îmi place apa foarte mult, am venit numai să vă fac plăcere, să vă însoțesc...

— Și să ne cunoaștem mai bine, după cum spuneați aseară.

— Exact...

— De mult v-ați tăiat la picior ? se arătă îngrijorat domnul Prosper. Aveți grijă, să nu faceți un tetanos. Am la mine ceva medicamente.

— Vă mulțumesc, nu-i nevoie, m-am pansat cu ce trebuie, dar dacă forțez piciorul în fiecare seară, la dans, vă dați seama că nu-mi poate trece atît de repede...

— Da, da, este adevărat...

Dicu trecu prin spatele lor, nu însă prea aproape ca să nu fie recunoscut, fiindu-i ciudă că nu putea sta mai mult timp prin jur să-i audă ce discută. Se așeză la cîțiva metri mai încolo, pe un prosop mare, de baie, cu ochelarii de soare pe nas și cu o revistă în față. Cînd și cînd, frînturi din discuțiile de sub umbrela colorată ajungeau pînă la el și din legarea frazelor, destul de disparate, el înțelese că Ferdinand Pasăre îi cerea lui Prosper să-i facă un serviciu. Vrea să-l întîlnească la Paris — peste o lună va cere pașaport — și cu ajutorul lui poate căpătă un angajament prin ARIA de la București.

— Avem mulți artiști care lucrează în străinătate pe diferite termene, cu contract prin ARIA — instrumentiști, dansatori, artiști de circ, de ce n-aș putea lucra și eu ? Domnul Prosper nu-i dădea nici o asigurare, era foarte circumspect și destul de rezervat în promisiuni, stătea pe saltea, ținînd-o pe Maria de după umeri, și trăgea din pipa pe care o ștersese bine de apă și o umpluse cu tutun. Îl lăsa pe Pasăre să-și spună păsul, ascultîndu-l total distrat, doar cînd și cînd exclama plin de entuziasm ca un copil :

— *Voilà !* Ah, ce mai salt de la trambulină ! Spectaculos ! Formidabil ! *Excusez-moi, monsieur Pasăre, continuez, s-il vous plait !*

Din cauza vîntului care se pornise, răscolind plaja de nisip, Dicu nu-i mai putea auzi pe cei trei ce vorbesc. Așa că, fiindu-i și foame, se ridică, mai intră o dată în apă, se uscă puțin la soare și plecă spre cabină. Apoi se îmbrăcă, ieși din ștrand și se opri drept în stația autobuzului. Mașina numărul 4 veni de îndată, se urcă și coborî în piața primăriei, deci nu departe de locuința lui. Dar nu făcu decît cîțiva pași, că se întîlni drept în față cu profesorul pensionar Dimitriu. Pe căldura aceea, de-ți tăia răsuflarea nu alta, omul purta aceeași jiletcă și lavalieră neagră la gît, iar pe cap melonul bombat, negru ca un fund de ceaun. Bineînțeles în mînă cu nelipsita-i umbrelă.

— A, am onoarea, tovarășe căpitan, respectele mele cele mai călduroase ! salută de departe, scoțînd cu cunoscutul gest larg, teatral, pălăria de pe cap. Vă felicit... vă felicit... Am auzit lucruri bune... foarte bune...

— În privința cazului ? întrebă Dicu, nemulțumit că fusese oprit tocmai într-un loc unde-l bătea soarele drept în creștetul capului.

— Da... da... Mi-a spus domnul Vanete. Mă bucură... mă bucură. Pe cînd să mai trec pe la dumneavoastră ?

— Aveți ceva special în legătură cu problema ?

— Nu... așa... să mai stăm de vorbă...

— Sînt foarte ocupat, tovarășe profesor, vorbi cu părere de rău Dicu, arătînd că vrea să plece. Dacă am noutăți, trimit eu după dumneavoastră...

— Vă mulțumesc mult și vă salut! Vă duceți acasă? Respectele mele! Omagiile mele distinsei dumneavoastră doamne!

Zicînd acestea, se întoarse ca o mașinărie și plecă prin căldura amiezii, mergînd țanțoș, cu fruntea sus, de parcă vroia să fie admirat de către toată lumea. Dicu privi un timp în urma lui, mirîndu-se că bătrînul mergea nepăsător prin soare, fără să-i pese de zăpușeala ce muia asfaltul, apoi urcă scările la el în bloc, intră în apartament, făcu o baie și se culcă.

13

Aproape întreaga noapte Dicu nu închisese ochii. Se sculase în după-amiaza aceea, mîncase ceva și vroise să se apuce de învățat, deoarece în curînd se apropiau examenele la Facultatea de drept. Afară era încă destul de cald, dar în camerele cu storurile trase se făcuse puțină răcoare. Dicu stătea în fotoliu, cu un curs de „Drept civil" pe genunchi, îl răsfoia, căuta să aprofundeze textul ce urma să-l conspecteze, dar își dădea seama că nu reținea absolut nimic din cele ce citea. Și asta nu pentru că lectura lucruri neinteresante, ci pentru faptul că gîndul lui nu se putea desprinde de o idee ce-i încolțise la bar, cînd urmărise repetiția de dans și i se întregise de dimineață la ștrand. „Dacă greșesc? își tot spunea mereu, simțind o durere insistentă la tîmple. Dacă mă pripesc și... Nu, mai trebuie să verific. Mîine dimineață trebuie să mai am unele probe..." Seara s-a dus la gară, într-adevăr a venit soția împreună cu fetița, le-a condus acasă și apoi au fost la restaurant. Ea îi tot povestea mereu cîte se întîmplaseră pe litoral, cum se plimbaseră cu un vas de pasageri pe mare și fuseseră la un spectacol de varietăți, el era amabil, o aproba, dar totul îi trecea pe lîngă urechi ca frunzele în zbor, nu recepționa nimic, pentru că gîndurile ce-l cuprinseseră în după-amiaza aceea nu-l slăbeau în nici un fel. Iar noaptea nu pusese

geană pe geană. Abia în zori a ațipit puțin și cînd a auzit soneria ceasului deșteptător a sărit repede din pat, s-a îmbrăcat și s-a dus glonț la serviciu...

— Nu mănînci nimic, Octavian ? i-a reproșat soția ce se trezise odată cu el și căuta prin frigider să-i pregătească masa de dimineață.

— N-am timp. Iau ceva acolo, la bufetul nostru...

De cum a intrat în birou, Dicu a și format un număr de telefon.

— Alo, evidența ? Cine este ?

— Căpitanul Teodorescu...

— Să trăiești, bătrîne ! îi vorbi Dicu amical, erau doar colegi de școală, aceeași promoție. Vreau să te rog o chestiune.

— Zi-i repede, te ascult...

— Dă-mi strada și numărul locuinței lui Ferdinand Pasăre. Nu e de mult venit în orașul nostru...

— Asta cine mai este ?

— Hai și lasă curiozitățile, ceru Dicu grăbit. Îți spun eu la timpul potrivit...

— O clipă, stai la telefon...

După puțin, Dicu scrise în carnețelul său : „strada Panseluțelor, numărul 88, familia Crăciun Eustațiu". Îl chemă apoi pe sergentul major Iordache.

— Să trăiți, tovarășe căpitan ! zise acesta intrînd, dar dădu imediat să iasă. Nu v-am adus ziarele...

— Lasă-le, Iordăcuță, lasă-le, nu pentru asta te-am chemat ! îl opri Dicu și-i făcu semn să se apropie, întinzîndu-i hîrtia pe care scrisese adresa. Ia citește ce scrie aici...

Iordache luă hîrtia, trecu repede cu ochii peste ea și rămase în așteptare.

— Mă interesează cine este această familie Eustațiu Crăciun, gazda lui Pasăre. Dacă este cineva acasă după-amiezele. Vrem să facem o cercetare...

— Am înțeles, tovarășe căpitan. E ceva în legătură cu dansatorul ? Lăsați, că am prins firul... Deci despre el e vorba.

— Da. Și ai să te duci dumneata. După-masă la ora șapte vii și-mi raportezi tot ce știi. Gata, ai plecat ?

— Ca racheta, tovarăşe căpitan! zise Iordache şi ieşi pe uşă ca o vijelie.

După-amiază, pe la orele cinci, la poarta casei cu numărul 88 de pe strada Panseluţelor bătea un tînăr electrician în pantaloni de doc şi cămaşă, cu o geantă de piele agăţată de umăr şi un colac de sîrmă pe braţ. De pe treptele casei, una dintre cele mai arătoase din cartier, îmbrăcată pînă sub streşini în iederă, coborî în grabă o fetişcană de ţară, numai într-o bluză şi fustă de pînză, ce tocmai îşi lega cozile.

— E cineva la poartă?

— Da, este! răspunse tînărul, potrivindu-şi geanta cu scule pe umăr. Vino pînă aici...

Fata se apropie, deschise poarta. Era destul de frumuşică, plinuţă la trup, dar cam speriată.

— Cu cine ai mata treabă?

— Sînt de la Intreprinderea de electricitate, vorbi amabil tînărul. Uite legitimaţia mea. Contoarul dumneavoastră este defect. Trebuie să-l înlocuim...

— Apăi domnule, vorbi fata cu sfială, eu ce pot să spun?

— Nu e nimeni acasă?

— Doamna îi plecată la ţară, iar domnul e bolnav. Eu sînt aici la dumnealor, am grijă de casă. Da poftim înăuntru, să vorbiţi cu dumnealui...

Tînărul intră, urcă scările de piatră în urma fetei şi pătrunse într-un salon, cu tavanul înalt şi pereţii tapetaţi în mătase albăstruie, cam afumaţi, încăpere mobilată cu piese vechi, stil Ludovic al XIV-lea. De aci, tot în urma fetei trecu într-o cameră, cam semiobscură, cu pereţii la fel tapetaţi în mătase, cu draperii grele de pluş la ferestre, uzate, terminate jos cu ciucuri aurii. Pe laturile pereţilor era montată o blibliotecă masivă, din lemn negru, cu geamuri din cristal, înapoia cărora se vedeau aliniate zeci de tomuri legate în piele. Într-un colţ un birou masiv, încărcat cu reviste, ziare, cărţi. În faţa lui, într-un balansoar şi învelit cu un pled, electricianul zări un bătrîn puţintel la trup, foarte firav, cu bărbuţă albă, pe cap cu o tichie din catifea neagră, purtînd ochelari cu rame din aur, care dormita cu fruntea plecată, legă-

nîndu-se ușor, ca un copil. Pe genunchi ținea o ceașcă în care se mai vedeau resturi de ceai cu pîine și o linguriță din argint.

— Domnul Eustațiu! se apropie fata și-l zgîlțîi ușor de-un umăr pe bătrîn. Domnul Eustațiu! Doamne, o adormit și acu sparge ceașca, se sperie fata și i-o luă ușurel din mînă. Și doamna se face prăpăd...

— Dumnealui este proprietarul? întrebă în șoaptă tînărul privindu-l cu curiozitate pe bătrîn, de parcă intrase într-un muzeu.

— Da, dumnealui...

— Cu ce s-a ocupat?

— O fost avocat, domnule, avocat mare. Și o avut și avere. O fost și ministru, așa am auzit, da nu știu bine. În orișice caz o fost om mare...

— Spune-i că trebuie să verific contoarul, ceru electricianul tot în șoaptă. E vorba de curentul electric...

— Lasă, nu-l mai scol, zise fata dînd a lehamite din mînă. Iar îmi mai cere cîte ceva și mereu nu e mulțumit, țipă și mă suduie pînă se îneacă. Apoi plînge și-mi cere să-l șterg cu șervetul la gură, că face niște bale, nu-ș ce are...

— Bine, atunci, consimți tînărul, hai să-mi arăți unde este contoarul, că vreau să văd și instalația electrică...

Ieșiră în salon și de acolo intrară în prima cameră. Spre surprinderea electricianului, în contrast cu restul casei, odaia era goală. Numai un pat pliant din țeavă de aluminiu pus lîngă un perete, pe care se vedea aruncat un pled, în mijloc o masă tot pliantă și lîngă ea un taburet, iar pe masă ziare, o farfurie, un pachet de țigări străine, o scrumieră, o mașină de ras și o pensulă de bărbierit. Pe spătarul scaunului se vedea un prosop, iar dincolo, lîngă celălalt perete, o valiză mare, grea, din piele. Nefiind nici un cuier, de mînerul ferestrei era agățat un balonzaid, un costum de haine pus pe umeraș și un maiou...

— Cine locuiește aici? întrebă curios eletricianul, întorcîndu-se către fată care-l urma îndeaproape.

— Un fel de artist, așa am auzit că este, unul de dănțuie.

— Dar nu are mobilă?

— O avut, dar i-o scos-o doamna, că s-o certat cu el, nu vrea să plătească chiria, el zice că dă cît spune statul, și doamna o spus că statul i-a dat numai odaia nu și mobila, și uite așa cîr și mîr, am tras afară toate ălea, le-am băgat în odăile ălelalte, și el stă aici ca un călugăr, da o zis că nu-i pasă, că pînă la urmă are să-i dea afară pe domnul și doamna. Om nebun !

În acest timp, din odaia de alături se auzi un țipăt și fata tresări.

— No, tulai, că s-o sculat domnul ! zise ea. Rămîi singur, domnule, și vezi de ilectrică, că mă duc, că dacă nu-s degrabă acolo mă suduie iară !

Ieși, și cum închise ușa, electricianul se duse, deschise valiza și cotrobăi prin ea. Nimic deosebit : cămăși, ciorapi, o pijama, cîteva cărți de citit. Răsfoi ziarele de pe masă și cîteva îi atraseră atenția. Le notă datele. Apoi le luă, le împături repede și le lăsă la locul lor. După aceea căută prin toate colțurile, prin haine, pe sub patul pliant, pe după soba de ceramică albastră și iar nimic. Dezamăgit, își luă geanta pe umăr și ieși în salon, făcîndu-se că urmărește traseul ascuns al unui fir electric, după dozele montate din loc în loc sus, aproape sub tavan.

Din biroul fostului avocat, ieși atunci fata cu ceașca în mînă.

— Domnișoară, eu am plecat, spuse electricianul, vorbindu-i cu mult respect. Contoarul este bun, lumina funcționează...

— S-o sculat și domnul...

— Nu am nevoie de dumnealui. Am terminat...

— Bine, domnule, să vă duc pînă la poartă.

Peste o jumătate de oră, tînărul electrician se afla în biroul căpitanului Dicu și-i relata tot ce întreprinsese în casa fostului avocat.

— Nimic care să atragă atenția ?

— Nimic, tovarășe căpitan. Stă ca un pustnic...

— Bine, mulțumesc pentru sprijinul acordat...

După ce ieși tînărul electrician, Dicu se apucă să răsfoiască dosarul de angajare al lui Ferdinand Pasăre la barul „Colorado“, pe care numai ce i-l adusese plutonierul Dumitrică. Un dosar cam sărac, fără prea multe piese, dar din care, totuși, se puteau trage unele conclu-

zii. Fiul unor artiști de varieteu, plecați de mult în Canada și lăsînd copilul unor rude, ce l-au înfiat, Ferdinand Pasăre a devenit, ca și părinții, dansator, fiind mai întîi angajat la un circ, mai apoi într-o echipă de artiști amatori a unei comune, după care a semnat un contract cu o întreprindere din București unde a funcționat un timp ca instructor. A plecat și de la această întreprindere, a dansat prin diferite localuri și apoi s-a pripășit în acest oraș la barul „Colorado". N-a fost căsătorit niciodată. N-a suferit condamnări. Întreține corespondență cu părinții, care îi trimit din cînd în cînd pachete, cu diferite articole de îmbrăcăminte pe care le comercializează. A avut și are o comportare corespunzătoare în toate colectivele în care a lucrat. Un tip apolitic, dar care se arată devotat societății în orice împrejurare...

Dicu închise dosarul și-l puse deoparte. Își prinse fruntea între palme și stătu așa multă vreme, gîndindu-se dacă trebuie să acționeze acum sau să lase totul pe mîine dimineață. Și pînă la urmă se hotărî. În zori, domnul Prosper pleca cu mașina către litoral și poate totul era prea tîrziu.

Se întunecase. Se aprinseseră vitrinele magazinelor. Deasupra intrării principale, la barul „Colorado", clipeau intermitent luminile multicolore ale reclamei cu neon. Dicu ajunse și se opri cîteva minute în fața unor fotografii prinse sub sticlă pe peretele localului. Înfățișau scene din programul de dans al celebrilor Meyra și Fernando, „veniți direct din București". El înalt, suplu, scăldat în lumina reflectoarelor, ținînd-o deasupra capului pe ea, cu corpul perfect întins și brațele larg desfăcute ca într-un zbor planat... Ea într-un dans solistic, numai într-un chilot argintiu și sutien, bătînd step pe ringul de sticlă, sub privirile admirative a zeci și zeci de consumatori ce se văd aclamînd-o frenetic... El executînd o moriscă, cu picioarele perfect întinse, brațele pe podium, musculatură proeminentă... Orchestra de chitariști...

Dicu mai stătu cîteva clipe în fața fotografiilor și îndată îi văzu venind pe Dumitrică și Iordache. Erau îmbrăcați civil.

— Am întîrziat? întrebă grijuliu Dumitrică privindu-și ceasul de mînă.

— Nu, ați venit la timp...

Intrară toți trei în local, salutați foarte reverențios de către bătrînul portar Vlăduțiu. Se așezară la o masă. Încet, încet salonul barului se umplu. La lumina discretă a veiozelor instalate pe fiecare masă, se vedeau perechi de tineri, bînd sau fumînd, cu ochii către ringul de dans, în așteptarea programului de seară. Orchestra cînta învăluită de razele a două reflectoare cu lumină albastră, și hainele băieților, croite din lamé, sclipeau strălucitor, dîndu-le un farmec deosebit. Chelnerii în cămăși albe, cu papioane negre și jachete roșii cu revere de mătase neagră alergau de colo pînă colo, luînd comenzi, servind, întreținîndu-se cu clientela.

Și nu după mult timp, ringul de dans se aprinse brusc, și pe sticla puternic luminată își făcu apariția prezentatorul programului, același tînăr din fiecare seară, vesel, surîzător, în haine negre, cu microfonul în mînă.

— Și acum, stimați consumatori, marile vedete ale dansului, Meyra și Fernando !

Un zgomot strident al chitarelor, cu coardele zdrăngănind la maximum, inundă deodată sala barului, în timp ce lumina a patru reflectoare colorate țîșni și parcă aprinse ringul de dans. Un clinchet scurt de cinel și îndată își făcură apariția cei doi balerini.

— Așteptați-mă aici ! spuse Dicu celor doi subofițeri. După șapte minute, adică atunci cînd se termină acest prim dans, Dumitrică, vii la cabine în spate. Dar repede și cît mai neobservat... Tu, Iordache, după el.

Zicînd acestea, căpitanul se ridică și părăsi masa. Intră prin cîteva camere ale localului, traversă vreo două coridoare și nu după mult timp se pomeni înapoia ringului, într-o săliță slab luminată, unde-l întîlni pe prezentatorul programului.

— Care este cabina domnului Fernando ? întrebă Dicu, prinzîndu-l de braț pe tînărul în haine negre.

— Dar în acest moment dansează...

— Știu, vreau să-l aștept...

Văzîndu-l în uniformă de căpitan de miliție, tînărul nu mai ceru alte explicații, ci dimpotrivă se arătă foarte binevoitor.

— Aici, ușa aceasta, arătă el și Dicu îi lăsă brațul.

După o clipă, căpitanul se afla într-o cămăruță, nou zugrăvită, cu mulțime de poze ale unor artiști de cinema și de balet, decupate din reviste și prinse pe pereți, cu o masă toaletă așa cum se văd prin cabinele artiștilor, necesară machiajului, un dulap de haine, un fotoliu, o oglindă mare. Și de cum intră se așeză în fotoliu și se hotărî să aștepte. Va discuta direct, deschis, cu profesorul de dans. Are o bănuială împotriva lui. Are și cîteva probe. Vrea să le verifice. Îl știe om de onoare, așa cel puțin a lăsat el impresia că este. Așa îl consideră și el. Să-i spună dacă nu cumva este complicele lui Stelian Bărbuncea. Către această acuzație ar duce unele informații. Deseori frizerul a fost văzut intrînd în casa fostului avocat Eustațiu Crăciun. Și atunci ?

Dicu își privea mereu ceasul brățară. Era nervos. Neliniștit. Se auzea în local stridența chitarelor electrice, ropotele de aplauze ale consumatorilor. Meyra și Fernando aveau succes. Același din fiecare seară de cînd dansau împreună și reușiseră să aibă mulți simpatizanți în acest oraș.

— Mai sînt două minute, își spuse Dicu. Ia să văd ce-i prin dulapul acesta. Poate că...

Dădu ușile la o parte. O mantie neagră, căptușită cu mătase roșie. O altă mantie albă. Cîteva maiouri curate, în diferite culori. Centuri de lac tot colorate. Cîteva greutăți pentru exerciții fizice. Un sifon. Pahare. O sticlă cu coniac pe jumătate goală. Eșarfe. O trusă de machiaj. Și jos, aruncați într-un colț, sub poalele lungi ale mantiilor, o pereche de cipici balerini aruncați neglijent peste niște ciorapi rupți și batiste murdare. Materialul din care erau lucrați cipicii îi atrase de îndată atenția lui Dicu, așa că-i luă și veni cu ei la masa de machiaj. Aprinse veioza să-i privească mai bine și deodată avu o tresărire ca și cînd i-ar fi trecut prin tot corpul, instantaneu, un curent electric : materialul din care erau confecționați cipicii semăna aidoma cu cel din care fuseseră desprinse cele două fire, lipite într-o pată de sînge pe ciobul de sticlă ridicat din magazin în dimineața primelor cercetări. Și culmea ! Unul din cipici avea o tăietură în talpă, în jurul căreia se mai vedeau încă ușoare urme de sînge...

În local orchestra încetă. Zgomotul infernal al aplauzelor se lovea de pereții căptușiți cu lambriuri. Urale... Strigăte entuziaste...

— Bravo Meyra ! Bravo Fernando !

Și după o clipă se auzi cineva fugind pe coridor, ajunse în săliță și deschise brusc ușa cabinei. Domnul Pasăre, transpirat tot, cu maieul ud lipit de piele, cu părul căzut pe frunte și ochii în extaz, gîfîind, abia stăpînindu-și bătăile inimii.

Dădu cu ochii de Dicu și rămase deodată în prag, foarte surprins :

— Dumneavoastră ? întrebă el, aproape sfîrșit, fără să mai facă un pas. Ce plăcere...

— Aceeași ca și a dumneavoastră, domnule Pasăre. Vă rog intrați...

Dar profesorul de dans ezită. Intuia, oare, ceva ? Rămase pentru o clipă locului, privind piezis podeaua, apoi se uită la Dicu pe sub sprîncene, cu palma încă pe piept, în dreptul inimii.

— Intrați, domnule Pasăre, îl invită din nou Dicu. Nu ? Atunci vă rog să nu faceți nici o mișcare. Am pentru dumneavoastră un mandat de arestare...

În aceeași clipă, Pasăre se răsuci brusc pe călcîie, sări pragul cabinei către săliță, dar Dumitrică îl și prinse în brațe, imobilizîndu-l.

— Ușurel, ușurel, domnule Pasăre, că nu zbori mătăluță așa ușor. Te-am prins în laț ! Iordache, cătușele !

14

A doua zi, tot orașul aflase că Fernando, profesorul de dans, fusese arestat. Bineînțeles că seara s-a suspendat programul la bar, cea mai afectată arătîndu-se Maria, care-l și opri pe Dicu să-l întrebe despre adevăratul motiv al reținerii partenerului ei de dans.

— Domnișoară, nu-ți pot spune nimic ! îi răspunse în grabă căpitanul. Regret, dar asta-i situația...

— A făcut ceva ? Mă interesează, lucrez doar cu dumnealui, vreau să știu...

— Dumneavoastră lucrați și cu Dinu Vanete, v-ați interesat și de dumnealui...

— Desigur, e normal, nu ?

— Foarte normal, dar acum, în clipa, asta nu vă pot da nici o explicație. Mai avem timp. Bună seara !

Chiar în noaptea aceea, Dicu, asistat de plutonierul Dumitrache, îi și luă primul interogatoriu lui Ferdinand Pasăre. Dansatorul se afla încă în costumul de balerin, așa cum fusese ridicat de la bar, dar căpitanul trimisese și i se aduseseră hainele din cabina sa. Profesorul de dans stătea acum pe scaun, puțin țeapăn, cu fruntea sus, brăzdată de cute atînci, cu sprîncenele încruntate și privirea neagră, aspră. Buzele îi erau strînse ca de un ascuns chin sau suferință, iar mîinile-i lungi și le ținea încrucișate pe piept, într-o poziție gravă, de așteptare, fără să-i acorde nici o atenție căpitanului. Privea ascuțit undeva către un colț al camerei, o privire sfredelitoare de uliu, gata să lovească cu ghearele sau cu pliscul. Era revoltat, chiar scandalizat că i se aduceau acuzații care nu-l priveau în nici un fel. I se păta onoarea și considerația de care se bucura în lumea artiștilor, fără nici un temei, ci numai pe presupuneri și unele raționamente ce le va dovedi ori el, ori avocatul lui, căci de va fi proces își va angaja un avocat, că sînt false și în afara adevărului.

— Vă ascult, domnule Pasăre, reluă căpitanul Dicu discuția, potrivind lumina lămpii de birou să nu-l bată în ochi.

— Nu am ce vorbi... Nu am ce spune...

— Curios ! zîmbi Dicu fără să se descumpănească. Foarte curios. Devastați seiful unui magazin, omorîți un om și nu aveți ce ne spune...

— Acuzații lipsite de acoperire ! Protestez !

— Recunoașteți că pantofii balerini din material de balonzaid sînt ai dumneavoastră ?

— Recunosc, și ce-i cu asta ?

— Dumitrică, te rog să consemnezi pentru prima declarație, se adresă Dicu plutonierului care scria la o masă în dreapta sa. Deci „recunosc că pantofii balerini

găsiți în dulapul din cabina mea de la bar îmi aparțin", da?

— Recunosc, am spus! întări grav Ferdinand Pasăre, privindu-l tot ascuțit pe căpitan.

— Și că, urmă Dicu, „pe acești pantofi balerini, mai exact pe cel din dreapta, există o tăietură în lungime de patru centimetri și șase milimetri, înconjurată de urme de sînge". Recunoașteți, domnule Pasăre?

— Da, recunosc, întări el iară. Ei, și? V-am spus, m-am tăiat la picior într-o tinichea, la ștrand, și era normal ca încălțînd pantoful de pînză, în timpul efortului, la dans, rana să se deschidă și să murdărească acolo, cîteva pete...

— Cu sîngele dumneavoastră, bineînțeles...

— Cu al meu desigur, dar cu al cui? Cu al sfîntului Sisoie?

— Scrie, Dumitrică, urmă căpitanul „recunosc că sîngele de pe pantoful balerin din pînză de balonzaid, cel din piciorul drept, provine de la mine, de la o rană ce mi-am făcut-o la picior, întrucît m-am tăiat într-o tinichea la ștrand". Așa este, domnule Pasăre?

— Intru totul exact!

— Foarte bine, zise căpitanul împreunînd mîinile deasupra biroului. Să vedem ce rezultat va da și analiza de laborator...

— Nu înțeleg...

— Veți înțelege îndată...

Dicu trimisese mașina și chiar în noaptea aceea sosise întreaga echipă ce lucra la laboratorul Miliției-oraș. Și nu după mult timp, laboranta Viorica intră și depuse pe biroul lui Dicu pantoful balerin și buletinul de analiză.

— Ei? o întrebă din ochi căpitanul.

— Se confirmă, spuse Viorica cu certitudine. Aceleași fibre de țesătură, aceeași grupă de sînge cu particularitățile respective... Atît pe ciobul de sticlă cît și pe pantoful de pînză...

— Bine, vă mulțumesc, spuse Dicu. Toată lumea poate să plece... Ei, domnule Pasăre? se întoarse căpitanul, adresîndu-se profesorului de dans ce stătea tot țanțoș pe scaun, într-o ținută marțială, de nezdruncinat, cu privirea scrutătoare, vie, arogantă. Ce ziceți?

— V-am spus, nu înțeleg nimic! vorbi el răstit, cu glasu-i baritonal, puțin răgușit. Puteți să mă întrebați oricît, nu am ce răspunde...

— În orice caz, vreau să vă atrag atenția că avem suficiente probe ca să vă acuzăm de omor și jefuirea magazinului „Central". Vă rog să semnați declarația!

— Protestez!

— Puteți să protestați cît doriți, mai întîi semnați declarația...

— S-o citesc...

Smulse cu un gest repezit hîrtia din mîna lui Dumitrică, o îndepărtă mult de ochi, căci nu vedea prea bine, o citi și răsciti de cîteva ori și după ce murmură un „mda" surd, întinse mîna după stiloul oferit de Dicu și trase o iscălitură cu litere mari, rotunde, de la un capăt la altul al colii de hîrtie.

— Poftim! o aruncă el arogant pe biroul căpitanului. Faceți ce vreți...

Dicu luă declarația, o mai citi o dată și o puse deoparte pe colțul biroului.

— Și acum vă cer încă o dată, reluă căpitanul, să ne relatați tot ce știți în legătură cu cele întîmplate la magazin...

— O nouă declarație? Cîte fac? O sută?

— Poate și o mie pînă ce ne spuneți adevărul...

— V-am spus, nu știu nimic, nu cunosc nimic. Cer să fiu pus în libertate...

— Asta hotărîm noi...

— Care „noi"?

— Noi, Miliția acestui popor căruia îi apărăm liniștea și munca, o apărăm de paraziții societății...

— Nu declar nimic....

— V-am spus, avem timp și așteptăm. Dar timpul se scurge în defavoarea dumneavoastră...

A doua zi, dimineața, cam pe la orele douăsprezece, căpitanul Dicu fu chemat de către maiorul Stănescu, comandantul Miliției-oraș.

— Stai, ia loc Dicule! îi spuse el căpitanului. Te-am chemat să-mi spui la ce rezultat ai ajuns cu ancheta în

cazul magazinului „Central“, într-adevăr, l-ai găsit pe făptaș ?

— Da, l-am găsit...

— A recunoscut ?

— Desigur, mai greu, dar a recunoscut. La început nici nu vroia să audă de așa ceva, dar pus în fața probelor n-a mai avut ce spune...

— Deci, profesorul de dans, celebrul Fernando...

— El, tovarășe maior.

— Ei, ia raportează cum ai ajuns la concluzia vinovăției lui ?

Dicu îi relată superiorului său tot ce întreprinsese de la începutul și pînă la sfîrșitul anchetei pentru a-l descoperi pe infractor. L-a bănuit la început pe Dinu Vanete de făptaș și apoi de complicitate. Dar probe evidente n-au existat. Are partea lui de vină că și-a lăsat cheile magazinului prin orice loc cu foarte multă ușurință, fiind un tip credul și este de mirare cum pînă acuma nu i-au jefuit și locuința. Cu prilejul interogatoriilor ce i s-au luat, în timpul desfășurării anchetei, a mai fost descoperit un infractor în persoana nepotului său, frizer, un ins șmecher, care prin intermediul iubitei sale, vînzătoare la raionul de încălțăminte, a sustras din magazin cîteva ceasuri, inele, brățări și un stilou. Stelian Bărbuncea se face vinovat deci de complicitate la furt, de intenția de a pătrunde în locuința lui Dinu Vanete, de confecționarea unei chei ca și de conducerea unui autovehicul, fără permis de circulație, fapt declarat chiar de el, la primele cercetări.

— Cum ai ajuns totuși la profesorul de dans ?

— Mi-a atras atenția în mod deosebit faptul că acest Pasăre are o rană la picior, nu mai poate dansa. Mi-a spus mai întîi partenera lui, apoi mi-am confirmat singur acest lucru, întrucît l-am văzut la ștrand. Cine a pătruns în magazin, a purtat un ciorap sau cipici din doc și în mod sigur s-a tăiat în talpa piciorului. Cunoșteam felul țesăturii acelei încălțări, cunoșteam grupa sanguină și caracteristicile acelui sînge. Rămînea numai să-l găsesc deci pe cel ce a pierdut acest sînge. La început l-am bănuit pe Pasăre doar că ar fi în legătură cu Stelian Bărbuncea, deoarece tînărul frizer a fost văzut de mai multe

ori înainte venind în casa în care locuia profesorul de dans. Dar am constatat că cei doi nici măcar nu se cunosc. Bărbucea venea să-i aranjeze cînd și cînd barba și părul bătrînului avocat Eustațiu Crăciun și atît. Dar numai prin presupunerea legăturii celor doi am ajuns în cabina așa-zisului Fernando, unde am dat peste pantoful balerin din material de balonzaid, tăiat în talpă și cu urme de sînge în jurul tăieturii. Totul era evident, era limpede, nu mai încăpeau dubii că acești pantofi balerini au fost încălțați de cel care a intrat noaptea în magazin. Pasăre a recunoscut că sînt pantofii lui, deci a recunoscut că el a intrat prin efracție, noaptea, la „Central"...

— El a furat statueta ?

— El.

— De unde a știut de existența ei ?

— În seara cînd a depus-o profesorul Dimitriu în seif, Maria, la bar, i-a spus partenerului său de ce a întîrziat cîteva minute. A oprit-o Dinu Vanete, ca după ce depozitează ceasurile și bijuteriile, să-l aștepte și pe profesorul Dimitriu care dintr-o clipă într-alta trebuia să aducă ceva pentru a fi ținut în seif. Ce era ? O frumoasă statuetă din aur masiv ! Fata nu și-a dat seama că i-a relatat în treacăt acest lucru lui Pasăre, decît azi-dimineață cînd i-am luat o nouă declarație...

— Cum și-a procurat acest Pasăre chei pentru seif ?

— Destul de simplu, urmă Dicu foarte liniștit. După cum spune el, în seara aceea de sîmbătă habar nu avea că peste o oră sau o oră și jumătate va fi în posesia statuetei din aur. Știa de ea, aflase deci de la Maria, și-și pusese în gînd să și-o însușească, dar nu știa cum. Tatonase terenul, dar Maria era departe de a fi o persoană de încredere pentru a-i fi complice. Ba, dimpotrivă. Fire intransigentă, cum era, la cea mai mică bănuială poate că-l și denunța. Plănuise atunci ca săptămîna viitoare să caute vreo posibilitate, însă nu prea tîrziu, deoarece din cîte știa, profesorul Dimitriu avea s-o ia și s-o ducă la București.

— Și totuși, cum a procedat ?

— Spune că în seara aceea de sîmbătă se afla la garderoba barului, cumpăra niște țigări de la garderobieră,

cînd l-a văzut pe Dinu Vanete venind. Îl cunoştea, dar nu vorbise niciodată cu el. L-a privit mult timp pînă ce acesta a discutat cu un cetăţean oarecare, gîndind că trebuie să-i capete neapărat prietenia, prin Maria sau altcineva, altfel nu va ajunge niciodată la statuetă. Dar lucrurile au mers atît de simplu, încît lui Ferdinand Pasăre a crezut la început că visează...

— Cum aşa ?

— Dinu Vanete s-a dezbrăcat de balonzaid şi l-a dat garderobierei. După ce l-a dat, l-a cerut înapoi şi a vîrît într-unul din buzunare un ziar, un basc şi un port chei din piele, destul de umflat. „Las şi astea aici, a zis, prea îmi umflă buzunarele, parcă duc după mine toate cheile raiului !" Pasăre a observat şi în clipa aceea în mintea lui a încolţit un gînd, un plan. Plan pe care l-a şi pus în aplicare cu o îndrăzneală pe care nici el nu şi-a mai putut-o explica după aceea şi de care, după cum a declarat, n-ar mai fi capabil a doua oară...

— Ce plan ?

— În timpul programului de dans, la un moment dat, a rămas pe ring numai Maria într-un număr solistic. El fusese deja mai devreme la garderobă şi chipurile că vrea să caute ceva în propriul lui balonzaid (garderobiera i-a permis, întrucît era doar artistul localului), a băgat mîna şi a luat cheile lui Dinu Vanete, din balonzaidul acestuia. S-a întors apoi în spatele ringului la cabină, a dansat, iar cînd Maria a rămas singură pentru dansul următor, el a fugit afară din local, aşa cum se afla în maioul de balerin, a luat maşina lui Vanete, cheile le avea doar la el, şi s-a dus la magazin. A vrut să intre repede prin faţă, dar tocmai trecea pe acolo unul de la paza contractuală şi a renunţat. S-a dus atunci în spatele magazinului şi a urcat repede pe scara de incendiu. A spart geamul de sus, a coborît în magazin şi restul lucrurilor sînt cunoscute. Dar cînd a ieşit prin acelaşi loc cu statueta sub braţ, jos, la piciorul scării, îl aştepta un ins şi de îndată a îngheţat de frică. A coborît totuşi şi şi-a dat seama că are de-a face cu un bătrîn. „Ce cauţi, hoţule, noaptea în prăvălie ? spune că ar fi zis Titus Soreanu. Stai că pun eu mîna pe..." N-a mai pus mîna pe nimic, deoarece cu o lovitură la încheietura gîtului, dată destul

de puternic, Pasăre l-a și doborît la pămînt. N-a vrut să-l omoare, nici nu bănuia că dintr-o tăietură de karate dată la carotidă acela putea muri, dar Soreanu fiind suferind de inimă a făcut un stop cardiac și a decedat într-o secundă. Precipitat, Pasăre s-a urcat în mașină, era neliniștit să nu se alarmeze careva și nici nu știe cum a întors Trabantul. A auzit numai o lovitură în spate, îl izbise de-un tomberon de gunoi, dar n-a mai stat să vadă ce și cum și a pornit în viteză către bar. Toată treaba a durat, după spusa lui, exact douăzeci de minute. Îi venea să se felicite singur pentru reușita atît de sigură și nesperată : era în posesia cîtorva kilograme de aur, pe care vînzîndu-l în străinătate, cînd avea să plece, făcea o avere...

— Cine a trimis acea scrisoare de amenințare bătrînului Dimitriu ?

— Tot el. Ziarele descoperite acasă de către sergentul major Iordache aveau multe cuvinte decupate. Erau exact ziarele ale căror numere le aveam deja depistate. Le sustrăsese de la biblioteca orașului.

— Unde a ascuns Pasăre statueta ?

— Unde credeți ? întrebă Dicu enigmatic. De dimineață am descoperit-o. În biblioteca bătrînului avocat Eustațiu Crăciun, înapoia unor cărți destul de voluminoase. Pasăre intrase în tratative cu Prosper Gavrilesco să i-o scoată din țară, contra unei recompense, dar acela l-a refuzat categoric. Urma să găsească el altă cale, pînă la data cînd credea că va obține pașaport să plece în străinătate și să o ia cu el.

— Cu alte cuvinte, Ferdinand Pasăre, zis Fernando, și-a încheiat cariera de dansator, de artist...

— Întocmai, tovarășe maior !

— Bine, căpitane Dicu, zise maiorul Stănescu întinzîndu-i mîna. Te felicit pe dumneata și pe colaboratorii dumitale. Și îți urez succes pe mai departe. Acum încheie dosarul și înaintează-l justiției...

— Am înțeles, spuse Dicu în timp ce-și punea pe cap cascheta voind să plece. Pot să...

— A, nu ! îl opri maiorul Stănescu și-i făcu semn să mai stea o clipă. Uite, am pentru dumneata un alt caz.

Din acceleratul de Timișoara, în dreptul pompei de apă, azi-noapte a fost aruncat sau s-a sinucis un preot. Lucru mai rar întîlnit. Ce zici ?

— Încep mîine dimineață cercetările, tovarășe maior. Să trăiți !

Dicu ieși, scoase o țigară și o aprinse de la primul întîlnit în cale ce se învîrtea pe coridoarele Miliției. Profesorul pensionar Dimitriu...

— Ce-i cu dumneavoastră ? îl întrebă căpitanul zîmbind. O să vă angajăm la noi, tot timpul vă văd pe aici...

— A, am venit să vă spun ceva. Știți, statueta aceea Afo-A-Kom, furată din Camerun ? Aflați că a fost găsită...

— Mi-ați mai spus odată, rîse Dicu, trăgînd din țigară. De a dumneavoastră nu vă interesați ?

— Ei, ce mai este cu ea ?

— Am găsit-o !

— Ei, bravo ! Bravo, tovarășe căpitan ! exclamă bucuros bătrînul. Știam eu că o să-i dați de urmă. Dacă v-ați fi ocupat și de aceea din Camerun nu dura opt ani. Auziți, opt ani ! Uite, îmi aprind țigara asta de foi și vin acuma la dumneavoastră. Să-mi dați amănunte...

Dar Dicu nu-l mai așteptă. Porni către biroul său, unde în picioare, așteptînd, îl întîmpină plutonierul Dumitrică.

— Tovarășe căpitan, raportez. Azi-noapte din acceleratul de Timișoara a fost...

— Știu Dumitrică, știu. Lasă-mă să fumez „Snagovul" ăsta și pe urmă pornim din nou la treabă...

Sfîrșit

Redactor : VIORICA LOGHIN
Tehnoredactor : GH. CUCOŞ

*Bun de tipar 20.08.1974. Apărut 1974. Tiraj 72 300 exemplare. Hîrtie ziar de 50 g/m².
Format 540×840/16. Coli tipar 10. B 198.*

Tiparul executat sub comanda nr. 40 456 la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti, Republica Socialistă România